

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital utgave av en bok som i generasjoner har vært oppbevart i bibliotekshyller før den omhyggelig ble skannet av Google som del av et prosjekt for å gjøre verdens bøker tilgjengelige på nettet.

Den har levd så lenge at opphavretten er utløpt, og boken kan legges ut på offentlig domene. En offentlig domene-bok er en bok som aldri har vært underlagt opphavsrett eller hvis juridiske opphavsrettigheter har utløpt. Det kan variere fra land til land om en bok finnes på det offentlige domenet. Offentlig domene-bøker er vår port til fortiden, med et vell av historie, kultur og kunnskap som ofte er vanskelig å finne fram til.

Merker, notater og andre anmerkninger i marginen som finnes i det originale eksemplaret, vises også i denne filen - en påminnelse om bokens lange ferd fra utgiver til bibliotek, og til den ender hos deg.

Retningslinjer for bruk

Google er stolt over å kunne digitalisere offentlig domene-materiale sammen med biblioteker, og gjøre det bredt tilgjengelig. Offentlig domene-bøker tilhører offentligheten, og vi er simpelthen deres "oppsynsmenn". Dette arbeidet er imidlertid kostbart, så for å kunne opprettholde denne tjenesten, har vi tatt noen forholdsregler for å hindre misbruk av kommersielle aktører, inkludert innføring av tekniske restriksjoner på automatiske søk.

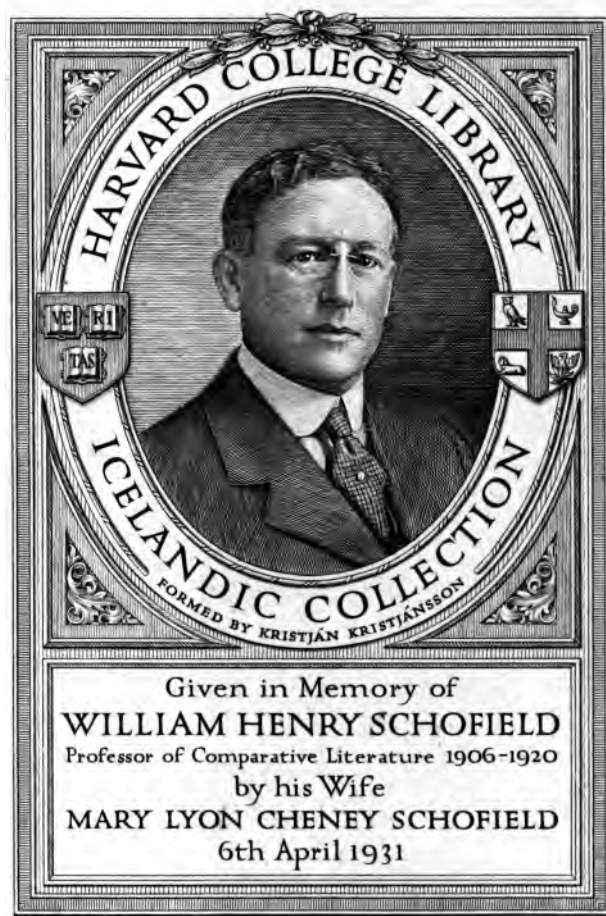
Vi ber deg også om følgende:

- **Bruk bare filene til ikke-kommersielle formål**
Google Book Search er designet for bruk av enkeltpersoner, og vi ber deg om å bruke disse filene til personlige, ikke-kommersielle formål.
- **Ikke bruk automatiske søk**
Ikke send automatiske søk av noe slag til Googles system. Ta kontakt med oss hvis du driver forskning innen maskinoversettelse, optisk tegngjenkjenning eller andre områder der tilgang til store mengder tekst kan være nyttig. Vi er positive til bruk av offentlig domene-materiale til slike formål, og kan være til hjelp.
- **Behold henvisning**
Google-"vannmerket" som du finner i hver fil, er viktig for å informere brukere om dette prosjektet og hjelpe dem med å finne også annet materiale via Google Book Search. Vennligst ikke fjern.
- **Hold deg innenfor loven**
Uansett hvordan du bruker materialet, husk at du er ansvarlig for at du opptrer innenfor loven. Du kan ikke trekke den slutningen at vår vurdering av en bok som tilhørende det offentlige domene for brukere i USA, impliserer at boken også er offentlig tilgjengelig for brukere i andre land. Det varierer fra land til land om boken fremdeles er underlagt opphavsrett, og vi kan ikke gi veiledning knyttet til om en bestemt anvendelse av en bestemt bok, er tillatt. Trekk derfor ikke den slutningen at en bok som dukker opp på Google Book Search kan brukes på hvilken som helst måte, hvor som helst i verden. Erstatningsansvaret ved brudd på opphavsrettigheter kan bli ganske stort.

Om Google Book Search

Googles mål er å organisere informasjonen i verden og gjøre den universelt tilgjengelig og utnyttbar. Google Book Search hjelper leserne med å oppdage verdens bøker samtidig som vi hjelper forfattere og utgivere med å nå frem til nytt publikum. Du kan søke gjennom hele teksten i denne boken på <http://books.google.com/>

n 4704.7
A

Kr. Kälund.

ÁGRIP

AF

NOREGS KONUNGA SÖGUM.

DIPLOMATARISK UDGAVE

FOR

SAMFUNDET TIL UDGIVELSE AF GAMMEL NORDISK LITTERATUR

VED

VERNER DAHLERUP.

KØBENHAVN.

S. L. MØLLERS BOGTRYKKERI.

1880.

Δ

Scan 4704.7

A

✓

HARVARD COLLEGE LIBRARY
IN MEMORY OF
WILLIAM HENRY SCHOFIELD
APRIL 6, 1931

FORORD.

Blandt Norges kongesagaer indtager det værk, der sædvanlig går under navnet Ágrip, en mærkelig stilling; ikke alene er det den ældste på oldnordisk skrevne bearbejdelse, — det synes at være forfattet omtrent år 1190¹⁾ — der er os bevaret, og som sådan hyppig benyttet, eller endog ligefrem udskrevet af forfatterne til Morkinskinna, Fagrskinna o. fl. ja selv af Snorre Sturlessön, men det indeholder også ting, der ikke er os bekendte andensteds fra, f. eks. brudstykket af det ellers ukendte kvæde Oddmjörr, fortællingen om Herser og Vigda o. a. m. Står dets forfatter end i fremstillingsæвне og kritisk sans langt tilbage for forfatterne til sådanne værker som Fagrskinna og Heimskringla, findes der dog stykker, som ingenlunde er uden æstetisk skönhed (f. eks. fortællingen om Snefrid, kap. 3—4), ligesom han undertiden synes at have det rette over for Morkinskinna og Fagrskinna.²⁾

Foruden den historiske interesse, der således er knyttet til Ágrip, har den også for sprogforskerne en ikke ringe betydning, i det håndskriftet, hvori den er bevaret, om det end ikke hører til de allerældste, dog, som jeg senere skal forsøge nærmere at påvise, er af en meget betydelig ælde,

¹⁾ se G. Storm: Snorre Sturlassöns Historieskrivning s. 28.

²⁾ se f. eks. Storm: l. c. s. 186.

de tidligere udgaver, hvor højt de end står over de aftryk af gamle håndskrifter, som ellers præsteredes for 40—50 år siden. Hvor vidt min udgave, trods de ufuldkommenheder, jeg vel véd, den lider af, nogenlunde vil kunne tilfredsstille disse krav, må selvfølgelig andre afgøre.

Det eneste håndskrift, hvori Ágrip er bevaret, er des værre ufuldstændigt; det indeholder to større lakuner: mellem kap. 48—49 og kap. 51—52; desuden mangler så vel begyndelsen som slutningen. Man tør dog med sikkerhed antage, at det oprindeligt har begyndt med Halfdan svarte (ligesom Fagrskinna) og har sluttet med Sigurd Jorsalefarer.¹⁾ Håndskriftet findes i den arna-magnæanske samling på universitetsbiblioteket i København og har der nr. 325 fasc. 2. 4to. Det er et — af et islandsk håndskrift at være — ret lyst, windbundet pergamenthåndskrift, bestående af 24 blade, fordelt i 4 læg således, at første læg foruden det nys nævnte ufuldstændige blad indeholder 7 blade, andet læg 8 blade, alle fuldstændige, tredje læg 7 blade og lævninger af 5 udklippede, af fjerde læg er kun 2 sammenhængende blade tilbage. — Bladenes størrelse er omtrent 4 desimaltommer $7\frac{1}{2}$ linje (= 149 millimeter) i længden og 4 tommer 2 linjer

¹⁾ Jeg antager, at håndskriftets første blad, hvoraf nu kun et lille stykke er tilbage, har indeholdt sagaens begyndelse; at der nemlig med undtagelse af dette intet mangler i læget, ses af, at der efter det med det ufuldstændige blad sammenhængende syvende blad (sp. 25—28) ikke er nogen lakune i teksten. Som en løs formodning udtaler jeg, at det mulig bl. a. har indeholdt fortællingen om Halfdans og Ragnhilds drømme (se bogstaverne Ra[gnhildr] og dr[avmr]?).

(= 131 millimeter) i bredden. På hver side er 2 spalter; linjernes antal er: 26 på sp. 20, 24 på sp. 18 og 22, 23 på sp. 89—90, 22 på sp. 91—96, på alle de andre spalter er der 25 linjer. Håndskriftet er, som jeg senere skal komme tilbage til, skrevet med tre forskellige, omtrent samtidige hænder (første hånd sp. 1—88, anden hånd sp. 89—92, tredje hånd sp. 93—96). Skriften er næsten overalt meget tydelig, kun på de to første sider er den på grund af slid noget mindre let læselig. Blækkets farve er brun eller (i de to sidste hænder) sort; farvede begyndelsesbogstaver er undertiden på en plump måde tilføjede af en senere hånd (som det synes fra det 15. årh.), men findes ellers ikke; der er dog som oftest ved hvert kapitels begyndelse ladet plads åben til dem, og det første bogstav er da udeladt (sé f. eks. 50^a), men undertiden er der ved kapitlernes begyndelse anbragt et lille bogstav omtrent ude i margen, som det synes, til vejledning for ham, der skulde have malet begyndelsesbogstavet (sé f. eks. 44²²). — Meget ofte findes der i håndskriftet et åbent rum, som synes aldrig at have været beskrevet, ligesom der jævnlig er udraderet bogstaver eller ord tilsyneladende af skriveren selv. — Af yngre hænders tilføjelser findes foruden de i anmærkningerne anførte og en del kradserier følgende¹⁾:

Spalte 15 i margen ud for l. 13—14: hialmadr & brynmadr (15 årh.); sp. 16 i margen foran l. 16 et tegn, der ligner runen V; sp. 17—18 nederst på siden: þetta piki

¹⁾ Jeg opløser her forkortelserne uden at antyde deres tilstedeværelse, ellers trykkes overalt i dette forord de bogstaver, som i cod. ikke ere skrevne fuldt ud, med kursiv.

mer vera gott. blek enda kann ek eeki betr sia (15 árh.); sp. 29 i flugt med l. 18 med grónt blæk nogle ulæselige ord, ligesom de 4 følgende med samme hånd (15 árh.) som de grønne initialer; sp. 30 i flugt med l. 16: floti astridar; sp. 32 øverst: vm olaf conung; sp. 34 i fl. m. l. 1 vm olaf konung; sp. 37 i fl. m. l. 24: Gipting olafs konungs; sp. 35—36 nederst, med en hånd fra 17. árh.: þessa bok uilda eg gæt (sic!) lært medan(?) Gud gefe myer gott ad læra.

Arne Magnusson kalder Ágrip i kataloget: Vetustum Historiæ Norvegicæ Compendium (hertil er föjet, så vidt vides, med dr. Vigfússons hånd: Ágrip 24 foll. 4to minimo, capite et calce mutilum). På omslaget om håndskriftet har Arne ligeså skrevet: 325(2) Vetustum Historiæ Norvegicæ Compendium. Mutilum est, (hvortil Vigfússon(?) har föjet: Ágrip 325. 4to. 2). På løse sedler, der ligger i håndskriftet har Arne Magnusson gjort følgende bemærkninger: foran sp. 1: Eignar menn þessa fragments hafa nylegast vered: Þorgeir Jonsson, Jon Hakonarson, Þórdr Jonsson, Eg (Vigfússon(?) tilföjer: Höndin án efa íslenzk.). Foran sp. 64: Hier er einn auka mide, er eins lá, áður enn eg arkid samanfeste. Er eins og hann hefði fastur vered vid blad, sem nu skyllde hier vanta á mille. Enn af contextu synest, sem eckert vante, og hefr hann þá lagdur vered i hrygginn til styrktar, hvad þó er undarlegt, þar arked nogu þykt var. Qvicqvid sit, þá synest mier óefad ad eckert vante hier á mille. Foran sp. 89: Hier ætla eg vanta 1. blad utan um þesse 2. blöd, hvar vid annad hafi samfast vered sem vante aptan vid þesse .2. blöd,

sem hier liggia innani. *Foran* sp. 92: Hier innani mun vanta 4. blöd, sem tynd sieu. *Efter* sp. 96: Hier aptan vid vantar ad visu 1. bläd sem ádur er sagt. líkast hier vante og eitt ark, enn þá aptanvid eða noekur blöd, sem vered hafi i arke fyrer sig sialf.

Angående skrivemåden i den del af håndskriftet, der tilhører de to første hænder, som kan behandles under ét, er følgende at mærke:

Aksenter anvendes ret hyppig, jeg har i det hele fundet dem brugt på 697 steder; heraf er de 623 „rigtige“ *o*: satte over vokaler, der efter de gamle kvantitetslove må være lange; særlig hyppig anvendes aksenten over præpositionerne á og í. Ved siden af disse 623 „rigtige“ aksenter står nu altså 74 „urigtige“ *o*: aksenter over oprindelig korte vokaler. Her fra må imidlertid regnes 20 aksenter over kort i, da den hér, som påvist af dr. Wimmer i Oldnordisk læsebog² XII, kan være blot grafisk; her hen regner jeg således: *fi*u²³, *fi*tt⁴³, *i*n (ind)²⁵, *kri*úne⁸⁹ o. fl. Kun på 2 steder: *bait*pt⁸⁵, *la*únd⁸⁹, tror jeg, at aksenten er sat for at betegne kort *o* (jvf. Wimmer l. c.)¹), og noget lignende gælder

¹) Måske hører dog også *fi*olfum¹⁷ her hen, ti ellers sættes der aldrig aksent foran *ík*, *lg*, *lp*, *lf* og *lm*: *fo*lcet⁴⁷, *gal*ganum⁷⁸, *hi*alpræþa³⁴, *ul*fr⁶², *hi*alm¹⁵, *li*gesá *h*alfu⁷⁸, *sc*aldett⁷².

vistnok om følgende 4 steder: *ax* 7²², *áfra* 13¹, *q̄xina* 15¹⁶, *ax* 32¹⁹, hvor aksenten kun synes at skulle betegne udtalen *ø*. Af de øvrige 46 tilfælde er aksenten på 38 steder anvendt over vokaler, der i det nyere sprog er lange: *fleri* 40⁵, *uera* 89¹⁹, *fræca* 56⁴, *sevtul sveiH* 79⁵, *fríp* 72⁹, *Gopráþr* 32², *ðali* 76¹⁷ o. fl. Her hen må vel også regnes: *hlajpno* 52²⁴, *faþer* 89²³, *staþfesta* 91¹², hvor aksenten blot er bleven rykket for langt til højre¹). De tilbagestående 6 tilfælde, for hvilke jeg ikke har kunnet finde nogen regel er følgende: *þoptýH* (læs *þoptuH*) 5⁷, *letti* (af *letja*) 5¹², *næcquærH* 11¹³, *flvtia* 24²⁵, *scat* (*tributum*) 32⁷, *sevrtoH* 60¹¹. — Man vil således sé, at de regler, dr. Wimmer har fundet for aksenternes anvendelse i R også gælder for Ágrips vedkommende, i det længdetegnet ikke alene sættes over de vokaler, der i gammel tid var lange, men tillige over dem, der ved den ny kvantitetslovs gennembrud var blevne forlængede.

Ganske ejendommeligt, så vidt jeg véd, for Ágrip er, at den ikke alene betegner vokalerne længde ved den almindelige aksent, men også undertiden deres korthed ved en prik over vokalen²). Jeg antager, at det oprindeligt var hensigten at

²) Måske hører også *uer á dale* 50⁷, *hid*, skönt jeg snarere tror, at det er en ved en misforståelse opstået fejl.

²) Undertiden kan prikken komme til at stå omtrent eller ganske over den foregående eller efterfølgende konsonant.

sætte denne prik over ord, der ellers vilde komme til at sé fuldstændig ud som et på samme måde stavet ord med lang vokal: *vār* 43⁷ (*attentus*, mods. *vār*, *noster*), *fatt* 6⁴ (*sedebat*, mods. *fatt vidisti*), *fār* 54⁵ (*iter*, mods. *fār profectus est*), *fcīH* 55⁸ (*pellis*, mods. *fcīH fulget*) o. s. v.; men prikken anvendes også på steder, hvor der ikke kan være tale om forveksling: *ragHār* 4⁸, *tveggia* 7¹³, *fverpino* 15²¹, *flochiH* 16¹⁷, *famaH* 66¹⁰, *helt* 74¹⁰, *ill* 78¹¹, *atbvrp* 87⁶ o. s. v. På 4 steder sættes prikken over ubetonede stavelser: *scaldett* 72⁸ (fejl for *scaldett*?), *fēliu* 77²⁰, *conungreH* 80¹⁴, *scotit* 81²⁰. I alt sættes denne prik over kort vokal på 125 steder (heri er naturligvis ikke indbefattet y-tegnene *y*, *v* o. s. v., hvor prikken jo er rent grafisk). — Over oprindelig lang vokal er prikken sat på følgende 7 steder: *hrārþ* (*mota*) 62⁴, *ambött* 17³, *uærri* 24¹³, *at hæfi* 34¹², *vænte* 38²⁰, *hvarrtueggia* 69¹¹, *rænriki* 72¹⁸.

Jeg går nu over til at omtale de enkelte vokaler og behandler da i reglen de korte og lange vokaler under ét, q betegner altså, når der ikke gøres nogen bestemt bemærkning, så vel q (ö) som q (ó):

a står på følgende 5 steder i steden for det omlydte korte q: *calloþ* 1²², *hafþo* 13⁹, *landum* 18²³, *landom* 57¹⁷, *hvarfopo* 77¹⁰; af navnet *Magnús* findes 6 gange (47¹⁹, 53¹⁹, 54²², 57², 74⁹, 90⁹) former uden omlyd i steden for det

almindelige magnus¹⁾. I ubetonede stavelser findes a for u (o) i en del hunkönsord på -an: áengiaH (áeggjan) 51¹, fapan 64²³, uingaj 75¹⁰. Superlativ af gópr skrives stadig med a i rodstavelsen: bapzter 90⁵, bapftra 47²⁴, bapztra 54¹ (jvf. bapto 53¹⁷, batptu 57²⁴ o. fl. st.), men som adverbium bruges betzt 11⁰, 19¹⁶ o. fl. st.; derimod forekommer batrí aldrig. Ved siden af ax, ox o. desl. findes ax på 3 steder (3¹², 3¹³, 8²). varí (= væri) 46¹⁰ og fara (= føra) 69²² er vist kun fejl.

Medens u-omlyden af det korte a ikke findes udtrykt på de nys nævnte 5 steder, har jeg kun fundet ét eksempel på manglende u-omlyd af á nemlig apiaH 36²⁵, ellers finder vi overalt hæcon, ropum, æeH o. s. v.²⁾ Om de forskellige måder, hvorpå q udtrykkes, se i øvrigt under de vedkommende bogstaver.

a³⁾ bruges meget almindelig i Ágrip, hvor det har følgende forskellige betydninger:

¹⁾ Jeg kan ikke være enig med Storm (Sn. St. Hist. s. 25) i at betragte forskellen mellem magnus og mægnus som blot græsk.

²⁾ hattr (modus) i Fms. X 377 er fejl for hattr 1²².

³⁾ Undertiden kan æ komme til at se ud ganske som æ; da det imidlertid altid ved nøjagtigt eftersyn vil vise sig, at æ et på de 92 første spalter er opstået ved, at blækket er løbet ud, eller ved andre lignende tilfældigheder, har jeg ikke betænkt mig på at trykke æ overalt på sådanne steder.

- a) au: cap^ocapr 3¹⁸, fárgo 26²⁵ o. s. v.
 b) ø, ø: ax 32²², camr 9¹⁰, fna^orofc 10²³, fa^oððr 17²,
 o hægþ 44². *Betegner* a i holarýiom 22¹¹ også ø?
 c) q, q: ba^oþto (*optimorum*) 65⁴, hægvit 47³, calloþ 17¹,
 raþom 8¹⁹, a^o (*flumen*) 59⁷, ha^or (= Óðinn) 1²⁰. Særlig
 mærkes Ma^ognuf, der, som nys anført, er den gennem-
 gående form i Ágrip: 57¹⁰, 62¹⁴, 80²¹, 85¹⁷ o. s. v. I
 a^ocapo 33²¹, a^oflaþo 76¹⁸, ha^ormaþo 84²² o. fl. må det
 sidste a også opfattes som q (ikke o), jvf. logðndom
 A. M. 237 sp. 5¹⁰. I fann^ogndi 29¹⁴ er a vist kun
 fejl for a.
 d) o, ó: a^omofto 2¹⁷, a^olli (*effecit*) 70²⁵, þa^o (*tamen*) 72⁶,
 fa^otti 25⁹.

De til a svarende usammenslyngede tegn av og au
 bruges ikke så meget som dette: av betegner: a) au: navta
 2², bravt 40⁹, b) ey: avfinðr (= Eyvindr) 12¹⁹, ravr
 (= hreyr) 30⁶, undtagelsesvis også c) ø: avxi 14¹³ og d) q:
 avgm^ovndr 80²². a^o betegner ligeledes hyppigst tvetydne au
 og ey: a) gaularðali 13⁵, braut 31⁹, b) graupr 18¹⁹,
 au^oteih 84²⁵; undtagelsesvis betegner det q i auzorar 8⁴.

Et, så vidt jeg véd, for Ágrip ejendommeligt tegn, er
 æ, et tegn, der, da det i og for sig ikke synes at give nogen
 mening, vist må være opstået ved misforståelse af et andet
 bogstav (man kunde i så fald mulig tænke p^o æ). Det
 bruges regelret til at betegne ø, ø: æx 7²², gær 92², fna^ori

28⁷, mæðr (*fatigatus*) 66²³, færker 90¹⁴, i alt som betegnelse for æ på 39 steder. På følgende 8 steder har det andre betydninger, nemlig a) ę: fræmfr 19¹⁵, hialpræpa 34^{23,1)}, farfælo 70¹⁸, stednavnene: fræpi 12²¹, flæmngia landi 34³, fælo 42¹⁹ (om denne sammenblanding af æ og ę se videre under æ); b) ę: uisændum 34¹⁸; flæræpom 23¹², hvor æ må være fejlagtigt, kan enten betegne flæræpom eller flæræpom.

ę betegner hyppigst ey: hæygpr 2⁵, ęlar 37⁹ o. s. v.; til betegnelse af au bruges det i fęr 26²⁵, vaupHlęftr 68²¹ o. fl. st. ę betegner det i ętztr 12¹¹, ę i næfom 55²³. Påfaldende er formerne clępr 20¹⁶, flęgfar fiørpr 47¹³ (jvf. raykill 4⁷), der svarer til de andre kongesagaers Klyppr (Hkr. 121) og Slygsfjörpr (Fsk. 88), (rykill Hkr. 63), en tredje hertil svarende form er: lęgn 28¹⁵ = lygi.

Sjældnere end ę er det usammenslyngede ay: hayra 29¹⁵, fnaypo 39²⁰, ayga 81¹⁸ o. s. v.

ę er hyppig skrevet således, at den streg, der for neden lukker for öjet, er forlænget opad til højre, et følgende l kan derved få lighed med ı f. eks. i helt 14¹; da jeg imidlertid ansér det for utvivlsomt, at dette ę kun er opstået ved en tilfældighed og ikke i nogen væsentlig henseende er forskelligt fra et almindeligt el, har jeg ikke gjort nogen bemærkning

¹⁾ jvf. dog anm.

om det i anmærkningerne¹). — De til e svarende store bogstaver er E eller E.

I betonedede stavelser anvendes e til betegnelse af:

a) „rirkeligt“ e: ec 17¹⁷, lete (amitterent) 66⁷; b) e: tekij 23²³, legia (= légia) 61⁹. Som sideform til ei bruges e i: Eriæ 8¹, vetlor (= veizlor) 65¹⁹ o. fl., som sideform til ø (ø o. s. v.) i: fleri 40⁵, gerrifsum^{or} (sic!) 89⁵ o. s. v.: af engi forekommer kun former med e (9¹⁶, 14², 47¹ o. s. v.).

I ubetonede stavelser veksler e og i således, at e bruges 249 gange, i 1653. Angående deres specielle brug har jeg gjort følgende spredte iagttagelser:

e bruges stadig i præteritum medium af de svage verbers a-stammer: anðapesc 57²⁰, callapesc 90¹⁷, quangapesc 38¹ o. s. v.; i aktiv findes derimod både e og i: scapape 59⁷ men tignapi 29²¹; i medialformerne af de andre klasser findes ligeledes både e og (oftere) i: ðvalpesc 60¹⁷ men gerþisc 32¹⁴. I følgende enkelte former har jeg fremdeles udelukkende fundet e: marger (88²⁸), aller (68¹⁴), iarlei (81¹⁰), prælleij (25²⁰). Aldrig bruges e efter k og g med umiddelbart foregående lang vokal: rki 19¹², fækir 60²⁴, eigi 22¹⁴, magi 65¹⁹ o. s. v., når derimod den foregående vokal er kort, findes både e og i: norege 88², noregi 11¹¹.

¹) Også Gislason har på det anførte sted (14¹) trykt helt (Frp. XXXIX).

ę forekommer kun i betonedede stavelser og kan der bruges i de samme tilfælde som e: a) Gęfit 16¹⁵, ręp 3³; b) glępi 72¹, fęheim 91¹⁶. Som sideform til ei findes det i: uętti 38⁹, hvorimod det ikke, måské tilfældig, forekommer som sideform til ø i former som snøri o. lg. Ejendommeligt er: ęa (semper) 19¹⁸.

æ bruges ligeledes kun i betonedede stavelser og har der også de samme betydninger som e: a) næcquærH 11¹³; det er måské tilfældigt, at det ikke forekommer = é (og heller ikke som dette i steden for ei); b) -æfði 50¹⁰, sæheind 17²¹. I steden for ø bruges det i: fnæri 11¹⁷, fnærisc 15²⁵ o. fl. st., hvor æ sikkert gengiver udtalen e, ikke ø. På følgende 4 steder må det derimod antages at betegne udtalen ø: Gopræpr 8⁹, stærsto 47¹⁰, prænda 50²⁵, ohægynði 89¹⁷, med hvilket forhold den ovenomtalte brug af æ = æ er parallel. At man dog ikke af denne vekslen kan slutte, at ø allerede i en så tidlig tid i udtalen var faldet sammen med ę, kan indsés (foruden af det usandsynlige, der a priori ligger deri) af: a) at man på slige steder aldrig finder de ellers med æ ensbetydende tegn ø og ę, men kun æ, der i form ikke fjærner sig så meget fra ø eller æ, b) at æ også bruges = kort ę i fræmstr 19¹⁵, hvor der aldrig har fundet en slig sammenblanding sted, samt c) at æ i Gopræpr 8⁹ må betegne det korte ø, om hvilket det samme gælder som om ę i fræmstr. Jeg tør altså med sikkerhed påstå, at æ

i disse tilfælde kun er en mindre nøjagtig betegnelse af lyden ø, men ikke gengiver nogen særlig udtale. Dette må derimod være tilfældet med æ i æstriþ = Ástriþr 30¹⁸, en form; der umulig kan være blot grafisk forskellig fra den sædvanlige.

ae for æ skrives et par steder: uaeri 14⁸, faet 57¹⁵ (jvf. 6a 19¹⁸).

ei skrives også ei eller æi: fveih 52⁹, fveiH 76¹³, æiftr 31¹⁹. — Ejendommelig er brugen af ei (ei, æi) for e (e) i: ðreipit 31²¹, ðreipH 31²³, herteichit, -kih 31^{22,23}, ueirit 17², 36²⁴, ueiHlandr 34⁸, landa mæiri 38¹⁶, heifir 40¹⁴, 47⁶, veigit 48¹⁵, læigi (jaceret) 49²⁴, ueirit 56¹⁸, heifir 55²², eigill 78^{16,23}; har det i, der i alle disse ord, med undtagelse af det fremmede navn ueiHlandr, står i den nærmest følgende stavelse fremkaldt disse ejendommelige former? — æi for ey bruges i: æifvfla 31²⁴.

ey og æy er langt sjældnere end øy, det første forekommer kun i leynafþ (leynask) 31⁷, det sidste lidt oftere: fnæypu 38¹³, fvþr æyiar 43¹⁹, Gnæyft (læs Græyft) 55²⁰. Særlig mærkes fæytiaþ (septendecim) 84¹⁹.

i bruges vekslende med y i: miclo 24⁵, firir 27²⁵, brimioHr 15²² (sé s. 103) o. fl. st.; vekslende med e i mipal (70⁸, 82²⁴) = mepal (24¹⁹, 60¹). — Om brugen af i i ubetonede stavelser sé under e.

j bruges ganske i samme betydning som i: J þvi bili 27¹⁵, jorþena 15¹⁹.

o betegner i betonedede stavelser a) o: kono 18¹⁸, blöp 31². Særlig mærkes, at der ved siden af de yngre former med u forekommer ældre former med o i følgende ord: Gopræpr 32², Gopræpr 8⁹, gopræpe 19¹³, hvorimod det enkelte gop ikke forekommer; goll findes kun i sammensætningen goll-roþiſ 15¹, ellers gull; fona 31⁴, foſ 70¹⁰ men almindelig fun-; moſ 36¹, montu 35¹⁸ o. fl. st., men almindelig mun-. Mærk ligeså golaþingf 12², 75⁴, g,ola(r)ðali 24¹⁸ men gavla ðal 25^{5,19}, gaularðali 13⁵. b) ø: Scioldungr 31, blaþ rof (blöþrøf) 41⁷. c) ø kun i comr 22⁶, 54¹⁴, goſfimar 85²⁵, -um 88²⁵, more 76¹⁷. — Særlig mærkes þrio (= þrjú) 83¹⁴. — Den nægtende forstavelse hedder altid ó: óaran 52¹², óroaþ 73²².

I ubetonedede stavelser er o almindeligere end u; det første forekommer 652 gange, det sidste 230 gange. Foran r bruges altid o: kono 24⁹, ſyfto 47²³ o. s. v., den eneste undtagelse fra denne regel, der måske forekommer, er: uþ lægvr 33³, hvor v er meget tvivlsomt (sé anm.). I dativ af haun skrives aldrig o men kun u: 35⁷, 54¹¹, 75¹³ o. s. v.

ø, der ligesom ø kun bruges i betonedede stavelser, kan der anvendes på de samme steder som o: a) øfa 29⁸, blöp 31³, ølog 20⁸; b) møgnuf 92², høguut 47⁷, ølo (condiderunt) 71²³, ør (vulnera) 83¹⁴; c) ømr 67¹⁹, øra 17¹⁰.

ø (på 2 steder forekommer ø: ømr 19¹¹, ønfca 27²²) anvendes temmelig sjælden (6 gange): a) = ø: auzørar 8⁴,

fœþom 78¹⁵, gerrafim^{or}um 89⁵, Gørþisc 89¹¹; b) = ey i scéti 16¹⁴. Påfaldende er ø'et i þessø (þesso) 36¹¹.

u og v bruges som i alle gamle håndskrifter fuldstændig i flæng: Guþraþr 4⁴, gvpvæfi 6¹⁷, uar 2³, var 6²⁴. De kan bægge (navnlig v) bruges i betydningen y: furir 56²⁰, fvrir 22¹³; om u og v i denne betydning sé under y. Söm nys anført anvendes u næsten overalt i sunr: sunr 26³, funar 3¹⁷, svnu 19⁴ o. s. v.; på samme måde er guþ (32¹, 53¹⁵, 86¹⁷ o. s. v.) almindeligere end gop, der, som anført, kun bruges i sammensætninger, hvor dog også guþ forekommer: Guþraþr 4⁴, guþrun 24¹⁶ o. s. v.; det samme gælder om forholdet mellem gull og goll: gulli 70²², Gullharaldr 21⁵. (sé i øvrigt under o). — I fugurþar 63¹⁴ er u vist fejl for i.

y kan også bruges i betydningen u, v; for u står det i ný (50¹⁷) = nú, tvitýgr 88¹⁷, hvgspar 68²³ bør måske læses hvgspar (sé anm.); v betegner det i tyeim 9⁹. — y bruges gennemgående i byskop: 13¹⁸, 71⁵, 86⁷ o. s. v.; myclo (6²²) veksler med miclo (24⁵); ór (31¹⁶) og ýr (16⁵) er omtrent lige almindelige. voxnom 59²¹ er vist kun en fejl, der er opstået ved, at skriveren først har villet skrive vxnom, men derefter rettet det til oxnom, men glemt at sætte en prik under v. — Så vel over y som over v sættes der i reglen en prik, som almindelig i gamle håndskrifter; denne prik må altså ikke forveksles med den, der i andre tilfælde bruges i Ágrip for at betegne en vokals korthed. En særegen form for y er y,

der forekommer i læynd 9⁸, haupri 26²¹, au (insulam) 66¹⁶ auþi 66¹⁹; jeg antager, at tegnet er opstået ved, at skriveren først har skrevet au, men derefter, for at betegne, at det skulde læses som ay, har sat en krølle under u'et.

Angående konsonanterne i almindelighed må mærkes, at der ingen streng forskel göres mellem enkelte og dobbelte lyd: feikio (skikkjo) 25¹⁶, beidise 67²⁵, ligr (jacet) 6²¹, hett (hét) 17³, opprvpar (óprýpar) 23²¹, landði 49¹⁴; H, R o. s. v. anvendes derfor så vel til at betegne den enkelte som den dobbelte konsonant, hvorfor man f. eks. ikke kan vide, om eH kan enkelt eller dobbelt n, fordi det i reglen skrives med H så vel i betydningen „men“, „end“¹⁾ som „endnu“: de kan bægge skrives både med H og n: a) EH 1²², En 18²⁵; b) eH 8⁸, en 22²¹. Det samme gælder selvfølgelig også om þeiri, þeira o. s. v.: þeirri 31²⁴, þei 81¹⁸, þi 34⁹, 54⁵ o. s. v.

h har i hdskr. altid formen h. Det bevares regelmæssig foran r og l: hræiH 69²², hlvt 11¹⁹; kun i følgende få tilfælde er det udeladt: ravr (hreyr) 30⁸, rinda 84⁹, ranafunr 81⁶, riþ 84¹⁵, laut 41²⁵, lvt 82⁹; derimod findes der intet eksempel på bortkastelse af h foran n. I indlyd efter konsonant er det bortfaldet i figvatr 52¹⁷, 55¹⁵, fastaldr (fasthaldr) 70²⁴. Overflødig er det tilføjet i hlvpfevldi (lýpskylda) 49¹⁹, samt i følgende navne: maugHhuf 56¹⁰, haclqe

¹⁾ an forekommer ikke.

sætte denne prik over ord, der ellers vilde komme til at sé fuldstændig ud som et på samme måde stavet ord med lang vokal: *vár* 43⁷ (*attentus*, mods. *vár*, *noster*), *fátt* 6⁴ (*sedebat*, mods. *fátt* *vidisti*), *fáir* 54⁵ (*iter*, mods. *fáir* *profectus est*), *feih* 55⁸ (*pellis*, mods. *feih* *fulget*) o. s. v.; men prikken anvendes også på steder, hvor der ikke kan være tale om forveksling: *rágðar* 4⁸, *tveggja* 7¹³, *fverpino* 15²¹, *flochn* 16¹⁷, *fama* 66¹⁰, *helt* 74¹⁰, *ill* 78¹¹, *atbvirp* 87⁸ o. s. v. På 4 steder sættes prikken over ubetonede stavelser: *scaldett* 72⁸ (fejl for *scaldett*?), *fehiu* 77²⁰, *conungreih* 80¹⁴, *feotit* 81²⁰. I alt sættes denne prik over kort vokal på 125 steder (heri er naturligvis ikke indbefattet y-tegnene *y*, *v* o. s. v., hvor prikken jo er rent grafisk). — Over oprindelig lang vokal er prikken sat på følgende 7 steder: *hrarþ* (*mota*) 6²⁴, *ambött* 17³, *uæri* 24¹³, *at hæfi* 34¹², *vænte* 38²⁰, *hvarrtueggja* 69¹¹, *ránríki* 72¹⁸.

Jeg går nu over til at omtale de enkelte vokaler og behandler da i reglen de korte og lange vokaler under *ét*, *ø* betegner altså, når der ikke göres nogen bestemt bemærkning, så vel *ø* (*ö*) som *ø* (*ó*):

a står på følgende 5 steder i steden for det omlýdte korte *ø*: *callop* 1²², *hafpo* 13⁹, *landum* 18²³, *landom* 57¹⁷, *hvarfopo* 77¹⁰; af navnet *Magnús* findes 6 gange (47¹⁹, 53¹⁹, 54²², 57², 74⁹, 90⁹) former uden omlýd i steden for det

almindelige magnuf¹). I ubetonede stavelser findes a for u (o) i en del hunkönsord på -an: æengiaH (æeggjan) 5¹¹, feipan 64²³, uingaj 75¹⁰. Superlativ af göpr skrives stadig med a i rodstavelsen: bapzter 90⁵, bapftra 47²⁴, bapftra 54¹ (jvf. bapto 53¹⁷, batptu 57²⁴ o. fl. st.), men som adverbium bruges betzt 1¹⁰, 19¹⁸ o. fl. st.; derimod forekommer batr aldri. Ved siden af ax, ox o. desl. findes ax på 3 steder (3¹², 3¹³, 8²). varl (= værl) 46¹⁰ og fara (= føra) 69²² er vist kun fejl.

Medens u-omlyden af det korte a ikke findes udtrykt på de nys nævnte 5 steder, har jeg kun fundet ét eksempel på manglende u-omlyd af á nemlig aþiaH 36²⁵, ellers finder vi overalt halcon, ropum, aæH o. s. v.²) Om de forskellige måder, hvorpå q udtrykkes, sé i øvrigt under de vedkommende bogstaver.

av³) bruges meget almindelig i Ágrip, hvor det har følgende forskellige betydninger:

¹) Jeg kan ikke være enig med Storm (Sn. St. Hist. s. 25) i at betragte forskellen mellem magnus og mǫgnus som blot gråfsk:

²) hatt (modus) i Fms. X 377 er fejl for hátt 1¹².

³) Undertiden kan av komme til at sé ud ganske som æ; da det imidlertid altid ved nøjagtigt eftersyn vil vise sig, at æ et på de 92 første spalter er opstået ved, at blækket er løbet ud, eller ved andre lignende tilfældigheder, har jeg ikke betænkt mig på at trykke æ overalt på sådanne steder.

- a) au: cap^ocapr 3¹⁸, faírgo 26²⁵ o. s. v.
- b) ø, ø: ax 32²², camr 9¹⁰, fnaúrofc 10²³, faúððr 17², o hægþ 44². *Betegner ø i holarýiom 22¹¹ også ø?*
- c) ø, ø: batþto (*optimorum*) 65⁴, hægvit 47³, callop 17¹, rajpom 8¹⁹, aú (*flumen*) 59⁷, háir (= Óðinn) 1²⁰. *Særlig mærkes Maugnuf, der, som nys anført, er den gennemgående form i Ágrip: 57¹⁰, 62¹⁴, 80²¹, 85¹⁷ o. s. v. I aúcapo 33²¹, aflapø 76¹⁸, hærmapø 84²² o. fl. må det sidste ø også opfattes som ø (ikke o), jvf. logðndom A. M. 237 sp. 5¹⁰. I fænnengði 29¹⁴ er ø vist kun fejl for a.*
- d) o, ó: æmofto 2¹⁷, ælli (*effecit*) 70²⁵, þai (*tamen*) 72⁶, fætti 25⁹.

De til ø svarende usammenslyngede tegn av og au bruges ikke så meget som dette: av betegner: a) au: navta 2², bravt 40⁹, b) ey: avfinðr (= Eyvindr) 12¹⁹, ravr (= hreyr) 30⁶, undtagelsesvis også c) ø: avxi 14¹³ og d) ø: avgmvinðr 80²². æu betegner ligeledes hyppigst tvetydne au og ey: a) gaularðali 13⁵, braut 31⁹, b) gráuþr 18¹⁹, auftøiþ 84²⁵; undtagelsesvis betegner det ø i auzørar 8⁴.

Et, så vidt jeg véd, for Ágrip ejendommeligt tegn, er æ, et tegn, der, da det i og for sig ikke synes at give nogen mening, vist må være opstået ved misforståelse af et andet bogstav (man kunde i så fald mulig tænke pū æ). Det bruges regelret til at betegne ø, ø: æx 7²², gær 92², fnaéri

28⁷, mæðr (*fatigatus*) 66²³, færker 90¹⁴, i alt som betegnelse for æ på 39 steder. På følgende 8 steder har det andre betydninger, nemlig a) ø: fræmstr 19¹⁵, hialpræpa 34^{23,1)} farfælo 70¹⁸, stednavnene: fræpi 12²¹, flæmingia landi 34³, fælo 42¹⁹ (om denne sammenblanding af æ og ø se videre under æ); b) ø: ufsændum 34¹⁸; flæræpom 23¹², hvor æ må være fejlagtigt, kan enten betegne flærøpom eller flæræpom.

ø betegner hyppigst ey: hægpr 2⁵, øyar 37⁹ o. s. v.; til betegnelse af au bruges det i fæyr 26²⁵, vapfjæfæ 68²¹ o. fl. st. ø betegner det i øtztr 12¹¹, ø i næfom 55²². Påfaldende er formerne clæpr 20¹⁶, flægfar fiorpr 47¹³ (jvf. raykill 4⁷), der svarer til de andre kongesagaers Klyppr (*Hkr.* 121) og Slygsfjörpr (*Fsk.* 88), (rykill *Hkr.* 63), en tredje hertil svarende form er: lægi 28¹⁶ = lygi.

Sjældnere end ø er det usammenslyngede ay: hayra 29¹⁵, fnaypo 39²⁰, ayga 81¹⁸ o. s. v.

ø er hyppig skrevet således, at den streg, der for neden lukker for øjet, er forlænget opad til højre, et følgende l kan derved få lighed med t f. eks. i helt 14¹; da jeg imidlertid ansér det for utvivlsomt, at dette øt kun er opstået ved en tilfældighed og ikke i nogen væsentlig henseende er forskelligt fra et almindeligt el, har jeg ikke gjort nogen bemærkning

¹⁾ jvf. dog anm.

om det i anmærkningerne¹⁾. — De til e svarende store bogstaver er E eller E.

I betonedede stavelser anvendes e til betegnelse af:

a) „virkeligt“ e: ec 17¹⁷, lete (amitterent) 66⁷; b) e: tekil¹ 23²³, legia (= lēgia) 6¹⁰. Som sideform til ei bruges e i: Erier 8¹; vetlor (= veizlor) 65¹⁹ o. fl., som sideform til ø (ø o. s. v.) i: fleri 40⁵, gørriflum^{or} (sic!) 89⁵ o. s. v.; af engi forekommer kun former med e (9¹⁶, 14², 47¹ o. s. v.).

I ubetonede stavelser veksler e og i således, at e bruges 249 gange, i 1653. Angående deres specielle brug har jeg gjort følgende spredte iagttagelser:

e bruges stadig i præteritum medium af de svage verbers a-stammer: anðapesc 57²⁰, callapesc 90¹⁷, quangapesc 38¹ o. s. v.; i aktiv findes derimod både e og i: seipape 59⁷ men tignapi 29²¹; i medialformerne af de andre klasser findes ligeledes både e og (oftere) i: ðvalpesc 60¹⁷ men gerpisc 32¹⁴. I følgende enkelte former har jeg fremdeles udelukkende fundet e: marger (88²⁸), aller (68¹⁴), iarleH (81¹⁰), prælleH (25²⁰). Aldrig bruges e efter k og g med umiddelbart foregående lang vokal: riki 19¹², fækir 60²⁴, eigi 22¹⁴, magi 65¹⁹ o. s. v., når derimod den foregående vokal er kort, findes både e og i: norege 88², noregi 11¹¹.

¹⁾ Også Gislason har på det anførte sted (14¹) trykt helt (Frp. XXXIX).

ę forekommer kun i betonedede stavelser og kan dør bruges i de samme tilfælde som e: a) Gęfit 16¹⁵, ręp 3³; b) glępi 72¹, sęheimi 91¹⁶. Som sideform til ei findes det i: uętti 38⁹, hvorimod det ikke, mąskę tilfældig, forekommer som sideform til ø i former som snęri o. lg. Ejendommeligt er: ęa (semper) 19¹⁸.

ę bruges ligeledes kun i betonedede stavelser og har dør også de samme betydninger som e: a) nęcquęrę 11¹³; det er mąskę tilfældigt, at det ikke forekommer = é (og heller ikke som dette i steden for ei); b) -ęfliđi 50¹⁰, sęheįęđi 17²¹. I steden for ø bruges det i: fnęri 11¹⁷, fnęrięc 15²⁵ o. fl. st., hvor ę sikkert gengiver udtalen e, ikke ø. På følgende 4 steder må det derimod antages at betegne udtalen ø: Goprępr 8⁹, ftęrfto 47¹⁰, pręnda 50²⁵, ohęgęndi 89¹⁷, med hvilket forhold den ovenomtalte brug af ę = ę er parallel. At man dog ikke af denne vekslen kan slutte, at ø allerede i en så tidlig tid i udtalen var faldet sammen med ę, kan indsęs (foruden af det usandsynlige, der a priori ligger deri) af: a) at man på slige steder aldrig finder de ellers med ę ensbetydende tegn e og ę, men kun ę, der i form ikke fjærner sig så meget fra ę eller ę, b) at ę også bruges = kort ę i fręmft 19¹⁵, hvor der aldrig har fundet en slig sammenblanding sted, samt c) at ę i Goprępr 8⁹ må betegne det korte ø, om hvilket det samme gęlder som om ę i fręmft. Jeg tőr altså med sikkerhed påstå, at ę

i disse tilfælde kun er en mindre nøjagtig betegnelse af lyden ø, men ikke gengiver nogen særlig udtale. Dette må derimod være tilfældet med æ i æstriþ = Ástriþr 30¹⁵, en form, der umulig kan være blot grafisk forskellig fra den sædvanlige.

æ for æ skrives et par steder: uaeri 14⁸, faet 57¹⁵ (jvf. 6a 19¹⁸).

e i skrives også ei eller æi: fveiH 52⁹, fveiH 76¹³, æiftr 31¹⁹. — Ejendommelig er brugen af ei (ei, æi) for e (e) i: dreipit 31²¹, dreipiH 31²³, herteicht, -kiH 31^{22,23}, ueirit 17², 36²⁴, ueiHlandr 34⁸, landa mæiri 38¹⁶, heifir 40¹⁴, 47⁶, veigt 48¹⁵, læigt (jaceret) 49²⁴, ueirit 56¹⁸, heifir 55²², eigill 78^{16,23}; har det i, der i alle disse ord, med undtagelse af det fremmede navn ueiHlandr, står i den nærmest følgende stavelse fremkaldt disse ejendommelige former? — æi for ey bruges i: æiſvfla 31²⁴.

ey og æy er langt sjældnere end øy, det første forekommer kun i leynasþ (leynask) 31⁷, det sidste lidt oftere: fnæypu 38¹³, fvþr æyiar 43¹⁹, Gnæyft (læs Græyft) 55²⁰. Særlig mærkes fæytið (septendecim) 84¹⁹.

i bruges vekslende med y i: miclo 24⁵, firir 27²⁵, briniomH 15²² (sé s. 103) o. fl. st.; vekslende med e i mipal (70⁸, 82²⁴) = meþal (24¹⁹, 60¹). — Om brugen af i i ubetonede stavelser sé under e.

j bruges ganske i samme betydning som i: J þvi bili 27¹⁵, jorþena 15¹⁹.

o betegner i betonedede stavelser a) o: kono 18¹⁸, bloþ 3¹². Særlig mærkes, at der ved siden af de yngre former med u forekommer ældre former med o i følgende ord: Gopraþr 3²², Gopraþr 8⁹, gopraþe 19¹³, hvorimod det enkelte gop ikke forekommer; goll findes kun i sammensætningen goll-roþuþ 15¹, ellers gull; fona 3¹⁴, foþ 70¹⁰ men almindelig fun-; moþ 36¹, montu 35¹⁸ o. fl. st., men almindelig mun-. Mærk ligeså golapungf 12², 75⁴, g^uola(r)ðali 24¹⁸ men gavla ðal 25^{5,19}, gaularðali 13⁵. b) q: Scioldungr 3¹, blaþ rof (bloþroþs) 41⁷. c) ø kun i comr 22⁶, 54¹⁴, goþfimar 85²⁵, -um 88²⁵, more 76¹⁷. — Særlig mærkes þrio (= þrjú) 83¹⁴. — Den nægtende forstavelse hedder altid ó: oaran 52¹², óroaþ 73²².

I ubetonedede stavelser er o almindeligere end u; det første forekommer 652 gange, det sidste 230 gange. Foran r bruges altid o: konoz 24⁹, fyftoz 47²³ o. s. v., den eneste undtagelse fra denne regel, der måske forekommer, er: uip lægvr 33³, hvor v er meget tvivlsomt (sé anm.). I dativ af hann skrives aldrig o men kun u: 35⁷, 54¹¹, 75¹³ o. s. v.

q, der ligesom q kun bruges i betonedede stavelser, kan der anvendes på de samme steder som o: a) qfaþ 29⁸, bloþ 3¹³, plog 20⁶; b) mögnuf 92², høguit 47⁷, foþo (condiderunt) 71²³, foþ (vulnera) 83¹⁴; c) cqm̃r 67¹⁹, foþa 17¹⁰.

ø (på 2 steder forekommer ø: cqm̃r 19¹¹, foþsca 27²²) anvendes temmelig sjældnen (6 gange): a) = ø: auzørar 8⁴,

føþpom 78¹⁵, ^{or}gerrðimum 89⁵, Gørþisc 89¹¹; b) = ey i scóti 16¹⁴. Påfaldende er ø'tet i þessø (þesso) 36¹¹.

u og v bruges som i alle gamle håndskrifter fuldstændig i flæng: Gupraþr 4⁴, gvþvęfi 6¹⁷, uar 2³, var 6²⁴. De kan bægge (navnlig v) bruges i betydningen y: furir 56²⁰; fvrir 22¹³; om u og v i denne betydning sé under y. Søm nys anført anvendes u næsten overalt i sunr: funr 26³, funar 3¹⁷, fvnu 19⁴ o. s. v.; på samme måde er gup (32¹, 53¹⁵, 86¹⁷ o. s. v.) almindeligere end gop, der, som anført, kun bruges i sammensætninger, hvor dog også gup forekommer: Gupraþr 4⁴, guþrun 24¹⁶ o. s. v.; det samme gælder om forholdet mellem gull og goll: gulli 70²², Gullþaraldr 21⁵. (sé i øvrigt under o).— I fugurþar 63¹⁴ er u vist fejl for i.

y kan også bruges i betydningen u, v; for u står det i ný (50¹⁷) = nú, tvítýgr 88¹⁷, livgspar 68²³ bör máské læses livgspar (sé anm.); v betegner det i tyeim 9⁹.— y bruges gennemgående i byskop: 13¹⁸, 71⁵, 86⁷ o. s. v.; myclo (6²²) veksler med miclo (24⁵); ór (31¹⁶) og ýr (16⁵) er omtrent lige almindelige. voxnom 59²¹ er vist kun en fejl, der er opstået ved, at skriveren først har villet skrive vxnom, men derefter rettet det til oxnom, men glemt at sætte en prik under v. — Så vel over y som over v sættes der i reglen en prik, som almindelig i gamle håndskrifter; denne prik må altså ikke forveksles med den, der i andre tilfælde bruges i Ágrip for at betegne en vokals korthed. En særegen form for y er y,

der forekommer i læund 9⁸, hauppi 26²¹, au (insulam) 66¹⁶ auhi 66¹⁹; jeg antager, at tegnet er opstået ved, at skriveren først har skrevet au, men derefter, for at betegne, at det skulde læses som ay, har sat en krølle under u'et.

Angående konsonanterne i almindelighed må mærkes, at der ingen streng forskel göres mellem enkelte og dobbelte lyd: feikio (skikkjo) 25¹⁸, beidife 67²⁵, ligr (jacet) 6²¹, hett (hét) 17³, opprvpar (óprýpar) 23²¹, landði 49¹⁴; H, R o. s. v. anvendes derfor så vel til at betegne den enkelte som den dobbelte konsonant, hvorfor man f. eks. ikke kan vide, om eh har enkelt eller dobbelt n, fordi det i reglen skrives med H så vel i betydningen „men“, „end“¹⁾ som „endnu“: de kan bægge skrives både med H og n: a) EH 1²², En 18²⁵; b) eH 8⁸, en 22²¹. Det samme gælder følgelig også om peiri, peira o. s. v.: peirri 31²⁴, þ.ri 81¹⁸, þi 34⁹, 54⁵ o. s. v.

h har i hdskr. altid formen h. Det bevares regelmæssig foran r og l: hræih 69²², hlvt 11¹⁹; kun i følgende få tilfælde er det udeladt: ravr (hreyr) 30⁶, rinda 84⁹, ranafunr 81⁶, riþ 84¹⁵, laut 41²⁵, lvt 82⁹; derimod findes der intet eksempel på bortkastelse af h foran n. I indlyd efter konsonant er det bortfaldet i sigvatr 52¹⁷, 55¹⁵, fastaldr (fasthaldr) 70²⁴. Overflødig er det tilføjet i hlvpfevði (lýpskyldi) 49¹⁹, samt i følgende navne: maughuf 56¹⁰, hauchpe

¹⁾ an forekommer ikke.

(= Öglóe) 21¹² og hvernaiarl¹) (=Yrnajarl) 22¹⁵; det samme gælder måske også om heffutuna 78³, der i Fsk. 152⁴ kaldes Esjutún (nu: Østun); da Hesjutún imidlertid også forekommer i Hkr. 640¹², er det dog ikke sikkert, at h ej hører hjemme hér. — Af artiklen forekommer kun formerne eH (14¹⁵) og uH (43²³) o. s. v., aldrig hH, der kun bruges som pronomen (32²⁰). — Om h i forbindelserne ch og th sé c og t.

p indskydes undertiden efter m foran en dental: fumpt 31^{21,22}, fampnaþe 74²⁵, fumpri 89¹⁰. pt for det almindelige ft forekommer kun i þoptýH (læs þoptiH) 5⁷, fcipt (mutatum) 56³, fcopta 78²².

b er på følgende 8 steder bevaret i umb: 2²⁴, 11²³, 13²⁵, 18⁵, 22²⁴, 32¹¹, 49³, 82¹⁹, ellers (18 gange) hedder det um²).

f har i den del af håndskriftet, der tilhører de to første hænder, altid formen f, aldrig f, der kun forekommer på de fire sidste spalter; undertiden kan det få en meget stor lighed med f, f. eks. i fin, fvrr 4^{11,19}. Det veksler med v (u) i indlyd mellem vokaler: æfi 70¹⁶, ævi 20¹, hafa 35²⁴, haua 48¹⁵; også æfindr 13²² ved siden af ayuindr 8¹¹ o. s. v.

¹) Jvf. Bugges bemærkninger herom i fortalen til „Jómsvíkinga-saga. i latinsk Oversættelse af Arngrim Jonsson. Udgiven af A. Gjessing“ s. XII—XIII.

²) of = umb er ikke ualmindeligt: 33¹⁴, 36¹⁹, 44⁸ o. fl. st.

Forbindelsen pt skrives som nys anført almindelig ft: aftaH 41⁸, efter 70¹⁶, gíftuíc 23¹⁸ o. s. v. — fn er almindeligere end mn (sé under m): naftH 53³, íaftHyr 91⁷, íaftHapi 38¹⁴ o. s. v., ja endog híftHnescre (cælesti) 35¹². Metatesis af f og l findes i frécheft (= frekeft) 91¹⁸, eller er det kun en skrivfejl?

v har kun på ét sted i de 92 første spalter den angelsaksiske form p: fperpi 20¹⁹, ellers bruges overalt v.

fv for v findes i stednavnet: feliuhverfví 77²⁰. Foran o findes v tilføjet i: fvaíro 86⁵, bortkastet er det derimod haro tuegia 64⁷ = hvaírotvegia 63²⁰. I navnet Norvegr er v altid bortfaldet: noregr 10⁵, norege 65⁵, noregf 36¹³ o. s. v. Om v's vekslen med u, y og f sé disse bogstaver.

m (m) bruges for mn (fn) i sammensætninger med jafn: íam boríH 67²³, íam fterkr 14¹⁹ o. s. v. samt i íamt 24⁹. mn = fn findes kun i: íamnapi 80⁴ og íamnopo 82¹⁶. mfn = fn: íamftH 9¹³, íamftHí 57¹. mpn = mn: íamnpape 74²⁵ (jvf. p).

t har i hdskr. — som almindelig andensteds — form omtrent som et græsk τ, deraf forklares skrivfejlene: fparpíft (for fparpífc) 41¹³ og fvit (for fvic) 57¹³.

Efter t går p ofte over til t: at tu 6¹⁵, haltu (= halt þú) 14⁹, ultu 14²⁰ o. fl. st. Påfaldende er vīrtum 79⁷ (þ bevarer ellers altid efter k), blót aʀx 72² (er t'et fejlagtig overført fra en genetivform blóts, der ikke vilde være

uden analogier fra de andre gamle håndskrifter?), utcupr 81⁵ (= unþ kvþr 83¹³); ejendommeligt er ligeså iaritlave 45³, iaritlafl 53²⁵. — Udlydende t for þ findes i Gefit (date) 16¹⁵. t for ts (z) haves i ueitlo 12⁴, vetloz 65²⁰, uęitlo 72¹⁹. Udeladelse af t efter f findes i crifnapi 37⁸, krifne 89⁸ o. fl. st. i samme ord, men crifnif 44⁵ o. s. v. Om former som betþt 19¹⁶ = betzt 1¹⁰ sé nærmere under þ og z.

th forekommer kun i det fremmede navn bartholomæuf 82¹⁹.

d har altid formen ð; det bruges for þ på følgende steder: Quad 62¹, quad 14²¹ (men quap 17¹³, 55¹⁵ o. fl. st.) ouirðr 74⁵, evrð 63¹⁸ (jvf. evrþð 60²¹)¹). Ved siden af handteknur 78⁷ findes også hantekni 43¹¹, 67¹³; andfvar 35⁵, men anfvær 35²², 62²¹.

þ er tegn dels for en frikativ, dels for en sibilant: A. Som i alle de ældste islandske håndskrifter bruges þ så vel til betegnelse af den tonende som den tonløse interdental frikativlyd: ð og þ (tegnet ð forekommer kun på de få nedenævnte steder). Det er — foruden på de også fra det ny-islandske sprog bekendte steder — regelret bevaret efter alle de i Wimmers *ölmordiske læsebog*² VI ff. nævnte konsonanter, altså efter l og (n)²), når rodstavelsen er kort, i alle tilfælde efter m, k og p samt efter (lf)²), lg og ng:

¹) Eksempler på d for þ i kvap og virþ kendes også andensteds fra: quad A. M. 237 fol. sp. 5²¹, virde, virder St. hom. 519, 21.

²) Eksempler på þ efter n og lf mangler tilfældig.

fiolþi 16³, ðvalþesc 60¹⁷, fámþar 74⁴, framþi 86¹⁴, specþar 69⁸, ftvrcþi 7¹⁰, svipþr 67²⁵, kippusc 31¹, fvlþ 61²⁴, fvlþi 75¹⁵, hengþr-78¹⁸, hengþi 29¹⁰. Ved falsk analogi synes þ at være overført til umþlandc 38¹⁹, umþlandi 39¹. — På ét sted står der þ efter l med foregående lang rod-vokal: ouinþælp 54²⁰, men umþæld 85⁸. Kun ét eksempel på t for þ efter k findes: virtum 79⁷, men da der er en rettelse i ordet, kan man ikke tillægge det nogen betydning. — þr = nnr findes hyppig: fiþr 65¹⁵, utcupr 81⁵ o. s. v., men fanr 35⁷. Ved siden af friþla 26¹⁴ findes frillo 90¹¹, hvor dog det første l er en rettelse for þ. Ved analogidannelse efter infinitiv findes en del præteritumsformer på þd i steden for ðð: fiþði 4¹⁵, hluþði 23¹⁹, beiþdesc 69⁸, auþði 79¹⁰, gvrþðr 83⁴ (sé flere sådanne former under ð). Endnu ejendommeligere er cvrþð 60²¹; det må vist være opstået ved en fejl, i det skriveren først har skrevet cvrþ, men derefter har villet rette det til cvrð (jvf. 63¹⁸), hvorved han dog glemte at sætte en prik under þ. — þ er bortfaldet foran r i iarþar 72²² men iarþar 84^{21.1)}

•
 B. Som sibilant bruges þ på følgende steder = z: betþt 19¹⁶, beþt 37²³, baþftra 47²⁴, baþto (optimi) 53¹⁷, baþztra

¹⁾ I steden for fignrþ 67¹⁰ synes der ligeledes oprindelig at have stået fignar (sé anm.).

54¹, bætptu 57²⁴, uitp^can 62², gætþfca 71⁸, clemetþ 73¹¹, bætptu 85⁴, bapzter 90⁵. Det forekommer desuden i følgende medialformer: quapc (snarere = kvazk end kvap̃k) 29⁸, leynasþ 31⁷, geraþ 31⁸, baþc 51¹⁷, gerþuþf 71¹³, andap̃esþc 72²⁰, óroasþ 73²².

ð skrives i håndskriftet således, at tverstregen ikke gennemskærer den øverste streg af ð. — Det anvendes i navnet haralð 68^{3,25} til at betegne dr (jvf. ð). Desuden bruges det i følgende ord: quaððo 9⁷, beiððifc 18¹¹, fcrvððer 88²⁴ (for disse 3 ords vedkommende jvf. de nys anførte eksempler på þð), quað 14²⁰, 35¹⁴, 52¹⁷, 68²¹, 71¹⁶, 75¹¹, 79²⁰, lanðc 32⁵. ð har på alle disse steder vistnok betydningen d, der også bruges i de samme tilfælde, beiðifc forekommer således 67²⁵, quað på de under d opregnede steder, og en udtale lanðs må sikkert anses for en umulighed; ð synes i det hele taget at have været skriveren et fremmed tegn, med hvis brug han ej var ret fortrolig.

s har i reglen formen f; s er sjældnere. Det bruges kun to gange i former af verbet vera: uaf 27¹⁴, vaf 84⁵; på det første sted synes der kun at stå uaf for tydelighedens skyld: þat uaf of var. På følgende steder kunde man have ventet z i steden for f: alsfvnf 82² (jvf. alz 71⁷), englanf 18⁹, men lanðf 19²⁴, 73^{19,24} (jvf. lanz 86¹⁹), haralðf 19² o. fl. st. men haralðz f. eks. 21⁷, herlen^scr 49¹⁸, útlenfcr 49¹⁸, comifc 60¹² (= comitzc 40⁹), reþfc 41⁵ (= reþzc

18²¹), gobf 63⁸, men rapz 33⁴. Særlig mærkes callatf 63², comf 92⁴; i fvndif 28²⁵ er c måske kun glemt, da det er det sidste ord på siden.

z α) opstået af ts; kun sjælden skrives der z for ts: uelze (af velta) 29⁹, malz (af malt) 48²², helze 49¹⁹, crisz 64⁵; i reglen skrives tz: betzt 1¹⁰, utzco 7⁸ o. fl. st., knutz 21⁶, gætzlo 86²³, getze 92¹⁴ o. s. v.

β) opstået af ds: lanz 18¹², 86¹⁹ o. s. v., elz 5¹⁸, haralz 22¹⁹ o. fl. st., einualz 7¹⁴ o. s. v.; men hyppigst finder man dz: landz 3⁶ (i alt på 12 steder over for lanz), fundzenf 43⁸, haraldz 21⁷ (i alt på 4 steder over for lige så mange gange hāralz), eiHualdz 42¹⁰ o. s. v. Derimod finder man aldrig tz, ts eller lignende på slige steder.

γ) ps er ofte gået over til ts skrevet tz: ȳtzlr (= ȳztr) 12¹¹, fītzf 13⁹, fītz 24³, fītz 47 i margen, 67¹⁸, gatzco 56⁶, 89¹⁸ (jvf. gātpfca 71⁸ under p). Overgangen ps—ts (= tz) finder dog ikke sted, hvor p kommer frem i andre böjningsformer af ordet: ȳfir bragbz 15⁶, rēpzc 18²¹, rapz 33⁴, orpz 50²⁰, z er her vist skrevet i steden for s på grund af det foregående p (jvf. s). Enestående former er halvarz 92⁷ og miclagarz 88², hvilket sidste dog er tvivlsomt (sé anm.).

δ) efter ll og un skrives bestandig z (kun i sammensætningen alfcvnf 8²² findes f): alz 7¹⁷, 8¹² o. fl. st., ælztalagī 3¹⁴, illzco 50¹², fanzc 26¹⁸, 56², m^z = mannz 65¹⁴

o. fl. st.; herhen bör vel også fanz (= fannzk) 66²² regnes. Efter enkelt l og n står derimod altid f: remolf 26¹², hanf passim. Mærk dog iarlz 43¹⁷, men iarl f. eks. 29¹⁰.

ε) i indlyd mellem vokaler findes z (tz) kun i auzørar 8⁴ og nitzi 66¹³.

Som mediumsmærke bruges z i braz 4²² og fanz 66²² (jvf. þ og s).

r har dels formen r, dels (efter o) 2; for rr anvendes undertiden R. — I sunr er r altid bevaret (4⁹, 58¹, 70⁴, 90¹² o. s. v.), ja endog i sammensætninger som: afcelfunr 78¹⁶, ranafunr 81⁶ o. fl.; hyppig skrives det dog forkortet .s. 29²⁰, 63¹⁵ o. s. v. Ved siden af nþr 76^{6,17} o. s. v. står også nþ 64⁵; aftr 9⁸, 16¹⁴ o. s. v., men aft 42¹⁵; þrimr 31⁵, men þrim 21⁴. Fra komparativ er r indtrængt i fiþoſto 2¹⁷. Rimeligvis ved „folkeetymologi“ er det første r i carlmarna 89⁸ tilføjet (jvf. dog Frp. s. 220). Eksempler på r i steden for hr findes anførte under h. r er bortfaldet (eller assimileret) foran s i fvfta (= fyrsta) 36²⁰, hveffu (= hversu) 61¹⁷, fcvffe (=skyrse) 87⁷. Nominativsmærket r mangler i navnene fno friþ 4¹⁰, 5¹³, þoſleif 6¹¹, ęrling 8⁷, æſtrþ 30¹⁸, brvgiofot 54⁷, gillicriſt 90¹⁶. Påfaldende er r'et i caupangrf 74²⁴ = cavpangf 75²⁵.

n (H) betegner så vel lyden n (Brückes n¹) som ŋ (Brückes π¹) hvilket sidste tegn ikke forekommer i Ágrip¹):

¹) På de fire sidste spalter forekommer det vel, men kun i betydningen nn.

moín 80⁷, ingi 80¹⁴. — n for nd findes i uñhlandi 2²², ueñhlandi 34⁸, men uendlande 34⁸, hantekni 43¹¹, 67¹⁸, anfvær 35²², 62²¹. Særlig mærkes áengiah (= áeggjan) 5¹¹, engiarcalfr (= Eggjar-Kálfr) 50⁸. — Om enn og en er talt oven for (s. XVII).

Ved l mærkes kun: ouinfæll 24⁶, uinfæl 56⁹, men uinfæld 85⁶; frillo 90¹¹ = friplo, som der først har stået; frechelft 91¹⁸ (= frekeft). l for hl findes på de under h anførte steder. l er udeladt i iarf 22¹⁸ (= iarf) jvf. karmanne = karl- El. 63²², mulig er det dog kun en skrivfejl.

k veksler med c således, at c kan bruges overalt, hvor k kan bruges, men ikke omvendt.

c er dels eksplosivlyd, dels sibilant.

A. Som eksplosivlyd bruges c i samme betydning som k: giftafe 23¹⁸, mǫttopsk 24²², toco 30¹³, toko 73¹⁸, cæte 71¹⁸, kerleic 79⁶. — I den til got. -leiks svarende afledningsendelse er c hyppig bevaret foran t: lichilict 40¹⁵, hǫrmolect 52¹⁰; men c findes også, hvor man oprindeligt har haft g: lact 77¹⁸ = lagt 85¹⁰. Mærk ligeledes hælcle (= Oglóe) 21¹². En ejendommelig skrivemåde er flvctu 87² (= flutto), det må dog vist bero på en fejl, jvf. omvendt fvit for fvic 57¹³ (sml. dog Frp. 94). — Foran de såkaldte „bløde“ vokaler skrives der undertiden (20 gange¹⁾)

¹⁾ Heri er naturligvis ikke indbefattet de fremmede navne: pafchar 37¹⁶, michialf 37¹⁸, nicholaus 81⁷.

ch i steden for c eller k: michil 9¹⁴ o. fl. st., flochij 16¹⁷, cheja 30⁸, ftvrchij 62³, ofampvchi 92¹⁹ o. s. v., de samme ord kan dog også skrives med c eller k, mikil forekommer således 44¹³, fampvcki 11¹⁴. At ch hér må betegne en udtale, der er forskellig fra k's udtale foran de „hårde“ vokaler, synes mig klart, så meget mere som to andre håndskrifter, A. M. 237, fol. (Bjarnårson: *Leifar fornra krist. fræða* isl. 162—167) og A. M. 619, 4to (Unger: *Gammel norsk Homiliebog*), efter hvad J. Hoffory har oplyst i et foredrag i det filologisk-historiske samfund, gör en lignende adskillelse mellem k foran de „hårde“ og foran „bløde“ vokaler, i det der i første tilfælde regelret skrives c, i sidste k; men hvilken denne udtale har været, om det har været den nysjlandske udtale som kj, eller blot den velære udtale af k, sér jeg mig ikke i stand til at afgøre. — Passivendelsen er — med undtagelse af de få, under p, s og z nævnte tilfælde — altid -fc (-fk): ec rapomfc 14²⁰, beriafc 58²¹, møtoposk 24²², comitzc 40⁹ o. s. v. Særlig mærkes gefc 36¹⁰ (= gekksk), fe^rc 92²¹ (= fekksk) og tofc (tókksk) 39⁴.

B. Som sibilant bruges c på følgende steder efter en dental på samme måde som z: iatce (= játse) 5⁹, haraldc 29²⁵, garpc 31¹⁷, 53¹³, landc 32⁵, landc 38¹⁹, krisekirkio 76⁷, krickirkio 84²¹. bapc 51¹⁷ kan enten være = bapz eller bazk, snarest dog det første.

q bruges kun foran u; queHna 8¹⁷, quaððo 9⁷. Påføddende er quíot (= kjøt) 88¹ (jvf. Gislason: *Árb.* 1866, s. 381).

gf veksler med kf (cf): margf (af margr) 54²⁵, riculigfti 89²²; men at gf kun er en „etymologisk“ skrivemåde, og at udtalet i virkeligheden har været ks, ses af, at gf også anvendes for „virkeligt“ ks: grimlegf (= grimmeleks) 8²², margf (signi; men g er en rettelse for k) 35²⁸. gi for i (= j) findes i scrægja 13²², hvffrægja (= húsfreyja) 48²⁵, orcnægjar 69¹³. I glíkr er g altid bortfaldet: hcare 79¹⁴. Særlig mærkes: þrængt (= órennt) 49². — G betegner i ind- og udlyd gg: uigjar 77², høg 82²², men det anvendes også for enkelt g: seGja (dicunt) 23²⁵.

x betegner ks: uacxa 9²⁴, þexðalr 77¹⁹, uirþilixti 8³, uacrlixti 91⁵ (jvf. g).

Forkortelserne er de i alle gamle norsk-islandske håndskrifter almindelige og ikke talrige. En liste over de vigtigste af dem findes bag i bogen, nærmest til brug for de læsere, der ikke har øvelse i at læse selve håndskrifterne.

At der med spalte 89 virkelig begynder en ny hånd, der går til spalte 92 inklusive, synes mig at fremgå af: a) at skriften, skönt den har en del lighed med den første hånd, dog, som man vil se af faksimilet, har en noget forandret karaktér; b) at blækkets farve er mere mørk og glinsende; c) at linjernes antal, som på de foregående spalter (med

nogle få, let forklarlige undtagelser) altid var 25 på hver spalte, her er 23 på de to første, 22 på de to sidste spalter; d) at retskrivningen, skönt den stemmer så nøje med første hånds, at jeg i det foregående har kunnet behandle dem under ét, og frembyder de samme ejendommeligheder som denne (æ, þ = z, ch m. m.), dog udviser følgende afvigelser: ao, der aldrig bruges i første hånd¹⁾, anvendes her som tegn for q i laogþo 89¹; det samme gælder tegnet ɣ (= ok), der ligeledes forekommer 89¹; første hånd sætter aldrig aksent over et „band“ som m̃, hvilket her forekommer: m̃ (= mér) 90⁵.

Anderledes forholder det sig derimod med den tredje hånd (sp. 93—96); selv ved et flygtigt blik her i udgaven vil enhver straks sé, at vi har med en ganske anden retskrivning at gøre, vi træffer en mængde ny tegn: æ, ð, ƒ, fi, l, ŋ, þ, ɣ o. fl., adskillige forkortelser, som er første og anden hånd ukendte: þr̄ (= þeir) 93², ė (= er) 93⁴, m̄þ 93⁶ og m; 95¹² (= meþ), s^a (= svá) 96²⁰, .p. (= víp) 94¹⁶, (= var) 93²⁰, ft (= skal) 95¹⁹ o. fl.

Ved retskrivningen kan følgende mærkes:

a anvendes i steden for q i rapom 93⁶ (men qft 95⁶, bermþlogr 94³ o. s. v.).

æ betegner kort q: ændopofc 93⁵, gæfgra 95¹⁸; i næcqui 94¹³ betegner det sandsynligvis ø.

¹⁾ la,nd^o 33¹⁹ kan naturligvis ikke regnes herhen, så meget mere som o'et er fejlagtig tilføjet: der må læses land,

a) au: hrafr 94², Frauva 96¹) o. fl.; b) av (af): hava 96^{4,15}; c) q: hafpo 93¹, gafog 95² o. fl.

e betegner både e og q; recr 96¹², teer 96¹¹; i sidste tilfælde bruges også q: vændur, 96⁹, mēlar 96¹. — e = ei forekommer i eyfstei 94¹⁴ = eyfstei 94¹². I ubetonede stavelser anvendes e 15 gange, i 51 gange.

ey bruges på samme måde som i „normal“ retskrivning: eyfstei 93⁸, hleypr 96¹⁴ o. s. v.

o betegner så vel o: þioftólfr 93¹⁰, of 96¹⁸, som q: fcozvng 95⁴, omvndi 93⁹. Særlig mærkes fono 94¹⁹, (første hånd bruger næsten altid fun-, sé s. XVI). o betegner det i bþ (fratres) 93¹⁸ og hogr 96¹⁸. — I ubetonede stavelser bruges kun o (36 gange), aldrig u.

q forekommer kun i betydningen q: qla 93¹⁰, qft 95⁶ o. s. v.

ø: betegner kun ø: bø 96⁵, køm 96¹⁰ o. s. v.

pt er eneherkende over for ft: opt 95⁵, eptur 93⁸ o. s. v. Særlig mærkes Scampt 95¹.

f og f bruges ved siden af hinanden: of 94¹¹, of 96⁵. fn forekommer i lafnafc 96¹⁷.

v og p bruges i flæng: vlp 95¹⁷, plp 96²².

Ved d mærkes ovird 95¹⁹ (jvf. s. XX).

þ betegner kun þ og ð (tegnet ð forekommer ikke): þrēla 96¹⁸, fcalpo 93¹⁸, vlmþfc (fejl for vlmþisc) 95⁵.

¹) sé Wimmers fornnordisk formlära § 72 anm.

f og s er enstydende: fer 95¹⁵, ser 95¹⁶. Særlig mærkes: þegarf (= þegar ef) 94¹², ellers bruges r i er (94¹⁴), var (94⁶) o. s. v.

z forekommer kun i læz 93⁸ og mæizloz 95¹⁴.

r for hr havs i rygbroteH 94⁷. Særlig mærkes: verrom (vér erom) 96⁴; segr (= fegir) 95⁸, 96^{1,20}; ragnhildr (= ragnhildar) 95³.

Hj og nj betegner bægge nn: micH 96⁷, ein 96⁵.

Ved l mærkes kun finla 94²⁰.

c betegner kun k: micill 94²², pafchgr 95²².

Aksenter anvendes 24 gange og kun over oprindelig lange vokaler.

Prikker sættes dels over y: hleypr 96¹⁴, dels over konsonanter for at betegne deres fordobling: legr 96¹⁷, poti 94¹⁴; desuden anvendes de på følgende steder: þeim 93⁸, érlingi 93¹⁶ (jvf. dog anm.), hét (= hét) 95²¹.

Efter disse oplysninger om håndskriftets ortografiske ejendommeligheder vil jeg søge at afgøre spørgsmålet om, hvor vidt det er norsk eller islandsk.

Da de to udgaver af Ágrip udkom, var det den almindelige mening, at det var norsk, så vel i henseende til affattelses- som opskrivningssted. Denne mening er i den senere tid vist bleven fuldstændig blottet for tilhængere, og der er, mig bekendt, i den sidste halve snes år kun udtalt

følgende to modstridende anskuelser: 1) dr. Vigfússons, der kalder den „the only example of an Icelandic abridgement“ (Prolegomena til Sturlunga LXXXVII). 2) prof. G. Storms, der, sluttende sig til Gislason (Frp. XXXVIII), vel mener, at håndskriftet er skrevet på Island, men dog antager, at det må være en afskrift efter en norsk original (Årb. 1871 s. 425 ff., Snorre Sturlassöns Historieskrivning s. 25 ff.).

At der i virkeligheden heller ikke kan være nogen tvivl om, at håndskriftet er islandsk, ses af, at sprogformen og retskrivningen, på nogle få undtagelser nær (hvorom straks neden for), har en fra oldnorsk aldeles forskellig karakter; vi træffer således i hele Ágrip kun på 5 steder a for q, medens man, som bekendt, ikke kan blade ret længe selv i en så gammel bog som den norske homiliebog uden at finde former som faður, gangum, kallaðum o. s. v.; ja endog scalu (n. hom. 212²²), manu (n. hom. 213⁸); ligeledes er former som giafa (= gefa; n. hom. 111²⁵), mykil (n. hom. 190²⁴) o. m. m. aldeles ukendte for Ágrip. Det samme gælder om brugen af øy (= ey [ǿ]), æl (= el) og æu (= au).

þ bruges næsten bestandig i betydningen p og ð, medens de norske håndskrifter, som bekendt, har en stor forkærlighed for ð både i forlyd og i indlyd. Som oven for påvist er i Ágrip þ altid bevaret efter l, n (med foregående kort rodvokal), m o. s. v.; i de norske håndskrifter kan man finde så vel ð som d (t) på disse steder (dvaldezk n. hom. 167⁶, scilðu 95⁵, uræctar 111³⁰, nøyceðe 74²¹ o. s. v.). Det ejendommelige norske n i aldrigin (n. hom. 190⁹) er ligeledes Ágrip aldeles fremmed. h bevares i Ágrip i reglen foran

r og l; i de norske håndskrifter er det endog regel, at det falder bort. — Kort sagt alle de ejendommeligheder, der karakteriserer de norske håndskrifter som sådanne, vil for-gæves søges i Ágrip, som altså må være skrevet på Island.

Et andet spørgsmål er det derimod, om det sprog, vi træffer i Ágrip, virkelig kan anses for rént islandsk, eller med andre ord, om Ágrip ikke nedstammer fra en norsk original, hvorfra skriveren ved slavisk afskrivning har bevaret enkelte Norvagismer.

Af historiske grunde har Storm (Sn. St. Hist. s. 25 ff.) søgt at bevise, at Ágrips forfatter har været en Nordmand, ikke en Islænding. Såfremt de forudsætninger, fra hvilke Storm går ud, er rigtige — og derom tør jeg ikke selv udtale nogen grundet dom — forekommer det mig, at de slutninger, han drager af dem, er bevisende for hans ovenanførte mening. Han anfører nemlig bl. a., at forfatteren har benyttet de norske sagaskriveres og skaldes værker, men ikke de islandske, at han har haft en sjælden lokalkundskab i Nidaros, hvor han endog nævner enkelte bygninger, og anfører adskillige i Trondhjem hjemmehørende folkesagn, medens han røber fuldstændig ukendskab til de særlig islandske sagn, og kun én eneste gang nævner en Islænding.

Ved at undersøge sprogformen i håndskriftet, vil man komme til et hermed nøje stemmende resultat, i det det vil vise sig, at der midt imellem den store masse Islandismer hist og hér findes former, som tydelig røber deres norske oprindelse.

Ved a mærkes således de s. VIII anførte former:

callop, hafpo; landum, landom og hvarfapo¹⁾); ti endskönt der ganske vist fra islandske håndskrifter kan anføres eksempler på den samme mangel på omlyd, er de dog så få, at de må antages enten at være opståede ved ligefremme fejl eller tilskrives norsk indflydelse; da der ingen grund er til her at antage det første, ansér jeg det for afgjort, at de er overførte fra en norsk original.

Det samme gælder bortkastelsen af h foran r og l i de på side XVII anførte ord: rær, rinda, rana, ríp, láut og lut samt fra sidste hånd: rygbrotaH, om hvilken bortkastelse det ligeledes gælder, at den er regel på norsk, men så sjælden på islandsk, at den, når den findes, må være opstået ved skrivefejl el. l. Også denne egenhed ved Ágrip betragter jeg — ligesom Storm — som værende opstået ved tankeløs afskriven efter et norsk forbillede.

Fra böjningslæren kan der som en utvivlsom Norvagisme anføres n. acc. neutr. plur. af sjá: þessor (34²⁵, 35²¹, 55¹², 62²¹), en form, om hvis norske oprindelse, der ingen tvivl kan være.

Af disse tre absolut norske ejendommeligheders tilstedeværelse i Ágrip mellem de øvrige islandske former slutter jeg altså, at Ágrip oprindelig må være forfattet i Norge, men at den afskrift, vi nu har bevaret, må være tagen på Island, et resultat, der, som det vil ses, stemmer nøje med det, hvortil Storm er kommen væsentlig ad historisk vej.

Tör man nu altså, som jeg mener, ansé det for sikkert, at vi i Ágrip har et sprog, der ikke kan betragtes som rent islandsk, bliver spørgsmålet om håndskriftets alder meget

¹⁾ fapo 62²⁰ regner jeg ej hid, sé anm.

vanskeligt at besvare. På den ene side vil man nemlig ikke kunne afgøre, om moderne former som *likr* for *glikr*, *er*, *var* for *es*, *vas* o. lign., stammer fra afskriverens egen sprogbrug eller fra hans norske original, hvorved man altså mister et af hovedkriterierne ved fastsættelse af et håndskrifts alder, i det, som bekendt, disse yngre former langt tidligere trængte igennem i Norge end på Island; på den anden side kan der heller ikke tillægges en slig arkaisme, som den bestemte adskillelse mellem *é* og *ö* nogen afgørende betydning, da her det omvendte er tilfældet: at islandsken tidligere opgav den gamle adskillelse end norsken, der aldrig har kendt en slig sammenblanding. Det er derfor let forståeligt, at meningerne om håndskriftets alder har været meget delte: Munch anså det først (i sin udgave fra 1834) for at skrive sig fra det 14. årh., hvilken mening han dog senere — som væsentligt var — forlod, se f. eks. fortalen til Olav Trygvassons saga s. VI, hvor han kalder det „et Haandskrift, der neppe kan være stort yngre end 1200“. Denne sidste mening deles også af Storm (Årb. 1871 s. 414) og Bugge (Årb. 1873 s. 2). Gislason fastsætter dets alder til „á öndverðri 13 öld“ (Frumpartar XXXVIII), medens Vigfússon (Prolegomena til Sturlunga) kalder det „a vellum from the end of the twelfth century“. Skriftens karakter synes mig snarest at vise hen til det 13. århundredes første halvdel; den næsten fuldstændig gennemførte brug af *p* = *ð* tillader neppe at tænke på en senere tid end det 13. århundredes midte; ti at denne overvejende brug af *p* ikke kan skyldes norsk indflydelse, er klart, da *ð* jo på norsk kom langt tidligere i brug end på islandsk.

Om mine prinsipper ved udgivelsen kan jeg fatte mig i korthed. Jeg har stræbt at give et så vidt muligt pålideligt aftryk af håndskriftet, hvorfor jeg har bibeholdt alle forkortelserne, linje- og spalteinddelingen o. s. v., ligesom jeg også har efterlignet formen af de bogstaver, der i nogen væsentlig grad fjærner sig fra dem, vi nu bruger¹⁾. Alle mere eller mindre hypotetiske tilføjelser i teksten har jeg sat i skarp parentes: []; i buetformet parentes: () har jeg sat sådanne udraderede ord og bogstaver, som det åbenbart var skriverens hensigt skulde udgå; ved prikker: --- har jeg betegnet, at noget i håndskriftet var udraderet eller på anden måde udslettet, som jeg ikke så mig i stand til at læse.

Med hensyn til et enkelt punkt, ordafdelingen, må jeg bede om venlig overbærenhed hos læseren. „Den grafiske ordadskillelse i de gamle membraner er ingenlunde altid let at gengive, med mindre man i trykken nøje vilde afpasse efter originalen alle afstandene imellem de enkelte bogstaver“²⁾; men dette lod sig ikke gøre i en udgave som denne, ti derved vilde man blive nødt til at gøre linjerne af meget forskellig længde, hyppig anvende spærret tryk o. a. m. hvilket vilde gøre et højst frastødende indtryk uden at medføre nogen tilsvarende nytte; jeg har da været nødt til at ty til en anden fremgangsmåde. I det ark, der blev trykt først (tredje og fjerde halvark, dog med undtagelse af de senere om-

¹⁾ Jeg beklager, at enkelte af typerne ikke er blevne ganske tilfredsstillende, navnlig er der en slem uoverensstemmelse mellem H, når det står alene, og når det er sammenslynget med a: B).

²⁾ Gislason: El. 153.

trykte spalter 57—64), tog jeg intet hensyn til, om afstanden i cod. var stor eller lille, jeg trykte altså gun hildi ðottor (45¹) i steden for gun hildi ðottor, men derved har det ofte fået udseende af, at skriveren har opfattet et sammensat ord som to eller flere ord, hvilket næppe er tilfældet, da afstanden sandsynligvis oftest er fremkommen ved, at han, efter at have skrevet en stavelse i et længere ord, har gjort en lille standsning; dette gælder navnlig om ord som goz þisc (34¹²), der burde have været trykt goz þisc. — Dette er imidlertid ikke den eneste slags fejl, jeg har begået i den henseende; jeg havde i begyndelsen min opmærksomhed altfor stærkt henvendt på den masse småting, der er af vigtighed ved en udgave som denne, og havde således med hensyn til ordafdelingen ikke dannet mig nogen bestemt regel at gå frem efter; derved er jeg oftere på de nævnte sider bleven meget inkonsekvent i min ordafdeling; for at tage et eksempel, som enhver vil kunne kontrollere, burde jeg naturligvis på sp. 47 (afbildet på faksimilet) lige så vel have trykt ísvicō (l. 11) som íaufr (l. 18). Jeg håber dog, at disse mangler for største delen er afhjulpne på de øvrige sider, uagtet jeg ikke er vis på, at jeg overalt har været absolut konsekvent eller heldig i mit valg. Den fremgangsmåde, jeg på disse sider har fulgt, er denne: hvor der i cod. var en så lille afstand mellem de enkelte dele af et ord, at det både kunde opfattes som ét og som flere ord, har jeg stræbt at afpasse den på samme måde i udgaven; hvor derimod afstanden i cod. var så betydelig, at der ikke kunde næres nogen sådan tvivl, gjorde jeg den i udgaven så stor, som det af typografiske grunde var mig mest bekvæmt,

Endnu én, men mindre betydelig uoverensstemmelse mellem min fremgangsmåde på sp. 33—48 og i den øvrige del af bogen er den, at der på disse spalter ikke er gjort nogen forskel mellem lige og skrå aksent.

Inden jeg slutter dette forord, er det mig en glæde at kunne omtale den store hjælp, jeg har modtaget af prof. G. Storm og dr. Wimmer, af hvilke prof. Storm har sammenlignet mine korrekturark med sin afskrift og med en sjælden beredvillighed givet mig en mængde oplysninger om steder, jeg enten ikke havde kunnet læse eller havde læst på en anden måde, ham skyldes ligeledes største delen af de i anmærkningerne meddelte parallelsteder og andre reale oplysninger; dr. Wimmer har gennemlæst fortalen, anmærkningerne m. m. og rettet en mængde deri, både i planen og i enkelthederne, hans kyndige kritik har også fremkaldt den nys omtalte forandring med hensyn til ordafdelingen.

Jeg beder dem bægge modtage min oprigtigste tak for den velvilje og interesse de således har vist mig og min bog. — Med taknemmelighed bør jeg ligeledes omtale, at min ven cand. mag. J. Hoffory for længere tid siden med mig har sammenlignet største delen af min afskrift med cod. og meddelt mig en del bidrag til fortalen.

De mange ny typer, der har måttet støbes, er tilvejebragte af S. L. Møllers bogtrykkeri, som jeg antager, vil findes at have på en heldig måde løst de vanskelige opgaver, der blev stillet det ved trykningen af denne bog. Faksimilet, der er udført i Th. Berghs litografiske institut, giver et tiltalende og i alt væsentligt fuldstændig pålideligt billede af håndskriftet.

Maj 1880,

W. D.

Forkortelser.

<i>A. M.</i>	=	<i>codex Arna-Magnæanus.</i>
<i>Dipl. Norv.</i>	=	<i>Diplomatarium Norvegicum.</i>
<i>El.</i>	=	<i>Gíslasons udgave af Elucidarius i Annaler for nordisk Oldkyndighed 1858.</i>
<i>Flat.</i>	=	<i>Flateyjarbók.</i>
<i>Fms.</i>	=	<i>Fornmanna sögur.</i>
<i>Frp., Frumpartar</i>	=	<i>K. Gíslason: Um frumparta íslenskrar túngu i fornöld.</i>
<i>Fsk.</i>	=	<i>Fagrskinna.</i>
<i>Hkr.</i>	=	<i>Ungers udgave af Heimskringla.</i>
<i>Mork.</i>	=	<i>Morkinskinna.</i>
<i>n. hom.</i>	=	<i>Gammel norsk Homiliebog udg. af Unger.</i>
<i>OH.</i>	=	<i>Saga Ólafs konungs hins helga (1853).</i>
<i>OHm.</i>	=	<i>Ólafs saga hins helga (1849).</i>
<i>R.</i>	=	<i>codex regius af Sæmundar edda.</i>
<i>St. hom.</i>	=	<i>Homiliubók utg. af Wisén.</i>
<i>Arb.</i>	=	<i>Aarbøger for nordisk Oldkyndighed.</i>

ÁGRIP

AF

NOREGS KONUNGA SÖGUM.

regí oc h seti ho-----
 -fe heim fe þio-----
 h þa eiH tekíH til [kf]
 var h þa callapr [hal]dr
 5 lufa þuiat mapreH uar
 þa eigi [harfa]gr. eH sipa b[ræ]
 tuse nafH hf oc uar cal
 lapr haraldr harfagre
 þuiat maHja ua[r h] listuli-
 10 gafr oc hærpr betzt
 eH h haf at sevrða spvrða
 daga þaH er cristH ǫ ga.
 hvat heipn ǫ myHðo
 til iola uita meþ þvi.
 15 at iol var ero risíH af
 bvrþ drotteHf varf. heipH
 ǫ gþo fer samevðo oc itigH
 uþ opíH. eH opíH heit
 ǫargō nafnō. h heit vþ
 20 -rir : oc h heit hær oc þriþi
 oc iolne oc var af iolne
 iol callop. eH sia er hærtr
 aðavþdaga halfðanar . h
 þa uertlo a hapalandi . eH
 25 þa er h for þapay ífleþa .

[þa druc]napi h iravnd
 [ir]vkiH uic þar er navta
 brvHr uar . oc uar farpr
 til steiHf sipaH ahringa
 ríki oc uar þar hægpr. 5
 haraldr toc
 eft halfðay ríki þ er
 fap hf hafpi haft . oc af
 lapí fer meira ríkí meþ
 þeim hætti er YeH var 10
 fneima raíser oc risulgr
 uexti at h helt orrofto
 uþ næsta konūga oc fig
 -rapi alla oc eignabesc h
 fvrfr konūga eiH nozreg 15
 atytogf aldre .
 Oc helt ena sipozsto avrofto
 vþ k þan er sceipar bndr
 het íhafsvagi fvr iap
 -re . oc flvpi bndr til dan- 20
 marcar . oc fell iorrofto
 auuHlandi sem seg íkvæ
 þi þvi er heit oddǫioz
 er gozt er uþ konūga
 tal . meþ þessō oþþō. 25

Scioldungr rac með scildi.
 sceipar brand or landi.
 reþ fa kr sipaþ. fmiallr no
 regi allu. Eþ þ uar
 5 x. uetr er h barþisc apr
 til landz eþ h vrþi allvalz
 kr at noregi. oc sipaþi uel
 land sitt oc friþaþi. Oc at
 ti suno. tyttiaþ. oc mþ
 10 moꝛgō conō. como þo
 tveir eiþ til kr nafþf
 Eirier blōþax. oc hæcoþ
 goþi. var eirier blōþax
 ælztalagi fona hf. aþar
 15 hocoþ i yngsta lagi. er a
 þal steiþ englandf kr toc
 ifunarstaþ. þriþi olafr
 ðigr beþ. iij. biork
 capn sum calla buno.
 20 .v. Gopozmr .vj. halfðay
 svartu .vij. ðagr .vij.
 hringr .ix. Gopraþr
 seiria .x. roghvalðr
 .xi. Sigtrvgr .xij. fro
 25 þi .xij. hrærecr .xiiij.

trvggvi . xv . Gvnræþr
 xvj. Auþeiþ . xvij .
 Sigvrþr hrifi . xviij .
 Guþræþr home . xix .
 hafðan hvitbeþ er fu 5
 mer cællōþo hæfarto .
 xx. Roghvalðr raykill
 er sum calla ragþar. er
 var svþr fiþ cono eiþar
 er collop var sniofriþ 10
 ðott^u svafa fincoþungf
 oc b^u honu til mopo: fiþ
 ar. var h callaþr seiþ Y.
 þ er spamaþr. oc var staþ
 fastr aþaþallandi oc siþ 15
 ði þar oc var callaþr scrat
 ti.

Iola aþaþ er haralðr fat
 at mat. þaco svafi fvrir
 ðvr oc fendi ki bop at h 20
 scvði vtt ganga til hf
 er kr braz reþr uþ þei
 fendi bopō. oc bar ifami
 reiþi hf utt er bop hf haf
 þi borit inn. Eþ h bap h 25
 hu

þa eigi fvrir því at sípr [1]
 annat síu¹ oc gaf honv
 bior seiu¹ ent til. oc qþ sic
 ua þan síueu¹ er h hafþi
 5 rat at settia gamma síu¹
 annan ueg brecconnar
 apoptu¹. þar sem þa uar
 k¹. E¹ k¹ geo út oc varþ
 honu þess ratce. at h gec
 10 vfir igamma h¹ meþ á
 engia¹ sumra síu¹ Ma¹.
 þoat sum létta. Stop
 þar upp snio fríp dotter
 svasa. kveþa væroft oc
 15 bvrllapi ker miapar
 fvl¹ kōnginō. oc h toc
 alt fama¹ oc haund he¹
 -ar. oc þegar cō sem elz
 hiti komi iharund h¹.
 20 oc uldi þegar hafa hana.
 aþri nott. E¹ svasi sagþi
 at þ mvndi eigi ua. nema
 honu naupgō. nema ko
 nūgre¹ festi hana. oc fen
 25 gi at legō. oc h festi oc

[fecc oc] v¹u¹ sva mþ [arf]
 lom at riki sitt oc alt þ
 er h¹ tigh¹ bvrllapi þa fvr
 let h. oc satt hia he¹ not
 oc dag, meþ^{nalga} þau līfu bæ 5
 þi. oc i¹. uetr síþ¹ hon
 var ðavþ. Svrgþ¹ h hana
 ðavþa en landz lvpr allr
 svrgþi h ulta¹.
 E¹ þessa ullu at legia co 10
 ma til læcnanar þorleif
 spaci. er meþ uita lagþe
 þa uillo. oc meþ est mæli
 meþ þessō hætti. Eigi er
 kr cvhlegt at^{tu} mun sva 15
 frþa kono oc kvhstora. oc
 tigh¹ hana aðvni oc ágvþ
 vefi sem h þap þic. E¹
 tigh¹ þi¹ er þo miu¹ e¹
 haf¹ oc heþar íþvi at h 20
 ligr of lengi ísama fat-
 nap¹. er myelo sanliga
 at h se hrárp. oc þegar
 er h var hrárp þa slæri
 á oþefiani oc yldv. oc 25

vanskeligt at besvare. På den ene side vil man nemlig ikke kunne afgøre, om moderne former som *likt for glikr*, *er*, *var for es*, *vas* o. lign., stammer fra afskriverens egen sprogbrug eller fra hans norske original, hvorved man altså mister et af hovedkriterierne ved fastsættelse af et håndskrifts alder, i det, som bekendt, disse yngre former langt tidligere trængte igennem i Norge end på Island; på den anden side kan der heller ikke tillægges en slig arkaisme, som den bestemte adskillelse mellem *é* og *ø* nogen afgørende betydning, da her det omvendte er tilfældet: at islandskene tidligere opgav den gamle adskillelse end norsken, der aldrig har kendt en slig sammenblanding. Det er derfor let forståeligt, at meningerne om håndskriftets alder har været meget delte: Munch anså det først (i sin udgave fra 1834) for at skrive sig fra det 14. årh., hvilken mening han dog senere — som vænteligt var — forlod, se f. eks. fortalen til Olav Trygvassons saga s. VI, hvor han kalder det „et Haandskrift, der neppe kan være stort yngre end 1200“. Denne sidste mening deles også af Storm (Årb. 1871 s. 414) og Bugge (Årb. 1873 s. 2). Gislason fastsætter dets alder til „á öndverðri 13 öld“ (Frumpartar XXXVIII), medens Vigfússon (Prolegomena til Sturlunga) kalder det „a vellum from the end of the twelfth century“. Skriftens karakter synes mig snarest at vise hen til det 13. århundredes første halvdel; den næsten fuldstændig gennemførte brug af *p* = *ð* tillader neppe at tænke på en senere tid end det 13. århundredes midte; ti at denne overvejende brug af *p* ikke kan skyldes norsk indflydelse, er klart, da *ð* jo på norsk kom langt tidligere i brug end på islandsk.

Om mine principer ved udgivelsen kan jeg fatte mig i korthed. Jeg har stræbt at give et så vidt muligt pålideligt aftryk af håndskriftet, hvorfor jeg har bibeholdt alle forkortelserne, linje- og spalteinddelingen o. s. v., ligesom jeg også har efterlignet formen af de bogstaver, der i nogen væsentlig grad fjærner sig fra dem, vi nu bruger¹). Alle mere eller mindre hypotetiske tilføjelser i teksten har jeg sat i skarp parentes: []; i bueformet parentes: () har jeg sat sådanne udraderede ord og bogstaver, som det åbenbart var skriverens hensigt skulde udgå; ved prikker: --- har jeg betegnet, at noget i håndskriftet var udraderet eller på anden måde udslettet, som jeg ikke så mig i stand til at læse.

Med hensyn til et enkelt punkt, ordafdelingen, må jeg bede om venlig overbærenhed hos læseren. „Den grafiske ordadskillelse i de gamle membraner er ingenlunde altid let at gengive, med mindre man i trykken nøje vilde afpasse efter originalen alle afstandene imellem de enkelte bogstaver“²); men dette lod sig ikke gøre i en udgave som denne, ti derved vilde man blive nødt til at gøre linjerne af meget forskellig længde, hyppig anvende spærret tryk o. a. m., hvilket vilde gøre et højst frastødende indtryk uden at medføre nogen tilsvarende nytte; jeg har da været nødt til at ty til en anden fremgangsmåde. I det ark, der blev trykt først (tredje og fjærde halvark, dog med undtagelse af de senere om-

¹) Jeg beklager, at enkelte af typerne ikke er blevne ganske tilfredsstillende, navnlig er der en slem uoverensstemmelse mellem H, når det står alene, og når det er sammenslynget med a: a).

²) Gislason: El. 153.

trykte spalter 57—64), tog jeg intet hensyn til, om afstanden i cod. var stor eller lille, jeg trykte altså gun hildi ðottor (45⁷) i steden for gun hildi ðottor, men derved har det ofte fået udseende af, at skriveren har opfattet et sammensat ord som to eller flere ord, hvilket næppe er tilfældet, da afstanden sandsynligvis oftest er fremkommen ved, at han, efter at have skrevet en stavelse i et længere ord, har gjort en lille standsning; dette gælder navnlig om ord som goz þisc (34¹²), der burde have været trykt goz þisc. — Dette er imidlertid ikke den eneste slags fejl, jeg har begået i den henseende; jeg havde i begyndelsen min opmærksomhed altfor stærkt henvendt på den masse småting, der er af vigtighed ved en udgave som denne, og havde således med hensyn til ordafdelingen ikke dannet mig nogen bestemt regel at gå frem efter; derved er jeg oftere på de nævnte sider bleven meget inkonsekvent i min ordafdeling; for at tage et eksempel, som enhver vil kunne kontrollere, burde jeg naturligvis på sp. 47 (afbildet på faksimilet) lige så vel have trykt ísvicō (l. 11) som íaufr (l. 18). Jeg håber dog, at disse mangler for største delen er afhjulpne på de øvrige sider, uagtet jeg ikke er vis på, at jeg overalt har været absolut konsekvent eller heldig i mit valg. Den fremgangsmåde, jeg på disse sider har fulgt, er denne: hvor der i cod. var en så lille afstand mellem de enkelte dele af et ord, at det både kunde opfattes som ét og som flere ord, har jeg stræbt at afpasse den på samme måde i udgaven; hvor derimod afstanden i cod. var så betydelig, at der ikke kunde næres nogen sådan tvivl, gjorde jeg den i udgaven så stor, som det af typografiske grunde var mig mest bekvæmt,

Endnu én, men mindre betydelig uoverensstemmelse mellem min fremgangsmåde på sp. 33—48 og i den øvrige del af bogen er den, at der på disse spalter ikke er gjort nogen forskel mellem lige og skrå aksent.

Inden jeg slutter dette forord, er det mig en glæde at kunne omtale den store hjælp, jeg har modtaget af prof. G. Storm og dr. Wimmer, af hvilke prof. Storm har sammenlignet mine korrekturark med sin afskrift og med en sjælden beredvillighed givet mig en mængde oplysninger om steder, jeg enten ikke havde kunnet læse eller havde læst på en anden måde, ham skyldes ligeledes største delen af de i anmærkningerne meddelte parallelsteder og andre reale oplysninger; dr. Wimmer har gennemlæst fortalen, anmærkningerne m. m. og rettet en mængde deri, både i planen og i enkelthederne, hans kyndige kritik har også fremkaldt den nys omtalte forandring med hensyn til ordafdelingen.

Jeg beder dem begge modtage min oprigtigste tak for den velvilje og interesse de således har vist mig og min bog. — Med taknemmelighed bør jeg ligeledes omtale, at min ven cand. mag. J. Hoffory for længere tid siden med mig har sammenlignet største delen af min afskrift med cod. og meddelt mig en del bidrag til fortalen.

De mange ny typer, der har måttet støbes, er tilvejebragte af S. L. Møllers bogtrykkeri, som jeg antager, vil befindes at have på en heldig måde løst de vanskelige opgaver, der blev stillet det ved trykningen af denne bog. Faksimilet, der er udført i Th. Berghs litografiske institut, giver et tiltalende og i alt væsentligt fuldstændig pålideligt billede af håndskriftet.

Maj 1880,

W. D.

Forkortelser.

<i>A. M.</i>	=	<i>codex Arna-Magnæanus.</i>
<i>Dipl. Norv.</i>	=	<i>Diplomatarium Norvegicum.</i>
<i>El.</i>	=	<i>Gíslasons udgave af Elucidarius</i> <i>i Annaler for nordisk Oldkyndighed 1858.</i>
<i>Flat.</i>	=	<i>Flateyjarbók.</i>
<i>Fms.</i>	=	<i>Fornmanna sögur.</i>
<i>Frp., Frumpartar</i>	=	<i>K. Gíslason: Um frumparta íslenskrar</i> <i>túngu i fornöld.</i>
<i>Fsk.</i>	=	<i>Fagrskinna.</i>
<i>Hkr.</i>	=	<i>Ungers udgave af Heimskringla.</i>
<i>Mork.</i>	=	<i>Morkinskinna.</i>
<i>n. hom.</i>	=	<i>Gammel norsk Homiliebog udg. af Unger.</i>
<i>OH.</i>	=	<i>Saga Ólafs konungs hins helga (1853).</i>
<i>OHm.</i>	=	<i>Ólafs saga hins helga (1849).</i>
<i>R.</i>	=	<i>codex regius af Sæmundar edda.</i>
<i>St. hom.</i>	=	<i>Homiliubók utg. af Wisén.</i>
<i>Årb.</i>	=	<i>Aarbøger for nordisk Oldkyndighed.</i>

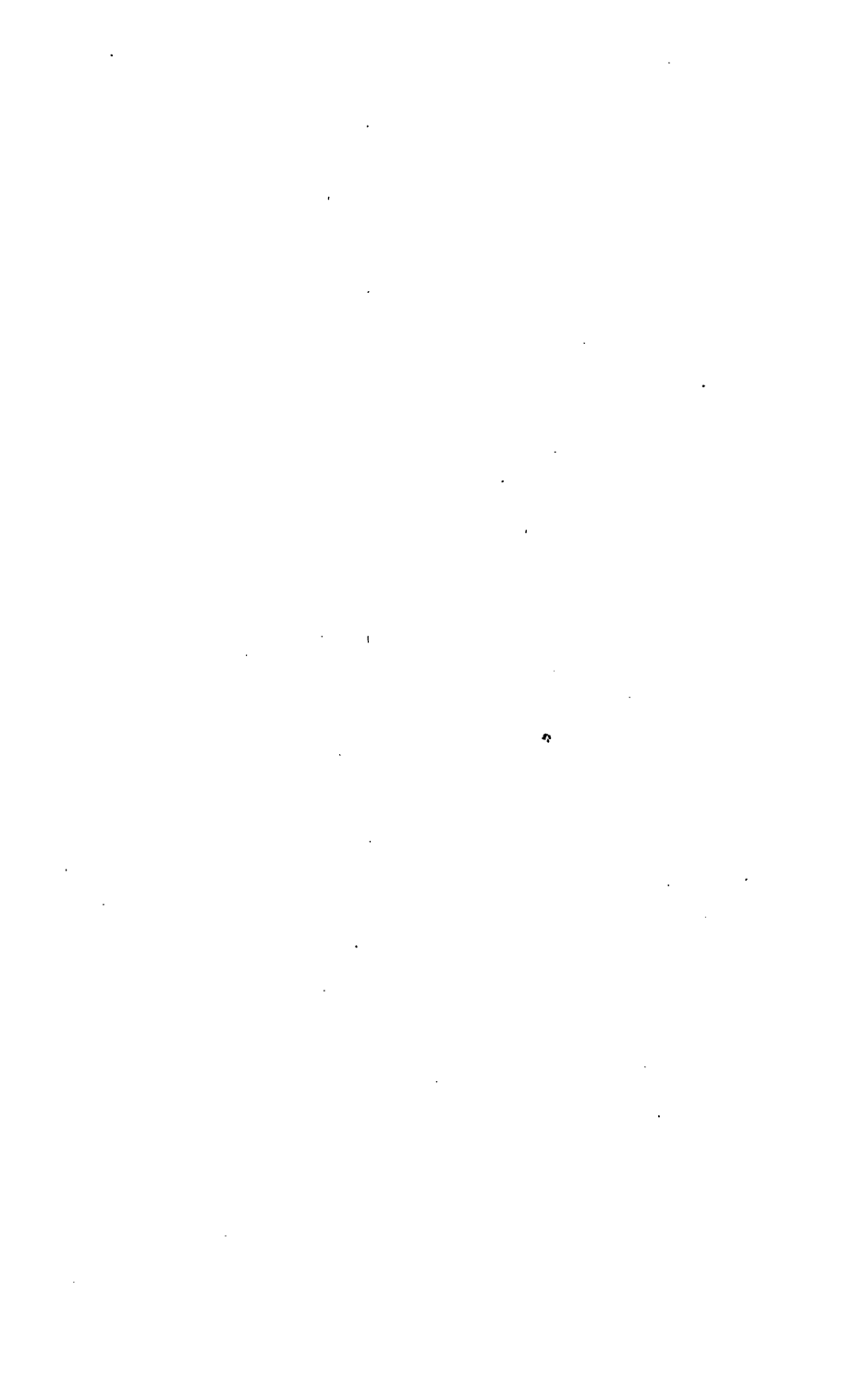
ÁGRIP

AF

NOREGS KÖNUNGA SÖGUM.

✻

regí oc h seti ho-----
 -fe heim fe þio-----
 h þa eiH tekíH til [kf]
 var h þa callapr [hal]ðr
 5 lufa þuiat mapreH uar
 þaeigi [harfa]gr. eH sipaH b[ræ]
 tusc nafH hf oc uar cal
 lapr haralðr harfagre
 þuiat maHja ua[r h] listuli-
 10 gafr oc hærpr betzt
 eH h haf at fevra spvrða
 daga þaH er cristH m̄ ga.
 hvat heipn m̄ mýHðo
 til iola uita meþ þvi.
 15 at iol var ero risíH af
 bvrþ drotteHf varf. heipH
 m̄ gþo fer samevðo oc itigH
 uip opíH. eH opíH heit
 m̄argō nafnō. h heit vip
 20 -rir : oc h heit hær oc þriþi
 oc iolne oc var af iolne
 iol callop. eH sia er hætr
 aðavðaga halfðanar . h
 þa uetlo a hapalandi . eH
 25 þa er h fo: papay ílgþa .

[þa druc]napí h irauð
 [ir]vkíH uic þar er navta
 brvHr uar . oc uar faurpr
 til steiHf sipaH ahringa
 ríki oc uar þar hægþr. 5
 haralðr toc
 eft halfðay ríki þ er
 faþ hf hafpi haft. oc af
 lapí fer meira. ríkí meþ
 þeim hætti er YeH var 10
 sneina rasfor oc risuligr
 uexti at h helt orrosto
 uip næsta konūga oc sig
 -rapí alla oc eignabesc h
 fvrfr konūga eiH nozreg 15
 atytogf aldre .
 Oc helt ena sipozsto aukosto
 vip k þan er sceipar bndr
 het íhafsvagi fvr iap
 -re. oc flvpi bndr til dan. 20
 marcar. oc fell iorrosto
 auuHlandi sem seg íkvæ
 þi þvi er heit oddm̄ioz
 er gozt er ub konūga
 tal . meþ þessō oþþō. 25

Scioldungr rac með seildu.
 fceipar brand or landi.
 reþ fa kr sipaþ. sniallr no
 regi allu. Eþ þ uar
 5 x. uetr er h barþise apr
 til landz eþ h vrþi allvalz
 kr at noregi. oc sipaþi uel
 land sitt oc friþaþi. Oc at
 ti funo. tyttiaþ. oc mþ
 10 moꝝgō conō. como þo
 tveir eiþ til kf naþþf
 Eiricr bloþax. oc haþcoþ
 gopi. var eiricr bloþax
 ælztalagi sona hf. aþar
 15 hocōþ i yngsta lagi. er a
 þal steiþ englandf kr toc
 ifunarstap. þriþi olafr
 ðigr þeiþ. iij. biōrþ
 capō sum calla þuno.
 20 .v. Gopozmr .vj. hafðæþ
 svartu .vij. ðagr .vij.
 bringr .ix. Gopraþr
 sciria .x. rogþvalðr
 .xi. Sigtrvgr .xij. fro
 25 þi .xij. hrærecr .xiiij.

trvggvi . xv . Gvnræþr
 xvj. Austeiþ . xvij .
 Sigvrþr hrifi . xviij .
 Gupraþr home . xix .
 hafðan hvitþeiþ er su 5
 mer cællopo hafato .
 xx. Rogþvalðr raykall
 er sum calla ragþar. er
 var svþr fin cono eiþar
 er collop var sniofriþ 10
 ðott svafa fin coþungf
 oc b^w honu til mopoþ fin
 ar. var h callapr seiþ Y.
 þ er spamaþr. oc var stap
 faþr aþaþallandi oc sip 15
 ði þar oc var callapr ferat
 ti.
 Iola aþtaþ er haralðr fat
 at mat. þaco svafi fvrir
 ðvr oc sendi kr bop at h 20
 sevlði vtt ganga til hf
 er kr braz reiþr mþ þei
 sendi bopō. oc bar ifam
 reiþi hf utt er bop hf haf
 þi borit inn. Eþ h bap h 25
_{hinn}

þa eigi fvrir þvi at síbr [1]
 annat síhi oc gaf honv
 bior scih eit til. oc qþ sic
 ua þan síheh er h hafpi
 5 iat at settia gamma síh
 annan ueg breconnar
 apocty. þar sem þa uar
 kh. Eh kh geo útt oc varþ
 honu þess iatce. at h gec
 10 vfir igamma hf meþ á
 engiah sumra síha MaMa.
 þoat sum létli. Stop
 þar upp snio friþ dotter
 svafa. kveha væhofst oc
 15 bvrllapi ker miapar
 fvlt kōnginō. oc h toc
 alt famaH oc haund heh
 -ar. oc þegar cō sem elz
 hiti komi iharund hf.
 20 oc uldi þegar hafa hana.
 apri nott. Eh svafi sagpi
 at þ mvndi eigi ua. nema
 honu naupgō. nema ko
 nūgreh festi hana. oc fen
 25 gi at lōgō. oc h festi oc

[fecc oc] vhi sva mþ [arf]
 lom at rki sitt oc alt þ
 er hf tigh bvriapi þa fvr
 let h. oc fatt hia hehi not
 oc dag, meþ^{nalga} þau lifpu bæ 5
 þi. oc iij. uetr síþa hon
 var ðavþ. Svrgþi h hana
 ðavþa en landz lvr allr
 svrgþi h ultah.
 Eh þessa ullu at legia eo 10
 ma til læcnanar þoileif
 spaci. er meþ uti lagþe
 þa ullo. oc meþ eft mæli
 meþ þessō hætti. Eigi er
 kr cvhlegt at^{tu} mun sva 15
 friþa kono oc kvhftora. oc
 tigh hana aðvni oc ágvþ
 vefi sem h þap þic. Eh
 tigh þih er þo mihi eh
 haf oc heþar íþvi at h 20
 ligr of lengi ífama fat.
 napi. er myelo sanlgra
 at h se hrarp. oc þegar
 er h var hrarp þa slæri
 a opéfiani oc yldv. oc 25

hverfcynf illū fnycc af
 licamanū. Var þa hvatat
 bali oc h brenð. blanapi
 þo apr allr licamī. oc
 5 ullu aīr ormar oc æploz frof
 ear oc þaððor oc alfcynf ill
 yrmī. Seig hon fva iofco.
 eī kōngr fteig til uitzco
 oc hvþpi af heīfco. Stvrþi
 10 fīpan rīkr fīno oc fvrþpi
 glaððīfc h af þegnū fīnē.
 oc þegnar af honū. eī rī
 kīt af hvairo tveggja. Oc
 fat at noregi einualz kr
 15 fextogo uetra fīpaī er h
 hafpi innan tīo uetra.
 aflat alz noregf. andapefc
 fīpaī argalandi. oc uar
 havþpr abaigo up fra hafī
 20 æyiar fundi.
 Eī eft harald toc eīrīer
 blōt æx uīp rīki. eī
 hocon bþer hf uar ueftr
 i englandi meþ apalftem
 25 kī. er fap hf hīf hafpi

h fendan til foftf. Eīrīer
 blo^pax. uar frīpr fvnō mīkīll
 oc in uīrpīlīxtī. h attī
 gun hīlði. ð. auzērar laf-
 fcegf. þa fvn v p Gālī oc 5
 gopþormr. haraldr g^wfēl
 ðr oc ęrlīng fīgurþr
 flēva. eī ero nefhð flēī
 rī. Gopræþr. hōmī oc ra-
 gī fræþr. halfoaī oc ay- 10
 uindr oc gozmr. oc hel-
 t noregi. v. uetr alz mþ
 þēī tveim uetrū er honū
 uar fvr kīg heīfat īlan
 ðīno þaer haraldr hīfpi. 15
 eī þrīa fīpan. Gunhīl
 ðr kona hf uar alra qī
 na fęgrft lītīl cona fīnō
 eī mīkīl raþō h gār
 þīfc fva īllraþog eī h 20
 fva ahlyþī. til grīmlē-
 gf oc til alfcvnf apīana-
 r. uīp lvrī. at þungt
 uar at bera. h rēþ o
 laf ðīgrbeī. bþoz fī. 25

oc bioru. oc fleiri bpr
 fina . því uar h calla
 þr bloþu . at maprr
 en uar offtopa
 5 Mapr. oc graupr oc all
 ra mest af rauþo heðar
 þa quæðo utrir m hoco-
 u. aftr iland meþ laund
 tyei uetru eft andlatt ha
 10 ralds har fagra . oc h car
 tyei scipu uestay . oc fat
 sva u uetr at h hafpi eigi
 konugf nafi. Hocn uar
 maða uænfr michil oc
 15 hftoligr oc sva fterer
 at engver fengofc honu
 iafu. h uar hafpi allo hæ
 ri eð aprex m har et þ a
 hafpi se filki gult uæri
 20 h uar [i] allo rida scap oc
 cortefi ufra of apra með
 h var nahga tvitogr er h
 co iland. Eð honu toc
 brat sva floer at uacxa.
 25 at erirer matti þa eigi

upftopo hafa . oc flypi h
 þa oc cona hf til danmar
 car fvrft. En hocn fat
 þa eiu conugr at nozeu
 oc uar nozeu sva goþr u. 5
 ðir hf riki at h var eigi
 munapr bet fvr utay þat
 at eigi uar eftu a. Eð h
 var cristu oc attu cono he
 þna . oc ueic mioc af eft 10
 nini fvr heðar facar oc
 fvr uildar facar up lvp
 eð er amot stop eftnini
 helt þo svuðagf helgi
 oc fria ðaga fasto. hoco 15
 far til danmarcar sup
 tyei scipu oc barþisc þar
 oc hraþ . x. scip meþ tyei
 spom. iþi for lagpi h und
 sic felund(r) ocfeauðy oc 20
 gaut land et uest . oc h
 elt sva aftr inozeu.
 a hf ðogu snarofo mager
 m til cristni af uinfæl
 ðo hf . en sum hafnopo 25

blóto þót eigi crif, napefc
 han reifti necquerar kir
 kioz inoregi oc fetti lærpa
 m at. Eſ þ brendo kirkioz
 5 nar oc uægo preftana fv
 rir honu fvat h matti
 eigi því halða fvr illur
 kio þa. Oc þar eft gþo þra-
 nd fo: at honu amari
 10 ne oc bopo h blóta fe ap
 ra ka inoregi. ella rēko
 u þic af rikī. nema þu g
 rir næcquærh hlut ifam
 þveki eft off. En fvr því
 15 at h fa acafa þa(e-þa)-
 -----a honð honu (ſnærh)
 at haſþigia rapī. þa ſnæ
 ri h fva til at h fvr quap
 eigi inecquerō hlvt iſf
 20 bragþi til uingonar uþ
 þa. Sva er ſagt at h bi
 ti ahroſſ hfr oc fva at h
 bra ðvki ūb. oc beit eigi
 þa. en blotapi eigi aþro
 25 uif. En fva er ſagt at

ſipay gec honu alt. þyḡ^w
 eſ apr. h ſetti gola þingf
 laug. eft rapa goþ þoille
 iff ſpaca er uerit haf
 þi forþu. En þær h 5
 haſþi xv uetr halðit
 noregi meþ uih ſæld oc
 meþ friþi þa ſotto ſvmr
 eirief bloþ oxar inoregi
 gamh gunhuldar funr 10
 er þa braþra uar ætztz
 oc uafelegaſtr atḡvaillo.
 oc goþozmr oc haraldrḡ
 ſeldr oc all þ bþr oc hel
 ðo (fyrſta) ozroſto icarmt 15
 uþ augualz neſſ. uþ ha
 con-----
 þar fell goþozmr halfðah.
 avfindr. eſ aþrer comofc
 aſlotta undah. Eſ aþra 20
 ozroſto litlo ſipar i fræþi
 eſ uþ hocoſ. oc uarþ ho
 coſ eſ aſri. En þ braþr
 ſivpo ó: landi all nema
 gamh han ſivþi til laðz 25

oc ináfra of svrna dal tal
 þokðheimf. eḡ meḡ hoco.
 nar meḡ l̥þinf svtilgi.
 sotto amot honū oc fell
 5 do i gaular dali þar sem
 nu er callat gamla leir
 af h̥f nafsi.
 Eḡ því næst a. ix. uetra
 fresti s̥t̥fz þ̥ bræpr haf
 10 þo inoreg sotti meḡ bar
 daga. þa helðo þ̥ bræpr
 er est̥ u. haraldr g^wfeldr
 er þa uar merkligastr
 at gala falliḡ meḡ g̥v.
 15 hildi mopez siḡi astr ilā-
 -ð. oc helðo orrosto uip
 hocon asittio istoþ̥. hia
 b̥vscop̥f steiḡi. þar uoro
 siorir of eiḡ amot h̥o
 20 conī. Þar uar meḡ þei
 iþvi h̥pi samapr er h̥e
 -t æfindr serḡgia. h̥ va-
 r cappi michil meiri eḡ
 aprir ̃ oc bito varla
 25 iorḡ h̥ gec sva ub dageḡ

at eckuetta helt uip
 honū. þviat engi hafpi
 fang a imot, honum
 h̥ for sva greḡiandi oc
 emiandi oc ruddi sva 5
 at h̥ hio abapar hendr
 oc spvrþi hvar h̥ noþ̥ ̃
 kr uaeri. hvi lavni^{uel}sc
 h̥ nu. haltu sva, fr̥a ef
 þu uil h̥ hitta q̥þ kḡ. eḡ 10
 h̥ austisc at m̥r uip oc hio
 abapar hendr. meḡ mī
 kilh̥ breþri avxi sv, at i
 iorþo nam stapar. Þa
 mælti þo: alfr eḡ sterki 15
 islendzcr maþr er þa
 uar meḡ koḡ n̥tiaḡ
 uet^w gamal oc callapr
 uar iāsterkr kom. uil
 tu h̥ra q̥ð h̥ at ec rap̥o- 20
 -sc imot honū. H̥ei q̥ð
 h̥ mic uil h̥ hitta scal
 h̥ oc því mic siḡa. varp
 af haufpi ser ðvlhetti
 er scalda spill haufi sett 25

ahíalm gollropuḡ er
 konūgren haḡḡi ahaḡḡi
 til lāyndaṛ at þa uæri h
 tozkendrī ---- eḡ apr. þvi
 5 at h uar auþeendr fvr hæ
 þar facar oc ýlir bragþz
 Síþan gec konūgruḡ und
 -an merkionō fram imot
 honū kappanō . ísilki sevr
 10 tu oc hialm ahaḡḡi seiol
 -ð fvr ser eḡ sverþ íhendī.
 er kverḡḡiti hēḡ. Oc fýn
 ðisc maþreḡ sva bviḡ aλλō
 (aþrō) hæchligr. þa qþ cap
 15 uḡ. at fraḡ imott oc tyiḡe
 ði q̄xina oc hio til kf en
 kḡ hvac vndaḡ htt þat
 oc misti cappin hf. oc hio
 i jorþena mþr oc stavp
 20 þesc eft nocquot sva . eḡ
 kḡ hio h mep sverþino
 imþio ífvndrḡ svat
 siḡ ueg fell hvar hlutr
 eḡ. Eḡ eft þ er kempa
 25 uar falluḡ þa snærisc bar

ðaguḡ ahendr þei bþrō
 oc fello þa þ gozmr oc er
 -ligr íþi oc siolþi ḡ. eḡ al
 -ler bþr þa flypo til scapa
 oc sva vr landi hver fē
 comasc matti. Eḡ kḡ ho
 con rac flottaḡ mþ sino
 lþi þa slag air at kom
 fuer engi uissi hver scavt
 oc flō und brvḡ stvcvḡa
 iarmeḡ qfra imvḡina
 E eḡ þ er sagt at mþ gar
 nīgō gvḡhildar snærisc
 aftr meþ scōti. oc uarp
 þa amuḡi. Gefit rum
 kf bana oc lēt fara scavt
 tut íflochiḡ er at moti
 for oc særþi kḡ fē apr
 sagþi. Eḡ þa er kḡ ken
 ði at þ var bana sár fvr
 þvi at honū matti ei
 gi bloþ stopva. þa baþ h
 kḡ flvtia sic til alrecf
 stapa. eḡ aleþ uḡi coma
 þ up hello þa er nu he

collop

5 **—**It hoconar hella . þar
hafpi h faðdr ueirit
af. ambott þi er hett
þora moztong h uar
 5 **a**f mofst kvhiop oc fað
þvi var h fva collop.
En er kH fa at at honum
 leip þa iprafec h mioc
 motgþa up gup . uin
 10 h bvpū honū at fōra lie
 hf til engt uestr oc iar
 þa at kirkio. Ec em eig-
 . i þeff uerpr qp h . fva lif
 þa ec fē heipn m imozg-
 15 o scal mic oc fvr þvi fv-
 . a iarþa fē heipna mēH .
 Vetta ec m þapaH af m
 mifcvHaf af gupi fiol-
 . fū eH ec fia uerpr . oc a
 20 dafec . a hoconar hello.
 en haH var haugpr afæ heim
 anozphozþalandi . h hoz
 . mopo bæpi uin hf oc o u-
 . n . eigi uar meira fē bo
 25 rit ihaig meþ honum

Agrip.

eH fverp hf kverH biti oc
 bunapr hf ifteH þro
 uar h lagpr ihauginō.

Eþp gozpife þaumb 5
 eiricf æfi bloþax
 ar . er h flvpi vr landi
 at h fluttife meþ fci
 palipi uestr tal englanf
 oc uar þar iutalego oc 1 10
 hnapi . oc beidþife mifcv-
 . nar af englanz k fem
 apalsteH kr hafpi ho
 nū heitat . En h þa af
 konuginō iarlf riki a 15
 nozp ib landi . gþife þar
 er meþ . raþo gunhild
 . ar kono fūHaf fva grir
 oc graupr up lvpfiH
 at h þottife . uarlla þa 20
 mega . af þvi repze h
 ihuop oc iunking upa
 uestr landū oc . fell ei
 . ricr ifpania landi iu
 talego . En gunhildr 25

snærisc aftr til ðanmar
car til haraldr̃ kf. er þa
vár kr̃ iðanmoxco. Oc
var þar mþ svnu fina til
5 þess er þ̃ uqro raufc̃ m̃eH̃
mloc fva at aldri.

EH̃ eft̃ fra fall hoconar to
co norþm̃ eft̃ rap̃i hoco
H̃ar kf. harald̃ g^wfeld̃ til
10 kf̃ inorege. EH̃ haraldr̃
g^wfeldr̃ c̃mr̃ aftr̃ iland̃
oc naer rik̃i m̃eþ̃ b̃pr̃o
fiño figvr̃þi sl̃fo gopr̃æ
þe lioma oc ragH̃ fr̃þi
15 haraldr̃ uar þ̃a b̃pra fr̃æ-
ftr̃ oc uænstr̃, oc betþt̃
at fer̃ g̃r̃. þvi uar þetta
queþit. Ea standa m̃ au
gu. of eld̃ til g^wfeldar at
20 m̃apreH̃, fr̃þr̃ syño.

haraldr̃ ----- var
kr̃. xv. uetr̃ h̃ fvlgr̃i r̃o
þ̃o m̃opoz̃ siH̃ar oc gorþi
harþaj̃ rett̃ landf̃m̃. oc
25 þ̃ allir̃ br̃þr̃. uar̃ ũ þ̃a

ævi inoregi fvltr̃. oc favra
oc hverfcvns̃ illr̃ yfir gangr̃
þeir̃ ũ all̃ ofstopa m̃ oc bar
ðaga. ũ oc nalega all̃ fvr̃
þvi drep̃n at m̃eH̃ motto 5
eigi þola þei ofriki oc glog
Sva er̃ fagt at uozfar̃ g̃po f̃ar̃
at haraldr̃ kf̃. oc þei br̃-
-æpr̃o, ^{oc figvr̃þi} ap̃ingĩ eiño oc ul
ðo taka af̃ lifi. eH̃ þ̃ co 10
mofc̃ undaj̃. Eñ þ̃ dr̃opo siþaj̃
figr̃þ̃ sl̃fo aalrec̃fstop̃o
var þar̃ flocf̃ foñgĩ ṽem-
-vndr̃ uqlo briotr̃ dr̃ap
(h̃)figr̃þ̃ m̃ fa er̃ het̃ þozk̃ 15
el cl̃ajpr̃. er̃ figurpr̃ haf̃
þi tek̃it̃ kono h̃f̃ naupga
lagþĩ h̃ figr̃þ̃ gegH̃o m̃eþ̃
fperþĩ. Oc h̃efH̃ðĩ h̃f̃ þeg̃
-ar̃ hir̃þ̃ m̃ h̃f̃ faer̃ het̃ er̃ 20
hng̃r̃ g̃ale.

haraldr̃ g^wfeldr̃ g[erþĩ foz̃]
[at] tr̃[ṽg]va br̃þr̃[ung̃ siH̃ oc dr̃æ
EH̃ þorolfr̃ lvfã f̃[c̃eg] h̃hop
[vnd̃]jan m̃eþ̃ olaf̃ foñ t̃gva 25
siþaj̃ con

1 þan tíþ, þaup harald̃r ða
 na kr. harald̃r gfeld̃r til
 fin af uel. h̃ com ilima
 fioþ þrim ſcipõ.en þar
 5 cō ahendr̃ honū. Gullha
 -raldr̃.s.knutz b̃poz̃.s.ha
 raldr̃ blátaỹar. meþ ix
 ſcipõ.oc meþ rapa gorp̃ þra
 hoconar iarl̃f er þa uar iarl̃
 10 inorege at fopoz̃leif ſiþi.
 ſiþaỹ þeir b̃ þr rēþo fopoz̃ hf
 ahærl̃c̃e iþronð heimi.
 En er harald̃r kr gfeld̃r
 ſa at h̃ uar ſvico oc ofliþi
 15 boruþ. þa mælti h̃ uip̃ gu
 -llharald̃ þ hlæg̃ mic̃, at
 ec ſe ſcāman þin ſigr fvr
 þvi.at hocuþ iarl̃ frændi
 var̃ ſeā her meþ liþi oc
 20 drepr̃ vþr afatr̃ off. þe
 gar leip̃ oc heſiþ̃ ſva var̃.
 þar fell harald̃r kr gfeld̃r
 at halſi ilimafirþi oc liþ̃
 hf alt. Eþ hocon iarl̃ drap̃
 25 þegar gullharald̃ oc uan

ſva noreg und̃ ſic
 mþ ſcat gildi uip̃
 ða na kg.

Eþ eft̃ fra fall harald̃r 5
 cōr hocon iarl̃ til ri
 kif oc haſpi ein Horeg all
 -an m̃ioc ſva.oc und̃ iarl̃f
 naſiþe ſe hf for̃ ellrar hau
 -ſþo haſt. æt hf var af 10
 holaỹio oc af mærõ.oc ia
 rla æt ihvara tuegia
 quifi.oc uildi h̃ fvrir þvi
 eigi tagna ſic kf nafne.
 Faþ hf het̃ ſigurþr hvr̃ 15
 na iarl̃. eþ moþ̃ hf ber
 -ghot̃.ð. þorif̃ þegianda
 iarl̃ af mæri.h̃ att̃i olo
 fo ðottoz̃ haralz̃ harſag
 ra h̃ uar moþ̃ berghotar 20
 h̃ haſpi en at nyfeng
 no riki gagaſtopo iſir
 -ſtoni. af gunhildi ka
 moþoz̃ oc la hvart̃ ub̃ an
 -nat meþ illū prettuð. 25

Þviat þ þ scotti hv arki
 þá. hocon iarl var
 maþa uæstr fýn vm
 ecki -- hær ----- uirþi
 5 hgr. han uar spechungr
 mikil iuitæco síu. oc va-
 rþ h fvr þvi f. ægri eþ gun-
 hildr ifinō rapō. han at
 ti en uingott uirþ harald
 10 kg. er þa reþ fvr ðanmo-
 æco. oc bændi h til at h fevl-
 ði coma flæræþō uirþ gun-
 hildr. oc coma heu. o: lan-
 ði meþ þei hætti. at h sen
 15 ði henþi rit sit. oc sendi cō
 at biþia heþar. Oc h sendi
 henni rit oc quap þ fæmft
 at h gæmol giftise gælom
 k. oc h hlupði ap. oc uar
 20 hennar for g prvpþilega
 til opprvþar. Þviat þegar
 h cō til ðanmarcar. þa var
 h tekis oc fæct imvri eþi.
 oc lauc fva h finō ðaugom.
 25 at þvi se marg segia.

eþ hocon iarl
 sat iriki .xx. uetr
 fitz haraldr grafeldr fell.
 at haldi ihma firþi. oc sat
 meþ riki mield oc ouin 5
 sæll michilli oc margfal-
 ðri er a leþ upp. oc meþ
 eþi þri er h ðro til heliar.
 at h lét fer kono: allar iat
 heimilar. er h fvfti til. oc 10
 uar engi queþa munr i
 þvi gærr. oc engi græu
 hverf cona hver uæri eþa
 fvft eþa ðott.
 eþ h fvfti eit hvert síu 15
 til kono þrar er gup-
 run het lunda fgl. hon
 bio alvndō ig, ola(r) ðali.
 oc gþi h af meþal hufum
 þræla fina at taka hana. 20
 oc fivtia fer til ofæmþar.
 eþ meþa þrælark mptoposk
 þa hafþi hon fva lipi fafnat
 at þa uar egi costr at
 fivtia hana. oc sendi hon 25

þa orþ hǫfcomi iarlǫ at h^o
 mǫndi eigi aħf fund sǫkja
 nema h^o fendi kono þa er h^o
 hafði er þora het ařemole.
 5 Ēn eft þau orþ fǫc h^o upp igav
 la ðal. meþ ałlo ĥpi fino.
 Ēn halðor ascerþingf stępio
 fcar upp ar alt at ðalenō.
 oc fǫtti alla uega. floer a
 10 mót honū. Oc þa er iarl
 eĥ sa ĥpit oc h^o fan at h^o
 var svikiĥ. þa ðreifþi h^o ǫl
 lo ĥpi fino fra řer. Ēĥ h^o oc
 þræl ĥf carkirþu uacar
 15 neccorar oc drecþo þar
 hefti ĥf oc lęto eft řeikio
 ĥf oc sva sverþ a řinō eĥþ
 fluttuře řhell eĥ er eĥ hei
 t iarlř hell igavla ðali.
 20 Oc sořĥapi þar þrælleĥ. oc
 lęt illa oc řagþi řipan er h^o
 uacnaþi at maþ řvartr
 oc illilegr for ĥia řhellinō
 oc ottapeře h^o at h^o munda
 25 in ĥanga. oc řagþi honū

at ulli uar ðrepiĥ. Ēĥ
 iarleĥ řvarapi at þa mǫndi
 uā ðreipiĥ funr ĥf. oc sva
 varþ oc. Sořĥar þræleĥ i
 aĥat řiĥi. oc lætr eigi betr 5
 eĥ řvr. řagþi řiþa at in
 řami m hafði þa řarit o
 řa afr. oc baþ řegia iarl-
 -enō. at þa u lokĥ fund
 all. Ēĥ iarleĥ řeilþi iþvi 10
 comĥ enda ðag řiĥ oc ři-
 řtiře til řemolf til ko
 no þrar er þora het er
 uar řriþla ĥf. oc h^o laundi
 honū. oc þrælenō i řviĥ 15
 řti fino. řiþa cō floer
 oc řanfacaþe oc meþ þviat
 h^o řanze eigi. þa ætlaþeře
 floereĥ at breĥa bařeĥ
 upp at řringō. Ēn þa er 20
 iarleĥ ĥaŭrþi þ. þaul
 ði h^o. eigi biþa piřla af o
 uinō řinō. oc lęt þræleĥ
 řcera řic abarca. oc laŕe
 řva řaŕ ĥiř m i řaŕgo ĥv 25

fi sinū dagō. oc fva ríki
 Var hófopet flut tilcáv
 pangf. Oc þá er lípet
 for ofaḡ of steiḡborg
 5 þa uar fíorþreḡ allr fvlr
 af fciþō. er allr lýpreḡ
 fotta eft aro ḡ af lífi at
 taka. Var þa hafupit
 flut íhalm. oc caftapi
 10 hver m steini at. Eḡ
 þræleḡ carer bar íhof
 hafupit oc uænti fer
 af því líff. eḡ ḡ uar þo
 upp hengþr. Þat uaf of
 15 var er hæcoḡ do. J því bíli
 cō olafr tryggva .s. af eḡ
 glandi inoreg.-----
 -----Eḡ
 eirer hoconar funr
 20 ftoc oḡ landi-----
 oc for tilhanda olafr e
 nom fensca ífvíþrōþ.
 Oc þ fveḡ broþ hanf
 ḡ hocoḡ
 25 iarl reþ eigi firir

þui eiḡ fvr noregi at
 ḡ ætti eft þa at taka er
 næft hafþo aþr fvrir ho
 nū konūgar uerit. ne
 ma fvrir ftvrefsfacar oc 5
 meginf. oc at ḡ uar utr
 𐌹 þoat ḡ fínæri uti fíno.
 til illz. Oc fvrir þeff an
 narf. facar. at æt aill gu
 nhildar funa. var þa fa 10
 riḡ oc flæþ nalega. Oc
 þoat ḡ væri noccoḡ þa var
 allu 𐌹 aheḡi. hatr oc væ
 nte fer þa bet. oc gaffc
 uavḡ at lǣgi. 15
 ḡ ḡ atti þo æterḡi
 til konūgf þeff at tel
 ia lang fepgō. er herfir
 hgt. ḡ uar kr inamo
 dale. het cona hf Vig 20
 þa. er eḡ heit áven eft
 Vigþa inamo dali.
 Eḡ herfer mifti heḡar
 oc uildi tyna fer eft
 hana. ef dāmi fvnðif 25

til at þ hefi necquer
 kr fvr, gart. Enda-
 mi fundusc til at iarl
 hefi þ gart. en eigi
 5 at conūgr hefi þ gart.

Oc han fōr þa abāg nec
 quer. oc ueltisc fvrir
 ofay. oc quapc þa hafa
 uelze or ks nafsi. oc
 10 hengþi sic sipa iarlfi
 nafsi. oc uildi hf affpn-
 gr sipa aualt eigi
 up konūgf nafni ta
 ka. Esi san nendi til
 15 þessa ma hayra i hāla-
 -ya tali er ayunnōr
 orti er callapr var sca
 lða spili.

H til rikis est hocon iarl
 20 steig olafr t̃gva .s. oc
 tagnapi sic kf nafsi
 inoregi. er ættar rett at
 ti af haraldi harfagra.
 puat olafr het sunr ha
 25 raldc erfap var t̃gva

er of ðaga gunhildar .s.
 toc kf nafsi. oc uald aray
 .mariki. oc uar þar tekis
 af hfi asata nesi. oc er þar
 haugþr. oc calla ^{funa} ^a ^{par} trvg 5
 gva ravr. En af tac hf
 segia eigi all einō hætt
 ti sum cheja buayndū
 at þei þotti vfir bop hf
 hart. oc ðrapo h apigi 10
 Sum segia at h sevlði ga
 sæt up fopoz bropoz fu
 no fina. oc toco þ h af
 meþ fvicō oc illræpom
 gunhildar ka ^{par} fopoz. oc 15
 trva þvi flest.

H est frafall hf þa
 flvþi æst þ er trvg
 gvi hafpi fengit aup
 laundū bratt til orej ay 20
 ia meþ olani þreuet-
 -rū svni sinō. oc trug
 gva. at forpasc bæpi fla
 ræpi Gunhildar. oc sv
 na hejar. oc hoconar 25

iarl̥f er aull kippuſc þa^{en}, ū
 noreg. Þv̥iat eigi ū þa eḡ
 ſv̥n gunhildar af lifi tech̥.
 Oc cō h̥ til orcḡ ayia meþ
 5 þrimr ſcipfaḡnū. €ḡ
 meþ þui at eigi matti
 leynaſþ ferþ heḡar. oc
 mart cvḡi til ſvica ḡap
 Þaſendi h̥ barnit abraut
 10 meþ maḡi þei er fumer
 calla þorolf luſar ſcēḡ
 (ſum loþſkeḡi). oc haſþi h̥ ba-
 rnet alaḡnungo abra-
 t til noreḡf. oc ſivtti mþ
 15 miclō aṡtta til ſvipioþar
 Oc or ſvipior villði h̥ fa-
 ra til h̥aḡm ḡarþc. þv̥iat
 þar uar nocquot ætti^ene
 h̥f. €n þa quomo æiſtr
 20 at ſcipi þvi er h̥ var a oc
 var ſumpt dreipit af eḡ
 ſumpt h̥teichit. foſtri h̥f
 dreipiḡ eḡ h̥ h̥teikiḡ ſvr̥
 ay þeirri er heit æi ſv̥la
 25 eḡ ſipan ſeldr inaup.

ḡ gup er þetta barḡ
 haſþi coſit til ſtōa
 ra hluta ſtilti honū til lavf
 nar meþ þei hætti at m̥
 com til eſtlanðc ſendi cō 5
 kf af h̥oḡmgarþi. er uar
 ſendr at taka ſcāt af laḡ
 dino. oc uar frændi barḡf
 enſ oc lauſti frænða ſiḡ. oc
 haſþi til h̥aḡm ḡarþf. oc uar 10
 h̥ þar ūb hriþ. ſva at ecki
 var margra cō utozþ aḡf
 ættiḡe. €ḡ þær h̥ uar xij.
 uet^w ḡamall. þagerþiſc ſva
 til at ūdag necquerḡ ato: 15
 ḡi þa kendi h̥ ihendi cōaḡi
 aḡi þa. er þor̥lfr haſþi
 haſt. oc leiṡapi eſt at bvr
 þō hve honū heſþi ſu aḡ
 comit. oc uarþ. af h̥iṡ an 20
 ſv̥arō ſanfraþr at þ var
 bæþi aḡ ſoſt^w h̥f oc ſva bani.
 oc toc aḡina or hendi
 honū oc drap þay er þan-
 gat haſþi. oc heſendi ſva 25

5 ^wfoft ^wfinf . Eḡ þar uar
 man helgr michil oc
 miclar uip lægvr uip ^zṼ
 af tac . oc fec h þ til rapz
 10 at h hliop ahalð drot nī-
 gareḡar oc mþ baḡḡ heḡ
 -ar . oc af þvi at hvatligt
 þottu ^uua uerket manni
 15 xij uet ^wgōlom at uirḡa
 oc af þvi at fanlig þot
 te hefḡdiḡ ^uua . Þa þa h
 mīscun af konūginum
 oc toc sipaḡ at uaxa uit
 20 oḡp of han . oc ſua met
 oḡp oc ælt yfir læti .
 Eḡ ſipaḡ er ^ualeip aftvndi
 na þa uar honū fengit
 lip . oc ſeipa ſtol . oc for
 h bæpi æit la^ond oc æn
 25 noz laund oc h iape ocau
 caþo floe hī brat noḡp
 meḡ . oc gautar ^eoḡdaner
 ouan nu ſtoz uir kī . oc
 aſlaþi ſer meþ þvi fræg
 30 þar . oc goþf orþ lagf .

h aḡ ḡrvḡþi
 uipa h ſcap bæpi a
 uenðlande oc a flæmī
 5 gīa landi . a englandi
 oc a ſcot landi a irlan
 10 di . oc a moḡgō aþrom
 laundū . haſpi ipuliga
 uetr ſeto ſina a ueiḡt
 i boḡḡ þi er het iomf
 15 boḡḡ . Eḡ hvegi len
 gī ſem h ḡrvḡþi ſlikt
 at hæfi þa goz piſe ſva
 til of ſipir at h lendi
 þar uip i einō ſtaþ i en
 20 glandi ſe uar eiḡ mī
 kil guþf uinr . oc ſa
 ein ſeto ^rm . oc frægr
 af . gaþō uifændū . oc
 margfraþō . Oc ſvitiſe
 25 olafr at fręſta þeſſ oc
 ḡþi eiḡ ſiḡ þionofto
 Ṽ i konūgf bunapi hī
 hialpraþa at leita ſer
 und^e kī naſti . Oc fec þ-
 30 eſſoḡ anſvar . Eḡi er

tu kr. Eḡ þ er rap mīt
 at tu fer trur konūgi
 þinō. Oc fvfī olaf oc at
 meirr h at finna er h
 5 hafpi havrt flie andfvar
 r. Þviat nu toc iui af
 honū at h var fanr p
 phe. Eḡ i hf uipr talay
 oc þeff enf gopa 𐌹 forta
 10 lo. þa mīr han uip h
 mp þeffō arþō af hei
 lagri uitron oc hifḡ
 nefere fram fviḡ. Þu mo
 nt uā qð h agætr kr
 15 oc agæt uere uiḡa. Þv
 munt morgō þioþū til
 truar coma oc til fci
 nar. montu bæpi þ i
 þvi oc fva morgom aþ
 20 rō hialpa. Oc til þeff at
 tu iuisc eigi um þeffōz
 min anfvār. þa mon
 tu þta til margf ha
 fa. Þu munt uip fci
 25 p þin fviçō marta.

oc floccō. oc moḡ abar
 ḡaga rentafe oc mon tu
 tyna noc quoro hpi oc
 fialfr far fa. oc mon tu
 af þvi fari ban væḡ vā 5
 oc a feildi til fciþf borihḡ
 Eḡ af þeffo fari montu
 heill uerþannay vij nat
 ta. ac brat eft þat uip
 fciḡ taka. Alt geef eft 10
 þeffō fogo oc cō han fva
 til trvar. Þvi næft til
 noregf oc hafpi meþ
 fer Sigurp bvfceop er til
 þeff var (g) uigþr at bopa 15
 lvpō guþf nafḡ. oc en
 necquera lærþa 𐌹 þang
 brand pft. oc þormoþ oc
 en necquer diocn. Oc of
 crift nif bop cō h fvfta þi 20
 gi a. i moſtr a harpu lan
 di. oc var aup uelt at fiv
 tia bæpi at guþ ſtuðdi
 oc monnū hafpi ueirit
 leiþ aþiaḡ hoconar il 25

la . oc toc þ lupr uip t
 eḡ olafr uip ríkí . Han
 hafpi . vij uetr oc xx er
 h com i noreg . Oc a þei
 5 v. uetrū er han bar kf
 nafḡ i norege . crifnapi
 h . v . laund Horeg oc íf
 land oc hialt land . are
 gjar oc it . vj . fær aýjar
 10 Oc reistí fvrft kirkior
 a sialf finf hafup bolō
 oc feldi blāt oc blot
 drvc kioz oc let i stap
 coma i uild uip lvpiḡ
 15 hotipa drvcchior iol
 oc pafchar . Joanf M̄ffo
 mungat oc haft aul
 at michialf meffo .

Olafr uar michil M̄ har
 20 fvnilegr hvitr á harf
 lit allan ret hærpr oc
 manna snære ligastr
 oc bept at fer gorr i
 alre cost eifi .

25 H brat eft þetta

quangapesc olafr oc
 toc . fvfstor sveinf tiv
 go fcegf dana kf . er
 þy,1 het . er her togi
 nec querr i uin landi 5
 hafpi festa (f) naupga
 oc heldosc fvr þvi eigi þav
 festar maul . En eft samq
 mo þa . þauetti sveiḡ kr
 a halð þingom þei er iat 10
 uoro oc scilat meþ fvfstor
 hf . oc potti olafi ki sv nei
 fa meþ snæypu . Oc at hef
 Hja þeff þa safḡapi h h til
 dan marcar oc beip lip 15
 finf ilanda mæiri . Oc
 meþ þvi at feiḡcapesc q
 Ma þa . þa helt h vfir
 til uinþ landc meþ . xi .
 einō fciþō . oc vænte lipf 20
 eft fer . Eḡ þa er fu vaḡ
 varp at lvgi . af þvi at flo
 er eḡ vændi þegar aftr
 er h var or landi . Þa æt
 lapesc h at afla fer geḡgí . 25

5 ruinþlandi af sínō sann un
 nō er honū hafþo i utale
 go holl un̄ ut oc truggver
 felagar. En þ tofc eigi þvi
 at sveiþ kr hafþi quat til
 10 hþf meþ ser olaf sva kg.
 oc eiric sv̄ hoconar illa
 oc quamo þessir at honū
 fvrir sic landi . meþ tvem
 15 scipō oc atta togū scipa.
 Sveiþ hafþi . xxx . scipa . oc
 olafr xxx . scipa . Eiric
 ii . oc xx . Oc lagþi at ho
 nū fvrst sveiþ mþ xxx
 20 scipa . oc for man tion
 mcla . oc uendi astr mþ
 snavpu. Eþ þvi næst lag
 þi til olafr eþsveþsce mþ
 iostjo hþi vþ sveiþ . oc
 25 bar astr iastja snaypo.
 Sipay lagþi eiric at oc
 bar asfra seiold. Eþ til
 falz olafr kf var ecki vi
 tat . hit uar sett at þa
 30 er moc renape ozroftay

at h stop hiff þa en i lvstingi
 a orminō langa er hafþi
 tuav rum oc xxx . Eþ þa er
 eric sevlði ganga upp i staf-
 neþ aleit hf þa sleri hosi fy
 rir h se ellðing uær . Eþ
 kþ sialfr hozsiþ er hofet hvarf
 af. Sum m geta h abati
 bravt hafa comitze oc seg
 ia at h hafi uerit seþ sipay
 i myne hsi nocqro . a iorfa
 la landi. En sum geta at
 h hafi fvrir boþ fallit. Eþ
 hvacki er hsi . hf heif lvet
 þaer þ heihet at gup ha
 fi plena.

H meþ þvi at sveini
 þotti þa sem h heþi
 unit noreg meþ af
 taki olafr . þa iatti h Eiri
 ki oc sveini svnū hoco
 nar norege . oc helt ei
 ric eiþ landi sipan sveiþ
 sell a fra . dana kr. Oc þa
 er ericr hafþi alz stvrt

noregi. xii. uetr meþ iar
 lf nashy. Þa gaf h upp ha
 cone svni sinō landitt.
 en h for til engt uestr
 5 oc repfe ilþ meþ knuti
 magi sinō er h uaþ engt.
 oc ðo þar af blæþ rof er ho
 nū uar vfr scorþy.

h sva mīcla costay.
 10 oc stund sem olafir
 trvgg. s. lagþi a at
 fremia crīsm er uip ecki
 uetta sparþist þ er guþi
 uæri tighy i oc crīsthy
 15 stvrer. Sva laugþo þ fep
 gar alt megīy fram at
 dreckia crīsthy. oc, gæ^{sva}
 uisc ef eigī hefþi guþ þa
 sina mīscun til sent mþ
 20 til qmo olaff graufca.
 er þat mūd. hafþi hvg
 sin mīoc aualðar figri
 se h ma brat havra. oc
 ueic sīpan tru sīhy til
 25 crīsm oc laut af stap

festu tar eihfa sælo oc
 helgi. En at m urti æt
 erhy hf til rikif þa ma
 h nu havra.

araldr fap olaff ehf 5
 helga h uar svnr
 guþraþar. eh guþ raþr
 funr brarnar. en biorn
 funr haralz harfagra.
 er svrti ehy ualðz kr 10
 var yfir noregi. En mart
 er sagt fra uip lendi fer
 þar olaff. En hvegi ui
 þa er h for þa fotti h þe
 gar aft er guþ uildi op 15
 na riki svrir honū. Oc
 cō h siglandi uestah af
 engt mþ knarrō tuei
 oc cō at uip sælo oc sigl
 di sīþay i sæþunga fund 20
 Oc sva se guþ seipapi til
 þa uar sehy for hocnar
 er þa stvrþi landi eft
 eiric fopor sīhy. xv. ue
 t gamal en uænsti mapr 25

oc stefuðir ísaupunga fund sem al
 ra manna leip uar í þ mund.
 oc outandi at olafr ðigr la
 fvrir . oc hafpi eigi hocon lip
 5 meira eH lang seip eit oc sev
 tu eina . EH þa er kH varp
 vaR uip serp hf lagpi h sino
 megiH fundzenf hvaro sei
 pino . EH þa er hocon ræri
 10 a þa heimtofe brat seip hf
 saman oc uarp h þar han
 tekH . oc þa h lif oc fva lip
 hf alt af kōnginō . oc fvr svar
 landit noreg olafr . ælifliga
 15 þa hafpið sepgar eirier oc ho
 con landi rapit xiiij vettr .
 meþ iarlz nafH . oc sveiH ho
 conar funr . En helgi olafr
 gaf honū hoconu svpr æyiar
 20 sem sum segia . oc sturepi h
 fva at þa uar h halzi oc þar
 var h kr meþan h lifpi .

H þa toc in helgi

olafr uip noregs riki

25 oc sturepi riki sitt mþ eſtni

oc allō gopō sipō oc þar þo
 meþ mchilli o haugþ þviat
 marg leitoþo a innan lan
 dz oc utan alra helzt fvr
 cristnis ſacar er h þaup .
 h uar en fvrsta uetr lengf
 tō meþ figurpi magi finō
 auplaundū . en of uarit ef
 ter ſotta sveiH iarl meþ
 her ſeildi iland hf oc hel 10
 do orroſto fvr neſiō palma .
 dag uip greHmar . oc uay
 olafr ſigr . þar fell mikil
 hlutr lip sveinf . en sveiH
 helt unday . Einar þam 12
 ba ſcelnō caſtaþi ackem i
 ſeip sveiHf oc ſigldi meþ h
 naupgay abrant til dan
 marcar . Sipah for sve
 13 H auſtr i garpa oc com 20
 aldregi aſtr .

s ipan þap olafr ðot

tor olaſſ ſærſca af

trihar ſvſtor ingiri

þar er fvr var heitiH ho 21

nū . oc b^w faþ heǵar heitō
 þei fvr reiþi facar . oc gisti
 vantlave austr uegf kī .
 oc gat olafr ðigri meþ hen
 5 ni bærġ . Eġ þeiRa ær nef
 ni eþa ærferþ uito ū eigi
 nema ū gun hildi ðottor
 þa er toc otto htogi a fax
 landi . Olafr uar friþr fvnō
 10 oc listuhgr iarpr--har hafþi
 h oc raupara skeg rīpuaxiġ
 meþal maþr -- ecki har
 h var a xx . alðri er h cō i no
 reg . oc fvnðisc uitrū mon
 15 nū i noregi h mikit af bgþ^w
 i uitzeo siġi oc allū uafci
 leic ū hverġ man fram .
 e ġ a þessō meli rep
 knutr fvr englandi
 20 er h hafþi uⁿit meþ hīol
 -p oc meþ fulttingi enf
 helga olaff . oc launapi i
 10 helga olafi eigi betr eġ
 h bar fe undir hofþīgia
 25 er i noregi uþro . sem si

þa raynðisc at þ fevl
 ðo fveica landit undaġ
 honū . Uar i þi tolo
 erlingr afola . calfr a
 eggio . þorir hūndr oc 5
 mar ġ aprer . En þa er
 in helgi olafr for austr
 til motz uip knut kġ
 þa mætti h . ærlingi oc
 uænti at h var i til hīp 10
 uertzlo caumiġ i mot
 honū . Eġ h rep til kf
 þa meþ bardaga . oc helt
 ozrofto uip h . oc uan i
 helgi olafr siġr . oc va 15
 -rþ erlingr fva n^aup sta-
 ðr at engi uar aġar
 coftir . en h hliop amif
 cun kf . oc h ueitti ho
 nū uærġ þa er aprer 20
 fōtto at honū . Eġ af
 laer het m^r fitia scal
 li er staftġ bui var kf .
 h gec aft^r afeip oc hafþi
 und^ð scauti fer laynilega 25

hand. axi. oc uarp engi
fvr varr uip eH h hafpi
hagvit h i hafsup bana
far. oc q^a p fva at ozi.

5 Sva fcal marca nipingiH

E^H kH svarape. Hu heifir

pu hoguit noreg oz hen

di m. E^H pa uarp h var

af pei mannu er par

10 toc h. at all ftærsto M

i landino v i fvicō uip h

Oc snærisc h pa nozpr ifio-

-rp pan er heit flaygar fio

-rpr. infra bozgug oc gec

15 par af fciþō. oc up at dal

pei er heit valðalr. oc

helt fipay oz landi 9 oc þvi

næft laustr uega. oc haf

þi fun fih meþ fer. M⁹agn

20 gopa.

e H knutr fciþar pa i

riki fvrft hocon fuf-

toz fvmi fino. oc gislaþi

land und sic. af allra þap

25 ftra M^a funū. En lagþi fol-

-cet til apianar oc til hlvp

-feildif. En hocon forfc u

varit eft i engl haf. E^H

er knutr fra þ. þa fetti h

fveih fun. fih. oc alfiuo 5

mopor hf irikit.

v ar þa i fvrftv fva mikit

ðanera M^a met ozp at

einf þa uitH fevlde rin

ða tio nozp m^eaH^a. Engi 10

feuldi na af landi at fara

nema meþ kf laufi. E^H ef

fari þa felli und kg egn

þeff. E^H hver er may vægi

fevlði haua fvr veigt 15

landi oc laufu æri. Ef M

uarp iut legþ oc tæmpife

honu arfr. þa eignapefc kr

arf þay.

a t iolō fevlði hver bu 20

andi konugi fa af arni

hverio mæli malz oc lær

af oxa. þre uetru. Þ var

callat uinar toðdi. oc

fpan fmiorf. oc hvf frægia 25

hver ræckiar to. þ var hū
 þrengr sva mikít at spent
 fengi ūb meſta fingri oc
 lengſta. Bvendr ſevld' oc at
 5 gā huf þau all er kr uildi
 haſa abuſtopō ſinō. Sio m̄
 ſeuldo gā ei h lip ſaraj. oc
 gā fvrir hver h er. v. uetra
 gamal ūi. oc þar eft hām
 10 lor eiga. hverr m̄ er a haſ
 rari ſeuld gjalda k land
 varþo hvaþaj ſe h rari. E h
 þ ero fim fiſcar. Scip hvert
 er ſari af landði brat ſeul
 15 dī kr hlapa rū ufir þvert
 ſcip. Māpr hver er til iſlanz
 ſari ſeuldi gjalda land av
 ra hlen' er þe ut lenſer.
 Oc helze ſia hlvp ſeuldi til
 20 þeſſ er ſigurþr kr iorſa
 la ſari gaf af oc braþ h
 fleſtar þeſſar anavþ.

e h þo at ſia naup oc il
 ling lægi á landi. þa
 25 traufuſe m̄ eigi upreift at

Agrip.

ueita fvrir ſvna ſinja ſa
 car er í gif ling ū.

h eft þta þa ſæ'k h
 helgi olafr aftr ilād
 um ſvipþop. oc cō af iā- 5
 -ta landi til þronðheif.
 oc cō niþr iuer á dale.
 oc toc þa engiar calfr
 uppreift amot hōnum
 oc æfðir orroſto meþ al 10
 lo megni. bæþi fvrir ca-
 . þf ſacar oc illzeo. oc fec
 meþ ſer ſiolm̄ni alra
 helzt fvr þeſſ ſacar at
 criſtni þop hf. cam̄ ei 15
 gi alandit. er m̄ uiffo at
 h mvndi ný biþa oc
 ſtvrkia meþ allo megni
 ſe fvr haþi h gt. Oc fec
 þo þ til orþz at gopra 20
 m̄ ſvñ ſeuldo eigi fvrir
 giſl ---- ūa. oc helt
 orroſto uip olafr kg á
 ſtiela ſtopō. þ v haþ
 ingiar fvr lipi þrænda. 25

mþ calui. Þorir hundr erl
endr ór gerþi . aflacr af
fin ayio . En mþ olafi
u iferþ . haraldr þp hf

5 xv. uetra gamal en vænste
(Y)^(r) inapr oc mikil uex^u Roghvadr

brvfa .f. oc biorh eðdigr

J þri orrosto fell erlendr
oz gþi fvrfr maþa ór

10 þrænðaða hþi. Þ var oc snē
ma orrosto er olafir kr
fell. h hafþi sverþ ihen .
ði. eð hvarki hafþi h hi
-alm ne brynio . han fec

15 -- far af hufcarhi calff
ákne . þa hneig h-----

oc baþc fvrir oc scaut
mþr sverþino . Þorir
hundr oc þozsteið knar

20 ra smþr boro ban ozþ af
olau ki . Oc fteig fva eð
helgi olafir . af þi orrof-
-to . or þeffo riki . ihimi-
-riki . Biorh eð ðigr fel

25 -l at hafþi kð . En þozste-

in knarra smþr var þe
gar ðrepin afatr kð .

J þri orrosto fell aflacr af
fin ayio . oc fioþi kð af
þrænðaða hþi.

5

H þa toc landz fole
et eft fall kf fullga

uip uesold þangat ut
er sveið var oc alfiva .

Oc . uar þa harmolect 10

und þvi riki at bua bæ-
þi meþ ófrælsi oc meþ ó
arani er folcet lifþi mr
uip þv fiar matt eð Maþa .

f vr þvi at alðregi uar ár 15

apð dogo fe havra ma i
uifo þeffi . er sigvatr qð

Alfiuo mon ævi . ungr ðre
gr muna lengi . er oxa
mat oþo . iniscas fe haf 20
rar . Annat var þa er
olafir . ægh bandapr reþ
landi . hverr atte þa hrað
fa hralm hlaþno
corni.

25

H in helgi olafr bar þef
 fa heimf xv. uetr kf
 nafH í noregi til þef er h
 fell. þa uar h halfertogr
 5 at aldri. Oc uar þa er h
 fell fra bvrþ drottenf varf.
 þvfhundrap uet^w oc ix uetr.
 oc xx. EH í orrostø þi
 er í helgi olafr fell í. Þa varþ
 10 haraldr bþ hf far. h flvþi
 eft fall hf. bræt yr landi oc
 í austr uega. oc fva til mcla
 garþe. oc segia sum at h
 tæki kf nafH. ^{í noregi} eH sum fyHia
 15 H þa er guþ toc
 at birta iartegnū ū in
 helga olaf þa reþose bapto
 ō til at fara or landi. at
 fækia Magn² svH íf helga
 20 olaff. Þviat ō fvnðu miß
 ræþi fin. oc iproþose oc
 uilðo þa þ barta a fvní hf
 er þ haßpo a fiolfū honū
 brotit. oc fōtto í austr ve
 25 ga til iaritlaß kf. oc bo

ro til þeff allra bapzt^w
 ō oþ fending oc baynar
 ftap. at h fevldi til lan-
 dz fækia. Oc ū haßþi
 gar ipi far rogn valdr 5
 iarl einar þamba ſcel
 ō. sveiH brvgio fot. cal
 fr arna. s. EH þa bawH
 uar eigi fvr haurþ ne
 fram geng. eH þ unno 10
 honū land. oc trūnap
 Þ viat ingi gerþr drot
 nig ftop a moti.

H þui næft cōr h
 1 land fiorū uetru 15
 eftir fall fōþor ſinf o
 laß kf. Oc meþ þvi
 at þau sveiH oc alfifa
 uiffo manna þocca vþ
 han oc ouin fælp ſina. 20
 þa flvþo þau til ðan mar
 car. En Magn² kr toc
 uþ riki. meþ alþvþo
 þocca of ſþ. Þoat mþ
 margf ang¹. væri fvrft 25

Þviat h haf ríki sit meþ har-
-þræpi fvr aſco ſacar ſinar.

oc agirðdar raþo naitif.

h var nalgá .xí. uet^w er h

5 co í land. h atti þig í mþ

-ar ofi . oc reisti meþ freco

ſacar gift uþ þrændi alla

oc ſtungu all nefi íſcið feld

oc uettu all þaugh . en engi

10 and ſvár. Stopp up þa Ƿ

athi at naſhi . oc mti eigi

ſleiri orþ eð þeſſo. Sva

ſcorpnar ſcor at ſæti Ƿer

at ec ma eigi ór ſtaþ coma-

15 -aſc. Eð ſigvatr quap þar

þegar uiſu þeſſa. hæť er

þ er all ætla . apr ſcal uþ

þvi rapa . harer m er ec

havri . hætt ſcioldungi á

20 móti. Gnæyft er þ er ha

ſþo . hniſtar heldr oc nþr

í feldi . ſlægít heif þaugh

apegna . þing m næfom

ſtinga. Oc rauſſc þing

25 þ . mþ hætti at kr baþ

alla Ƿ ſinnafc þar u mo:

geneð . Oc fanze þa iñf o:

þo at guþ haſpi ſcipt ſca

pi hñ . oc uar þa fráca ſny-

-in til miſcuðar . het al

lū mānnū gatzco oc eſð

ði ſem h het . eþa betr oc

aflapeſc honū af þvi uin

ſæl michil . oc naſð þ at h

var callapr maugh huſ go

þi.

H þa er h haſpi nocq

ra uetr landi ſtvert

laugō ſciptat oc allū gopō

ſþom oc criſtni ſtvert

þa mintafc h . araughði

þav er uþ ſaþo: hñ haſ

þo ueirit gar . oc helt h

til ðan marcar er all u

full fuſir furir heſða ſa

car. En þa uar ſveið fra

fallið í ðan moꝛco oc ſva

knutr ſaþ hñ í engi . oc

rep þa . fvrir ðan moꝛco

bþer ſveinf . harþa knutr

at nāfhi oc helt h amo
 ti magnufi . oc fundufe
 i brei ayio . foro utrir 𐌛
 amepal . oc mæltō til sæt
 5 tar . oc gþo mþ þeima hæ-
 tte . at meþ þui at kny
 ti þotti sem h ætti ret til
 mæli til noregf . Þa hafþi
 faþ hf aflat oc brap hf at
 10 fetit . 𐌛agnufi þotti
 oc illt miþ hældi þ er fa
 þ hf hafþi . haft af knu
 ti . fvit oc landz flotta .
 oc lifft aftac . Þa slæro þ
 15 þo mah i þa sæt at fa þa
 er lengr lifþi . fevldi ta
 ca uip þapō landō oc
 hvar fino riki rapa me
 þaþ þap lifþi þ . Oc fetto
 20 gisla . oc andapefe knutr
 fvrri . en maen⁹ toc þa
 uip dan more . fvr vtay
 gagna mæli . Þviat fvn
 batptu maþa u i gislin
 25 giþe .

H þa er sveiþ sunr
 ulff oc aþriþar fvf
 tor knvtf rikia spurþi
 þtaiengt . þa aflap h
 allauega herf er h mat 5
 ti . En maen⁹ at moti
 oc funnufe aþcipō uip nef
 þ er callat er helga nef .
 oc heldo bardaga oc flv
 þi sveiþ til uinlandz . oc 10
 eþdi þapaþ h annat fim
 hvaþaþ oc er h matti fa
 oc helt þei h til danmar
 car fvat 𐌛aen⁹ hafþi
 fcaumo apr untoþ af . oc 15
 fvrir þvi litiþ uipbu
 naþ oc oþtaþefe af lip
 layfi . oc biofe þo fe h
 matti til uipr toco .

H of nottena 20
 er h fevldi biae of
 morgoneþ . oc haunum
 uar otti mikil araþi
 fino . þa birtife honu
 faþ hanf iðraumi . oc 25

þap h eckí ottasc fagþi
 honū at h sevlði figr
 uíða. oc sua gaffe. Mæ-
 tofe þ ū morgoney ahei-
 5 þi þi er hlvrscogf heípr
 heit. er ligr uip scotboz
 gar á. oc scapabe mægn
 sva hþi sino ísvlkingar.
 sem ī helgi olafr hafþi ap
 10 iðraumí kent honū. oc á
 þi típ gec h at bīasc er h
 hafþi apr sagt honū of
 nottena. Þat uar þa er
 sol uar iland supri. oc cō
 15 fvlking hf á árm fvlkin
 go sveihs. oc snærisc h
 ail furir. oc fec sveihs
 af morgu þvi mikih sca
 þa er h hafþi apr til fig
 20 -rf ætlat. Þviat h hafþi
 voxnō fci pat. iæðð ali
 þi sino. oc bundit spiot
 abac. ey fialar fvr avgo
 En nautey snærisc fvrft
 25 afra oc uęic sva til at

sveihs var netiapr me
 þal nauta floescenf. oc flocf
 mægn. oc fec in mesta sv
 eihs man scapa. ey h frel-
 tisc meb flotta. Oc rac 5
 mægn lengi mp ahy m
 sveihs oc flocf hf. Enþ var
 orþ lag sveinf sagt oc hf
 mæha at ef all berþisc sva
 se sa ey friþi m enungi í 10
 silki sevrtohy. Þa hefþi
 ecki barhs und æ comisc.
 ey þ uar kh sialfr. Oc uæhs
 ði aftr sipay til hf sinf. oc
 urpu all honū feghs. Ey 15
 apr haþpo þ ottasc fall hf.
 er h ðvalþesc sva lengi at
 rēca flockeys meb einf Y
 hioip. Ey sveihs fotti ser
 friþ land. Mægn kr sitr 20
 nu iðanmoreo mp evrþð
 oc mp fullū friþi.

H nu er astundina
 leiþr. þa sækir haral
 ðr broþ ehs helga olaff 25

heim . oigarpi , ūaustr
 ueg acaupskipi uel bv
 1H at fe oc at goz simv
 oc lendi at idanmore
 5 þarer kH ma⁹gn uiffi
 hvarki til hf netil scipf
 hf . oc hattar fva . at h
 cō þar inavnd sem kH
 var . oc cō þei rapgíafa
 10 kf ma⁹gn afund(1) uip
 sic er ulfr het stallere
 oc talape uip h mal ha
 ralz fē h uæri fendi Y
 haraldz . eH eigi sialfr
 15 haraldr . Bap h sipay at
 ulfr fcvldi fretta kH
 Ma⁹gH hveffu h mvHdi
 taka uip fapoz bpr si
 nō ef h sætti iland afr
 20 Quap uerpleica michiH
 aua at uel uæri uip ho
 nū tekut . Tel ec til þess
 quap h fcvldu þa oc fvl
 gp þa er h hafpi uert
 25 enō helga olafi bpr si

nō . oc fapoz Ma⁹gn. Qð
 oc harald uā utþ^can M.
 oc stvrechiaj . oc mozg oc
 mikil storuirki hafa ðrv-
 gt utan landz. Ma⁹pr 5
 oc nu uel at fe buiH oc
 at gfmō oc af allo þess
 mega h mikih stvrc uei
 ta frænda sinō . oc mega
 standa oc til mikilf van 10
 ða ef hf uiprtaka uæri
 eigi meb ueg . eH ulfr
 toc glap lega uip þess
 arendi . kH Ma⁹gnuf toc
 oc glap lega undir . qþ 15
 sic af allū goþo ðrengiō
 er h hafpi meb ser uætta
 mikilf stvrf oc goþf rap-
 -onaytis . eH mvclō mest
 þar fē fapoz bpr hf var. 20
 En eft þessoz anfuor kf fæ
 kir haraldr til scipf . eH
 þvi næst afvnd frænda
 sinf . oc kendi ulfr þan
 en miela man oc i listoh 25
 ✓ ga.

þap h ecki ottase sagði
 honū at h sevdí sigr
 uíða. oc sua gaffe. Mæ
 tose þ ū morgoney ahei
 5 þi þi er hlvrscogf heípr
 heit. er ligr uip scotboz
 gar á. oc seipape mægn
 fva hpi sino ífvkingar.
 sem ī helgi olafr hafði ap
 10 íðrami kent honū. oc á
 þi típ gec h at bīase er h
 hafði apr sagt honū of
 nottena. Þat uar þa er
 sol uar iland supri. oc cō
 15 fvlking hf á árm fvlkin
 go sveihs. oc snærisc h
 ail furir. oc fec sveihs
 af morgu þvi mikih sca
 þa er h hafði apr til fig
 20 -rf ætlat. Þviat h hafði
 voxnō sci pat. iæðð ali
 þi sino. oc buñðit spriot
 abac. ey fialar fvr avgo
 En nautey snærufc fvrft
 25 afra oc ueie fva til at

sveihs var netiapr me
 þal nauta floesenf. oc floef
 mægn. oc fec in mesta sv
 eihs man scapa. ey h frel
 tise meb flotta. Oc rac
 mægn lengi mp ahy m
 sveihs oc flof hf. Enþ var
 orþ lag sveinf sagt oc hf
 maha at ef all berpisc fva
 se sa ey fripi m enungi i
 silki sevrtohy. Þa hespi
 ecki barhs und ay comisc.
 ey þ uar kh fialfr. Oc uæhs
 di aftr sipay til hf sinf. oc
 urpu all honū feghs. Ey
 apr hafþo þ ottase fall hf.
 er h ðvalþesc fva lengi at
 rēca floekehs meb einf Y
 hioip. Ey sveihs sotti fer
 frip land. mægn kr fitr
 nu idanmorco mp cvrþð
 oc mp fullū fripi.

H nu er astundina
 leiþr. þa sækir haral
 ðr broþ ehs helga olaff :

heim . o:garpi , ūaust^r
 ueg acaupskipi uel . bv
 u³ at fe oc at go: simv
 oc lendi at idanmore
 5 þarer k³ magn² uissi
 hvarki til hf netil scipf
 hf . oc hattar fva . at h
 cō þar inand fem k³
 var . oc cō þei raþgiafa
 10 kf magn² afund(i) uip
 sic er ulfr het stallere
 oc talape uip h mal ha
 ralz fē h uæri sendi Y
 haraldz . e³ eigi sialfr
 5 haraldr . Bap h sipay at
 ulfr sevlði fretta k³
 Magn² hveffu h mv³ði
 ta ka uip faþoz bþr si
 nō ef h sætti iland afr
 uap uerpleica michi³
 aúa at uel uæri uip ho
 nū tokit . Tel ec til þess
 quap h sevlðu þa oc fvl
 gþ þa er h hafpi uert
 enō helga olafi bþr si

nō . oc faþoz Magn² . Qð
 oc harald uá utþ^aan M.
 oc stvrchia³ . oc mo: g oc
 mikil stor uirki hafa ðrv
 -gt utan landz . Maþr 5
 oc nu uel at fe bui³ oc
 at g³imō oc af allo þesso
 mega h mik³ stvrc uei
 ta frænda sinō . oc mega
 standa oc til mikilf van 10
 ða ef hf uiprtaka uæri
 eigi meþ ueg . E³ ulfr
 toc glap lega uip þesso
 arendi . k³ Magnuf toc
 oc glap lega undir . qþ 15
 sic af allū goþō ðrengiō
 er h hafpi meþ fer uætta
 mikilf stvrf oc goþf raþ-
 -onaytis . E³ mvclō mest
 þar fē faþoz bþ³ hf var . 20
 En eft þessoz anfuor kf sæ
 kir haraldr til scipf . E³
 þvi næst afvnd frænda
 sinf . oc kendi ulfr þan
 en micla man oc i listoh 25

þa uá harald er ápr hafpi
 callatf fendi ^Y haraldf.
 Var her nu sípan mikil fag
 naþar fundr frænda . oc
 5 tæc haraldr uip hálfr
 norege . oc til falk sem
 bæpe leiddi h til æterhi
 oc fva gop gíof gopf kf.
 Þviat haraldr uar funr
 10 sigþar fvrar . eH sigþr
 s . halfðanar er sumir
 collopo heikil nef . eH fu
 m hvit beih. eH half
 ða . s. sugþar hrífa . er
 15 uar . s. haraldf harfag.
 H mægn⁹ rep sípæ
 ðanmore oc hálfröm
 norege mþ evrð oc^{mep} , ræ.
 fvrir utæ alt acall mepæ
 20 h lifpi . oc rep allz hvæ
 ro tvegia rikino xij .
 uetr . mep þei sex er h
 hafpi ðanmore . oc fec
 fott afio landi . ocanda
 25 þesc þar uet sípæ eH ha

raldr caumi iland . fapoz
 broþ hf. þa hafpi h nale
 ga . iij uetr oc xx. (a) eH (ð)
 lic hf var fært noþr 1
 þrænd heī . oc níp set(r) íefz 5
 kirkio^{par} , fe fap hf huihr .
 Oc uar þetta harro tuegia
 landino mikil harmðav
 þi . Þviat engi lifpi affpri(H)
 ngr eft h . nema eiH ðot . 10
 ter . er h fell ífra . aungō
 alðri . eH ífott síhi gþi
 h þori bþ síhi sam mæþ^w
 til sveihf ulfs . s. mep þei
 hætti at h sagpi honu¹⁵ 15
 eigi andlat hanf . Sagpi
 heldr fva . at h hafpi
 honu gefit upp ríkit.
 En svei¹ þottise þo uita
 andlat hf . oc toc mep 20
 bliþo uip mikilli gíof .
 oc fotti til . Oc let standa
 alla þa scipan er h hafpi
 scipat irikino . oc fva
 gíafar . bæpi uip þori 25

þþo: hf oc sva uip alla
apra.

¶ halðr kr teer(eiH)

nu eiH uil aðlō no

5 rege. oc ftvrþi meþ h

þo mikille. oc þo mþ

gopō friþi. oc uar. eigi

fa annar kr. er allū

mauþō ftarþi agi iam

10 mikil af . fvr uitzco

sak' oc ----- atgvi.

¶ haraldr kvangaþefe

brat er h cō iland.

oc toc þþo: dotto: m

15 þeff er fipr het. er bio

auftr aranrki kvH

ftor m ocat aup uel

bunH. Oc uetti h ma

gi finō haraldr ki ve

20 tlo: miclar . oc gþife

sfa til eH fipay. at h

uildi þær riufa oc

gþife af þvi miðeild

meþ þeim. oc fotti fip

25 or landi meþ frænða

✓ gen

-ge fitt. oc fotti til sve

-uHf kf idan mozeo.

mþ vij langfeipom

oc þa af honū iarlif

naftH . uifapī heim þei 5

fem fvlgt hæfpo honū.

Vildi eigi at þ lete eig

ner finar svage kono:

eþa borH. ¶ sveiH oc

han ðrogo fvent fām. 10

-aH. oc foro mþ h mozeg

Oc haraldr kr at moti

oc mættofe uip nitzi

idanmoze aballandi. Oc

la haraldr uip au þa er 15

uH er uip meguH land. oc

hugþufe þ sveiH at fitia

honū uatH . Þviat eigi

uiffu cō uatH iauþi. ¶

haraldr kr let leita. 20

ef ozmr kvier fvndife

i æuH. oc h fanz. oc var

mæðr fipay uip elð. at

rapī kf. at h fevði þvr

fta fe meft. Var fipay 25

þraþr bundiꝫ uip spozþeꝫ
 oc h lauf latiꝫ . fotti haꝫ
 þegar til uatz . at drecca
 oc uar fva uatꝫ fundit .
 5 En þa er haraldr þottise
 uipr buiꝫ . þa lagði h
 til bardaga þegar hþ
 hf uar comit . þat er
 h la abip . oc uar fveuꝫ
 10 figraþ meþ miclo may
 fpelle . oc fivpi undaꝫ
 meþ fameꝫ . En fipr
 varþ hantekiꝫ oc friþ
 gefiꝫ . oc fivttise heim
 15 mþ haraldi til eigna fiva .
 H þa er haraldr
 hafpi . xix uetr rapit
 fvrir norege allu . fitz Dag
 nuf fell ifra . þa comr Y
 20 af engtði tofti at nafsi . h
 var iarl oc bþ haraldf go
 þina sonar . þeff er þa rþ
 fvr engt . oc iam boruꝫ
 til landz uip harald . oc
 25 þo allo fvippr . oc beidife

hþ uentzlo af haraldi .
 oc het honu hail fo engt
 ef þ fengi unuit . Oc harald
 helt þangat h mþ honu .
 oc unnu þ alt noþimb^w
 land . En engt kr uar
 þa inermðie . oc þegar er
 h fvr . þa fcvndar h aftr
 mþ h . oc cō þa fva a ouart
 at hþ þa uar flest afcipom
 5 En þ vauþlæf nalega er up
 pi u . fvr utay haꝫ uauþꝫ
 oc hlifpar uauþꝫ . þa fnaꝛofe
 þ iaina fvlking aller . oc biog
 gofci uip . En konugreꝫ fialfr
 fat ahefti . oc reiþ meþ h
 fvlepi hþino . en heftreꝫ fell
 und honu . oc varp honu
 af baki . En konꝫ mælte
 er h stop upp . fialdaꝫ foꝛ fva
 þa er vel vildi qð h . oc fva var
 oc fē konꝫ fagði . at h var
 eigi livg spar fvrir þvi at
 iþei bardaga enō fama of
 5 dageꝫ . Fell bæpi harald

5 þr oc tofti iarl. oc mikit
 hþ mþ þei. Eþ þat flvþi
 til fciþa er undaþ cō. Var
 fœnngi fvrir hþi þvi o-
 lafr .s. haraldz. eþ uænf
 te Y nalega .xx. er bu
 anda var callaþr fvr fpe
 -eþar facar. oc hōguærif
 Eþ h beipðesc (oc fec). griþa
 10 af haraldi. oc fva licama
 faþo: finf. Oc þa hvart
 tueggia . fluttife fipay.
 mþ þaile iarlle iorenæg
 -iar. Eþ ū uarit eftir til
 15 noregf . oc iarpapi ^{he hanf} ima
 rio kirkio inþar ofi.

En nu hgr h aelgiefæt.
 þviat þ þotti fallit at
 h fvlgbu kirkio þi er
 20 h hafpi latit gā. Er y
 fteih er kibvscop lett
 þangat fara . hræihlif
 monnū und hendr . oc
 æcape mþ þvi þa eigh
 25 aþra er h fialfr hafpi

þangat gefit.

H þa .xij. manaþr er
 haraldr uar ueftr.
 oc þ fepgar. þa rep svnr
 hf fvrir noregi meþa fa 5
 Mægn⁹ het. eþ friþafti M
 oc fcipta þ bþr oc olafr nu
 riki fih amþal. Eþ vāno
 fciotara .ij. uetru . fipar.
 fell Mægh⁹ afra. oc atti foh 10
 eft. þah er hocoþ het. oc
 var fa fengih fteigarþo
 ri til faftrf. En olafr rep
 ein . fvr noregi .iiij. vetr
 oc xx. fipay. Oc uar um 15
 enkif hf æfi eft harald
 harfagra noregr iflicri
 farfaþlo. fē ū hf daga. oc
 fciþapi h morgō þei mōlō
 til uægþar er haraldr haf 20
 þi mþ freco reift. oc haldit
 han uar mildr af gulli oc
 af filfri. oc goþo griþom.
 oc g'fimu. Eþ faftaldr ā
 10:þō. Allu uit hf þvi oc 25

hit at h̄ sa at k̄g ðominū
gegndi .oc ero moꝛg h̄f uere
gop at inna.

an ḡþi upp steiḡkirkio at
5 bvfcoþf stolenō inþar o-
fi .vfir lica eḡf helga olaff.
frænda sínf .oc bio hana til
lveþa .Oc hver h̄f gætþfca
hafi unt ocaft fēþ upp lvp̄iḡ
10 þa ma fciha af aṛþō þei er h̄
m̄t dag noccoḡ i micla-
gilde .Var h̄ cātr oc ífcapi
gopo .oc ḡþuþ þ̄ tal er þta
mæltō herno . Fægnop̄r er
15 os á k̄r at tú ert fva cātr
eḡ h̄ svarape . hvi qđ h̄ scal ec
nu eigi uā cātr .er ec se
bæþi alvp̄ minō cæte oc frel
se oc sit ec ífā kvndo þi er
20 helgop̄ er helgō fap̄oḡ b̄
þoḡ minō . Vm ðaga fop̄oḡ
mínf þa uar lvp̄r undir
aga miclō oc áttā .oc fpolo
fleſt 𐌹 gull fitt oc ḡfimar
25 eḡ ec se nu áhveriu fciḡ

er á .oc er þa frelf̄i m̄iḡ glēþi .
Var oc fua goit̄ ū h̄f ðaga at
fvr utay oꝛrofto þa friþaþi h̄
fvrir fer .oc fvrir lvp̄ finō
utay landf .oc ftop h̄f næfto
nagrannū þaṛ aḡn af honū at
h̄ uæri haḡr .oc haḡ uæx̄ .
ſe ſcaldett ſego . Varþe
aḡnar oṛþō .olafr oc friþ
molū .iorþ fva at engi þoḡ
þi . alualða tilcalla .

ḡ þa er h̄ haþi rapit
noregi . vij . uetr oc xx
mep̄ þei enō fryſta er h̄ uar
ueſtr . eft fall haralz . er
mæḡn̄ b̄p̄ h̄f uar ínorege .
Þa fvcpeſc h̄ abaṛ þei er heit̄
hauc baír auſtr aránríki
þar ſe h̄ toc uet̄lo . ocan
ðapeſc þar .oc uar licār
h̄f flutr noþr inþar aṛf .
Oc uar iarþar íkirkio þi
er h̄ haþi latit gā .

ḡ h̄ eft ſtigr mæḡnuf
berlegr ſunr h̄f tal

ríkf. h̄ var þa nalega tvi
 tvgr er h̄ toc konungf nafH
 æft fopoz sH. Oc hocon frændi h̄f
 annar er steigar þorir
 5 hafpi at fapa. se sagpi
 fvr. h̄ var uel half þri
 togr þa. Oc uaro eiH
 uetr þap̄. oc þan inipar
 ofi. oc uar magn⁹ ikonf
 10 garpi. en hocon ísevla
 garpi nigr fra clemetþ
 kirkio. oc helt fva iola
 uist. Þa nā. hocon af io
 lagiaf ar oc fevlð allar
 15 oc landaura gialð uip
 þrændi. oc uip upplendi
 ga alla. Þa er uip honū
 toko. oc bætti þar ímot
 margo aþro rét landf
 20 maþa. En þa toc fvr þef
 sa fóc hugr magn⁹ at
 óroasp̄ er h̄ pottise ha
 fa miþa af landi oc la
 ndf scattū eH sap̄ h̄f
 25 hafpi haft eþa • fopoz b

þ. eþa fozellar. Þotti ho
 nū sH hlvt̄r eigi sifr up
 gefiH. iþeffi gíof þeim
 til sámpar en hoconar
 Þottise ipvi ourðr oc mif
 5 halðH af frænða sínō. oc
 rapō þa þorif beggia. varþ
 þei oc aþvi mikil vgr.
 hverfu magnufi mvndi
 líca. fvr þvi at h̄ hēlt al
 10 laH uetreh. vij. langscipō
 íopiH vaic icavpangi.
 Eþū varit nalega cvHðil
 meffo. þa lagpi h̄ bravt
 anattarþeli. oc tioldo
 15 þō scipō. oc hof und̄. oc
 lagpi til hēfringar bió
 þar of nótteþa. oc gþi el
 ða stóra alandi uppi. Eþ
 þa hugpi hocuH oc lip þ
 20 er íbainō var. at þ væri
 gozt til fvíca. oc lét bla
 sa lipi út. oc fotti allr
 caupangrf lvpr til. oc
 v ísámpnape of noteha. 25

En ū moʒgoniʒ er lýfti . er
 maɣn⁹ fa alz hiar hþ aay
 ronō þa helt h ut or fir
 þino . oc fva sup⁹ igola
 5 þingf læg.

ʒ hocon bvriape ferþ
 fina i vic auſtr. oc helt
 mótt icaup ang⁹ apr . oc
 fat ahefti . oc hét allō
 10 ǫ uingay . oc fva baþ .

Qð fer uera ſevgga auilja
 frænða ſinf. Oc all ǫ he
 to honū uingan meþ
 goþō uilja . oc fylgþ ef
 15 þvrfi. Oc fylgþi honū

lvþr alr unð ſtenʒ bioz
 út. En h ſivtiſc þa til
 fialz upp . oc for ðag eiʒ
 eft riupo eiʒi . er flaɣ
 20 unðay honū er h reþ.

þauarþ h ſiucr oc fec ba
 na fott oc andapeſc þar
 afiallino . Oc quomo
 ahalff manapar freſti
 25 aftr tþiðniʒ til cavgagf.

Oc m ſevlðo ganga imo
 ti hki hf . oc gec allr
 lvþr amoti oc fleſtr allr
 grataði . Þvrat all ǫ
 unno honū hvgaſtom .
 en he hf var niþr ſett.
 ikrifc kirkio.

ʒ eft frafall hoconar
 þa matti þour eigi
 viqua ſcapi ſino tal mōg 1
 nuſ er þa toc up riki.
 oc reiſti upp man þay er
 ſveʒiʒ uar callapr ſunr
 haralz flettif fyr ofmet
 naþar ſacar . oc ælðuſc 1
 af uplænðō oc quomo ni
 þr íraimſðali oc áſvno
 re . ok aſlaþo þar ſcapi .
 oc helðo norþr íþronðhei
 ſiþay. En þa er ſigurþr
 ulſtengr ſpurþi oc mar
 ger aprir kf uin . þeſſa
 upp reiſt ſteigar þoriſ oc
 ſianðſcap . þa ſpfiþoþo þ
 meþ aivvar ſevrþ allō hþi

1móti þori er þ' móttó.
 oc stefnum þvi lípi til uigiar
 EY sveið oc þorir heldo þan
 gat lípi sino. oc boðpöc
 5 up þa figurb. oc næpo
 up gango. oc vrbv æfri.
 oc ueitto mikít-mánspell
 EY figurb svipi afvnd k
 magnuf er þ' fluttufo til
 10 caupangf. oc hvarfoþo i
 firþinō þ' þorir eft. EY
 þaer þ' þorir v bvn or fir
 þinō oc lact fciþō finom
 i hefring. þacom magn
 15 k utay ifioþuð. EY þeir
 þorir lægþo fciþō finō
 vfir ávagðvica ftraund.
 oc flvþo af fciþō. oc qmo
 niþr ídal þei er heit þex
 20 ðalr ifeliu hverfv. oc var
 þorir boruð iborō vfir
 fiallet. Sofnoþo lípi fci
 pom fíþan oc fluttufo á
 aþolaygialand. EY konū
 25 -greð magn eft þeim.

oc fa hvarr flocreð annan
 afirþi þei er harmr heit
 Lægþo hin fíþa til heffiu
 tuna. þ' þorir hugþufo ha
 fa fengit meginland eð 5
 þat uar ay oc urþu þar mar
 ger handtekn. meþ fteig
 ar þori. eð h fialfr fíþan
 hengþr íholmi þei er vā
 bar holmr heit. Þa mīt 10
 þorir er h fa galgað ill
 ero ill ráp. oc quap þta apr
 h væri hengþr oc fnarað
 lateð ahalfið. vqro felag
 ar fíorir. fciþō eð vþ fiv 15
 ri. EY eigill afcelf funr
 aforlandi eð vafcafti maþr
 var oc þar drepið oc hengþr
 meþ þori. þviat h ulði
 eigi flvia fra ingibiozgo 20
 cono fíð. augmundar. ð.
 fýfto: fciþta. Þa mælte
 k magnuf er h eigill
 hec agalganū illa coma
 honū goþ frændr íhalð. 25

5 Eḡ sveiḡ flvpi ihaf út oc
 fva til ḡanmarcar oc uar
 þar til þes er ḡ cō ísæt vip
 avsteiḡ kḡ svḡ Maugḡ. er
 10 ḡ toc ísæt oc gærpi scv
 til sveiḡ síḡ. oc haſpi íker
 . leiḡ oc ívir, tū. eḡ maḡn
 kḡ haſpi þa ríki eiḡ samaj
 oc ancaḡa lauft. oc friþapi
 15 uel fvr landi sínu. oc auþ
 ḡi allū uikingō. oc utale
 go mainnō. oc var Y her
 ſcar oc rauſer oc ſta, f samr
 oc hcare íaullo haralḡi fo
 20 þo: ſeþr ſinō iſcaplḡndi
 heldr eḡ ſoþo: ſinom. 9

aḡḡvs fo: margar her
 farar oc ſec þ fvrſt til
 acalz agaut land auſtr
 20 at ḡ quaḡ ḡal oc uear oc
 varþyḡuar meþ retto ei
 ga at lḡia til noreḡf. qvab
 ſína fo: ella haſt haſa fo:
 þō. oc ſettife kḡ ſiþaj uþ
 25 landa mære. meþ miclo li

þi oc bio í tioldō: oc hvḡþiſc
 til areþar agaut land
 En þa er ingi kḡ fra þat
 þa ſamnapí han brat hpi
 ſaman oc ſtefiḡḡi afvnd
 hſ. eḡ þa er konūgenum
 mōḡnuſi cō ſaḡ mōſn of
 ſerþ hſ. þa eggioþo haſpi
 ḡiar aſtr hvarſſ. eḡ ḡ þec
 þiſc eigi þ. oc helt amot
 kōḡḡinū iḡea. fvr eḡ ḡ
 uerpi. oc a nattar þeli oc
 ḡpi mikij manſcapi.
 Eḡ conūgreḡ ingi freltiſc
 meþ flotta. En ſiþaj var
 mah ſnvit til ſættar
 oc toc maḡn kḡ marg
 reto ḡotto: inga kḡ oc
 þeſſar eigiḡ meþ. er ḡ cal
 lapí apr til.

þeſſi hfor v mþ maḡ
 nuſi kḡ . avḡmūdr
 ſcopta ſunr. ſigþr ſig
 þar ſunr . oc ſigurþr
 ulſtrengr. oc marg aprer

5 H eft þetta leitar kH Dag
 muf iðreH ayiar með
 hpi. Voro þa með honū
 þessir haufþigiar. ðagr fa
 þ gregorif. utcupr ioaþf
 funr vlfir rana funr.
 þþ figurþar fopoz nichola²
 oc marger aprer ftorir
 haufþangiar. Teer h iozc
 10 Hgriō sipay iarleH erlēð
 með fer. oc maugnufsvn
 hf athaH uet^w gamlan.
 ernu er heilagr. Lagþi
 -fe ut sipay iherHap fvr
 15 fcootland oc fvr bret land
 oc ðrap ipri. iarl þaH er
 hugi het eH ðigrī. h fco
 taH iayga oc gee þar af
 til hēhar. En hin er fco
 20 tit hafþi. kaftaþi boga
 nū til kf at þvi er sum
 fegia. oc quap fva at oþi.
 at heil fco tit hra kendi
 þ fcoþt knginū. Vendi
 25 heim oz þeffi her foz.

með hlaþnō fciþom gvlz
 oc filfrī oc gffima.

H fom uetrvn fi
 þar goþþife h vestr
 til irlandz með fei 5
 pa ftoli. oc fer með mic
 klo hpi. oc ætlar at uita
 landit oc van necquerH
 lvt ifvrftvH. ðirþife h
 af þvi oc gþife sipay óvar 10
 rare með þvi at ifvrfta
 gec honū með uildum. fe
 haralde fopozfeþr hf. er
 h fell a englandi. ðraugo
 han til liflatz oc in fā 15
 mo fvik. þviat irir fā
 noþo amot maugnufi ki
 ouigriō her með lavnd.
 ūb aftaþeH fvr bartho
 lomf meffo. þa er þ gen 20
 go fra fciþō aland upp
 at hauggva ftrand hōg.
 fundu þeir eigi fvr eH
 hþit com amþal þra oc
 fciþaH. eH þ conūgrīH 25

ltt up bun at h klæpo
 þviat kH uar upgengiH
 ifilki iup oc hialm ahaf
 þi sverþi gvrþðr oc spíot
 5 ihendi stíg hófū sva var
 han ofl vanr. oc fell
 iþessi mægnuf kr. oc mi
 kit hþ meþ honū. þar
 heit avlapf stiri er h fell.
 10 oc auvinðr fin[z] . f. fell
 þar mþ honū. oc marger
 aprer stórir hæfpígar.
 Var upkvþr stadr næst kO
 oc fec sQz þrio. en þa er kH
 15 mægnuf sa ser uisaj bana
 þa bap h upcvH hialpa f
 meþ flotta . oc fotti h
 þa oc þ hþ annat sē un
 ðan comfc til seipa oc sva
 20 heim iland aftr. fec haH
 sipaj af þvi michit met
 oþ af svnū hanf. at h
 hafpi sva uel þar haft sic
 Þa var mvriartac condial
 25 fa sunr vfir kr airlaði

hanf ðottoz atti figurþr
 mægnuf . s . necquera
 stund . hon het biapmu
 mio . Mægnuf ber legr
 vaf alz kr. x. uetr.

HJ efter mognuf
 þa stiga tiga tal ri
 kif svnr hanf þrir
 aufteih oc figurþr oc
 olafr. all gop MeH oc
 listulig . roer MeH haug
 sam oc friþsam. oc er ma
 rt gott oc ðvrlhet fra
 þeim at segja . Var
 olaff þo of litla rip vþ
 frestat þviat h hþi ei
 gi lengr eH tolf uetr ef
 ter frafall fopoz sinf. an
 ðapesc icaupangi sæytiaj
 uetra gamal . oc uar
 iarþapr ikrickirkio
 oc harmapþo all MeH
 hf frafall . En ívrstu
 er þ brayþr sitia iriki
 þrir aufteih oc figurþr

oc olafr . þa fvfir figurþ
at ferþasc óz landi til 10z
sala meþ rape . bþra síða .
oc batþto maða ilandino .

En at caupa fer guþ miscey
oc uinsæld uip alþvþo . þa
toco þ all bþr af aþianar
oc á navþ oc illar alaęoz
er fręk conugar oc iarlar
10 hafþo lagt alvþu sem
fvr var sagt .

u leiddu þ bþr fva á
nayı til fręlsif . en síþ
fer, þaþesc figurþr kr
15 oz landi til 10z sala meþ
sex togo seipa . fiorum
uetru eft frafall Męgnuf
fopoz fínf . Oc hafþi meþ
ser fiól męnt oc gop mēt .

20 Oc þo þa eina er fara uildo
satt á eęglande en fvrsta
uętreę . en annaę utt
til 10z sala . oc sætte þar
mikilli tıęę . oc þa þar
25 ðvrhęar gozřimar .

b eıdısc kę af crořřino
helga oc aþlaþesc eę
eıęi þo fvr eę tolf Męę
oc sialfr h eę prettandi
fvavro at h sevlđi fremia 5
cristęi meþ allu mætte
fınō oc erkı bvscopf stol
coma iland ef h mætte .
Oc at crořřıę sevlđi þar ua
sem in helęi olafr hvıldı . 10
Oc at h sevlđi tıund fręia
oc sialfr gā . oc helt h
þessu sumu þvıat tıund
framþi h eę hıno b h
er til mikılř geıęf męę 15
đı standa ef eıęi heřþı
ęuþ þan geıę meþ iar
teęnū lavft . Reřřı kır
kıo uip lanz enda oc set
tı þar crořřıę nahęa 20
und valđ heřþıęa maða
se sıpaę gaffe . hvęęı þar
til landz gætızlo oc varþ
at mıræþō . como þar
heřþę M oc brendo chir 25

✓ kiona

toco crosen oc kennimaj
 nen oc flvctu hvartuegia
 bravt. Com sipan at inō
 heipnō hiti sva mikill at
 5 þ þottufc nalega brēja.
 oc ottopofc þan at bvrþ
 sem sevfse. En þftrēj seg
 þeim at fa brvni cōmr af
 gupf megihe oc af craft.
 10 enf cross.oc þ fcutu þa
 batu oc settu bæpi til lauz
 crossēj oc þftrēj. Oc meþ
 þvi at þftrēj þotta eigi
 hent at fetia h annat
 15 siuj. und' fama uapa.
 þa flvtti h crossēj alavj
 ungo norþr til ftapar
 enf til inf helga olaff
 se h uar svarej oc nu er
 20 h sipaj.
 Hj mart var oc annat
 gott iferþ hf figr varj
 h anecquerō bozgom.
 heipnō oc het til toco
 25 einjar þrar . at fella af

quiot qto apvat ðegi
 inorege . Til micla garz
 fo: h oc hlaut þar mi
 kla tigj af uipr toco
 kefarenf oc ftorar grafer
 Oc let þar eft til miuj
 þar uistar siujar fcap
 siuj.oc toc af fcapu fino
 einu hafup mikil oc fi
 ar uerþ oc fetta apetr
 kirkio . Hj heim ino
 reg fæc h um ungra
 land oc faxland . of ðan
 mozc eft þria uetr er
 h fo: or landi oc fagnapi
 allr lvpr quomo hanf.
 þa uar h tvitygr er h
 cō aftr iland or þeffi
 ferþ . oc uar ozþuj en
 tþafti . uetri uar avf
 teuj ellre þra bþra.
 en olafr þa xij. uetra
 gamal . Ero ej marger
 hostaper fcrvðer af þei
 gozsimū er þa flvtti si

7 laogþo uistagialð afmalai
 -nd. xv. c. nāvta oc toco
 up krifne. Oc uændi sipa
 figurþr kr heim meþ mo:
 gom ftorū ^{or} gerrifum
 oc fiar hlutum er h hafþr
 aflat iþeiri. oc uar fia
 leiþangr callaþr carlmar
 na leiþangr. Sia leiþan
 10 gr var fumpri fvr en mvr
 er et micla. Gørþisc þa
 gott of hf ðaga bæþi of ar
 oc ofmargfalða apra gatz
 co. nema þat eino var at
 15 at h matti varlla fcapri fi
 no ftvra þær at honum cō
 ohægýndi þa er á leiþ upp.
 Enþo þotti h allra konūga
 ðvrhgafr uera oc mer
 20 kilegafr oc alra helzt (af)
 af ferþ fiþi. han uar oc
 in. riculigfti maþr oc ma
 na hæfr fem faþer hf oc

forellar. unni h lvp finū
 en lýþr eþ honū. Oc birti h
 qft fiþi meþ (aift fiþi) þeffō
 quþlingi. Byændr þvc
 kia m bapzt. bvggt land 5
 oc friþr standi.
 Eþ af þvi travfti en h þottisc
 hafa af aft femp lvpfenf. þa
 lét h fer hfanda fveria Mag
 nufi fýni finū landit. 10
 iallum norege. h uar fril
 lo funr ocalra maþa væfr
 þra er uert hafi.
 H efter þetta þa farker
 fa maþr ueftaþ af írlā 15
 ði er haralðr het gillicrift
 oc callaþesc funr magnuf
 oc bþ figurþar bavþ til þeff
 famno. oc konūgrin þec
 þisc meir meþ eiþ uilha fi 20
 nō en meþ ut ^w maþa rap.
 Oc trap haralðr. ix. plæg 103þ
 findrandi oc uarþ feir.

Var sípǫy ígöðo ýfir læte
 með bráðr sínō . þuátt
 maðren uar vafer -----
 oc lípmaðhgr -----hgr
 5 uaxtu oc í uacrlíxti. sýnū
 H eipar stöðo sem unnir u
 um maðgnuf . haraldr
 uan oc eip apr h næði seir
 slom. at h sculdi ecki til
 10 ríkis calla meðan maðgn⁹
 lífði. Oc uldi H með þei
 eip staf stáðfesta eip lívþenf
 oc ríki sunar sínf oc uapa
 uti bvirgia oc stefia man-
 15 tion. H þessar seirslir
 u gvar afe heími. Oc svn
 ðise monnō seirslirn frēc
 helft af þui at h bar til fa
 þernif en eigi til ríkis er
 20 h hafði fvrir svarit. En bt^w
 eft þetta. andaðeð H austr
 iaslo. H haraldr oc maðg

nuf uoro itunf bergi . oc
 u þegar oð gar úttil mōg
 nuf oc h hvatapi ferð síði.
 in til asloar. oc comf h sva
 at gærsmū. En lícamr Sí
 gurpar H var iarpapr íhal
 varz kirkio þær h hafði alz
 rapit noregi. vij. uetr oc
 xx.

u ull maðgn⁹ ein íríki 1
 settiafe sem honū usfar
 með retto til seipay fopoz
 hf oc eipr alþvpo. En haral
 ði getze eigi at þvi. oc cal
 lar til halff ríkis oc ull hv- 1
 -arki muna eipa sína ne
 seipay bropoz sínf. Oc gífe
 nu afvrstu. vij. nottō með
 þeim ofampvchi oc ðreggfe
 nu itva stapi hirpen oc haf
 þingiar oc alþvpa oc se,c
 haralði af þvi árit líp oc

fostrar þrā . 7 hafþo
 þr eina hirþ. bap. īgi k.
 7 sigþ. k. En eystein k.
 ein fer. Oc ē þesset hof
 5 þingiar ændoposc aʒer
 ----- .er m̄p sinō rapō
 hofþo---(7)ðngeliga sty-
 rt rikino m; þei ept lāz
 logō þrā--(Sapa g̃þ) 7 o-
 10 m̄di. þioftolfr. gla. f. 7 ota
 birtingr er at īgrīþi 𐌺
 īga k. 7 ogm̄ð svipt. 7 og-
 m̄ð deng b̄þ ęrlings skac-
 ka. f. kyrþinga ozms. er
 15 beþi. p. miclo tignari at
 metozþo erligi meþan þ
 hīþo bap. 7 eʒri at vet ta-
 h! þa scilþo þ b̄þ sigþ 7 īgi
 brapliga ept þ hirþ sina.
 20 Sigþ k. p. micil ʒ vexti
 7 hīþmanhgr. ramr at
 aʒle. marglýnd 7 mal-

fmaʒr . vaʒð lýndr 7 van
 stlʒtr. hraʒtr 7 glapr. ęystein
 k. p. har. ʒ. 7 styrcr(h) 7 bermę-
 logr. slęgvitr. vnd hyggi. ʒ. faf-
 tr 7 fegiarn. svartr 7 fcrvf. 5
 har. Ingi k var hvitr ʒ 7 vęʒ
 7 andliti. vanheil. rygbroteʒ.
 7 vifnapi fotr aʒar. sva at h
 for mioe haʒtr. þypr 7 þeckr
 vip sina 𐌺. Sigþ k. p. offtopa 10
 ʒ. micil of aʒa hlvti 7 oera
 ʒ. þegarf h ox vpp. 7 s̄þ eyfteʒ
 bap b̄þ. 7 p. þ. nęr saʒi n-æcq
 er eyfteʒ. p. en h þoti þo aʒra
 fegiarnaʒtr þrā. ingi k. p. vin- 15
 fęʒ. p. alþyþo. O, nockozo ept aʒ-
 dlat ręþoneytis kugāʒa. g-
 þisc fa at bvrþ at ʒ het geir-
 stein. 7 at. ʒ. sono hīaraʒða
 7 hifing. 7 fi. ðott. p. friʒa sigþ 20
 k. 7 þ̄ ikleico. p. h. G eirstein.
 p. oerþ ʒ micill 7 ranglatr

fat ^witvfti kens. Scāpt ^wjf hō
 bio gæfog eckia è gyþa het.
 s ragnhildr è at ðagr eilíf.
 f. áftan o: píc. h. p. sco: vgr mi-
 5 cū. Geirfetr fer opt aheþa
 fvnð. 7 vīl giarna fa heþar of.
 en þ. p. qn heþar vilia. 7 þa v-
 lmpfc h imote. 7 segr þ mvno
 va mifrapet. Er þ et fyrsta rap
 10 fi 7 bgp. at h letr reca fe heþ
 iacra fina. 7 gaf þa fyr facar
 heþe. 7 þar m; letr h m; kappi fyl-
 gia fino fe jheþar acra. 7 g'a
 heþi miclar meizlo: amarga
 15 vega. Oc er h fer fi opocka s
 micu. 7 ser scapa geizvan. þa
 m' h vip fina vni. at h miffir
 miok gæfg ^wsiþa vina 7 forfia
 20 va. þa sagþe fa Y heþe er gyrf
 het. h. p. þar vp fæðdr vip heþi.
 7 gopra: etar. 7 pafchgr Y.

Frauva segr h. þ è fat er þv meþ.
 micit vanhaðð hev þv af þeso
 5 beþit. en siþ þ at h tal vier
 þv mali er verro at hava at gþ.
 Oc þ bæ: at einðag è h geck of þe
 siþ at h fa mart fe jfinō ocrō.
 7 mart gra micu scapa. þa
 þ þr h reip. tecz eit sp. ot. 7 hle-
 ypr vt 7 vengð pangat til fe
 feir. p. Hv kēz i mote heþe gþ. 1
 7 tecz af heni spitet. 7 gēgr
 imot feno 7 recr abravt. oc yv
 b. è a var aþ mīlū bēiaþa. 7 nv
 kēz imoti hō geirft. 7 hleypr
 þegar at hō. 7 seg. at þr hava
 15 of ðgit fra þrēla. è siþ fto hom
 iafnasc. 7 legr til hš. Gyrf b
 af fer lagit. 7 hogr til hš imot
 avinf siþo. 7 veit hō bana far.
 Fer siþan a fvnð gyþo. 7 segr s
 20 bvit. h hev 7 þa bvit hefta. 1j.
 aþan þip fe. en hō aþan tal reip

Anmærkninger.¹⁾

Af det udklippede første blad er der et lille stykke tilbage; på første side læser jeg følgende bogstaver (| betegner linjeafdelingen):

— | — | — | þ | fu | fr (eller fr) | n (?) | ta (eller ca) |
ein | af | Møl | h1 (1 tvivlsomt) | þa | er | Ra | t1 | gþ (bøjlen
af þ bortklippet) | at | at h (h tvivls., da bøjlen er bort-
klippet) | oc | Oc h (h tvivls., da bøjlen er bortkl.) | ðr | an
(eller m, kun den første bøjle er tilbage) | oc (c beskadiget).

På bagsiden læses ligeså nogle bogstaver, hvilke jeg med
prof. Storms venlige bistand (jvf. Snorre Sturlassöns Historie-
skrivning s. 75) kan udfylde således:

[let h taca f1H] eiH | [er margfroþr var] oc²⁾ | [vildr nþþa
h til fap]rar³⁾ | [fægo.oc pindr h oc fec] þo | [eigi af honu.

¹⁾ Med en stjerne har jeg betegnet de oplysninger, som er mig meddelte af prof. G. Storm.

²⁾ o'et beskadiget.

³⁾ af det første r er kun krøllen synlig.

Fípríð fottu þan | [væg til hialpar er haldr var f]un | [hí
 oc haraldr bap honū æirþar] oc | [fec eigi oc hlæppí har¹⁾] |
 [aldr honum þa i]br²⁾] | [ávt at oulha kf . oc flút]tise |
 [fialfr meþ.] | [Þeir como þar f]ē | [hæfþingi
 eið helt vet]lo | [mícla oc var þei at] fyð³⁾] | [þar uel
 fagnat. oc þa] er | [þeir v þar. var þ u v]arit⁴⁾] | [at hæfþ-
 ingi mti til] har⁵⁾] | [aðð. fvrþu mikít torrek lē]tr | [fap
 þið fer at er] ec | [toc víft næcgra fra] ho | [nū ivetr.
 eð ec moð þ] lav- | [na þer meþ fegriðfægo . fa]þ | [þið
 er ðavpr oc f]cál⁶⁾] | [tu hei fara . sca]ltu⁷⁾] | [fa ríki hf-
 -----n]o- |

Spalte 1¹—1⁷ meget stærkt afblegede og vanskelige at læse.

(Prof. Storms læsning).

- 1¹ h? måske k?
- 1² þio meget tvivlsomt; måske snarere hof[þingrið]?
- 1⁸ ar i harfagre næsten hélt udslettet.
- 9 r h i uar h hélt udslettet.
- 1¹⁰ z i betzt temmelig svagt.

1) af h'et er kun bøjlen tilbage.

2) r rettelse for a?

3) af f er kun det øverste synligt.

4) den forreste del af a bortklippet.

5) af h'et er kun bøjlen synlig.

6) c beskadiget; prof. Storm læser -mon]tu

7) af l er kun lidt af det øverste synligt.

*Spalte 1¹¹—1²² jvf. *Flat. I* 564^{11—18}.

- 1¹¹—1¹² spvrða | ðaga, ða *urigtig gentaget på grund af linjeskiftet.*
- 1¹⁷ tígH, *aksenten svag.*
- 1²¹ oc iolne læs oc iolner.
- 1²²—2⁵ jvf. *Fsk. 3 anm. 1 (cod. B).*
- 2¹ napr h, 3² vkiH uic þar, 1⁸ brvHr uar, 2⁴ til fteihf, 2⁵ riki oc, 2⁶ *hele linjen*, 2⁷ eft, 2⁸ fap hf
— *stærkt afbleget, (det indklamrede ulæseligt):*
- 2¹³ fig, *således cod. c: bindestregen er bleven anbragt således, at den kan sé ud som en aksent.*
- 2¹⁶ rummet mellem tyilögf og aldre *har vist aldrig været beskrevet; aksenten over tögf svag.*
- 2²⁰ e i rapre *rettelse for 1.*
- 2²³ mior, 2²⁴ ūga, 3¹ Scioldu, 3² fceipar — *utydeligt.*
- 3³ reþ, *krøllen under e svag.*
- 3^{4—8} jvf. *Fsk. 91—10².*
- 3⁸—4⁸ jvf. *Fsk. 12^{10—18}.*
- 3¹¹ tveir, *aksenten svag.*
- 3¹⁴ foran ælztalagí *indsæt i*
- 3¹⁵ á, *sé anm. til 2¹⁸.*
- 3¹⁹ foran sum *indsæt er.*
- 4¹ rapr, 4² .xviij., 4³ .xviij., 4⁴ .xix., 4⁵ er fu,
4⁶ fæto, 4⁷ raykill — *utydeligt.*
- 4⁵ hafðan *fejl for halfðan.*

Spalte 4⁷ raykill : rykill *Hkr.* 63¹⁷, *Fsk.* 12¹⁸.

— 4¹¹ H i coHungf rettelse for l.

— 4¹⁸—7¹³ jvf. *Hkr.* 66¹⁸ ff.

— 4²² er læs eH.

— 5¹⁻² udkradsede og som følge deraf utydelige.

— 5¹ i efter siþr i høj grad tvivlsomt (læst af prof. Storm).

— 5⁷ þopt yH læs þoptuH (*således kaldes gården i et brev fra 1343: *Dipl. Norv. V*, 166); men Þoptum *Hkr.* 66¹⁹, Þotni *Fríssbók* 52⁸; aksenten svag.

— 5⁸ útt, 5¹³ friþ, 5¹⁴ væHoft — aksenterne svage.

— 5¹⁷ a i alt synes at være en rettelse for l.

— 6¹ udraderet og meget utydelig, det indklamrede hélt ulæseligt; pladsen forbyder tanken om, at der nogen-
sinde efter fecc har stået det nødvendige heHær.

— 6¹⁰⁻¹¹ coma læs comr (= komr) (samme fejl også i *Fríssbók* 52²⁸).

— 6¹¹ þorleif læs þorleifr.

— 6¹⁵ mun, krøllen svag.

— 7⁴ fra oc til 7⁷ yrmr har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.

— 7²¹ E er i hdskr. betydelig større.

— 7²² bløt æx, begge aksenterne svage.

* — 8⁴ gun hildr.ð. auzørar laffcegf jvf. *Fsk.* 14¹¹ (B).

* — 8⁵⁻⁷ jvf. *Fsk.* 14¹⁸⁻¹⁷.

Spalte 8⁷ *ęrling læs ęrlingr.*

— 8⁸ *ŕęva*, både *krøllen* og *aksenten* *svag*.

— 8¹⁴ *ķg* *rettelse* for *ķr*.

* — 8¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 14¹⁴⁻¹⁵*.

— 8²⁴ *o* *jvf. anm. til 2¹³*.

* — 8²⁴⁻⁹² *jvf. Fsk. 14²⁰⁻²¹*.

— 9¹ *fleiri*, *aksenten* *svag*.

— 9⁴ *rummet mellem uar og of synes aldrig at have været beskrevet.*

— 9⁸ *n* i *lajnd* *rettelse* for *a*.

— 9¹⁵⁻¹⁶ *máské* *er der udraderet noget efter sterer og foran at.*

— 9¹⁹ *uæri*, *aksenten* *svag*.

— 9²⁰ *i* *hél* *udraderet, kun aksenten er tilbage.*

— 9²³ *i*, *aksenten* *svag*.

— 10⁹ *v* i *var* *rettelse* for *c*.

— 10¹⁴ *krøllen under e i hęlgi er måske en del af det lige under stående h.*

* — 10¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 18₆₋₅*.

— 10¹⁷ *b* i *barþiŕ* *rettelse* for *h*.

— 10²⁰ *c* i *ŕic* *synes at være en rettelse for r; i margen, som det synes, med tekstskriverens hånd: oc scane.*

* — 11⁸⁻²⁴ *jvf. Fsk. 18¹⁰ ff.*

— 11⁹ *mári* *jvf. anm. til 2¹³*.

— 11¹⁰ *e* i *ne* *rettelse* for *i*.

Spalte 11¹³ næcquærH, aksepten svag.

— 11¹⁶ (e-pa), 11¹⁶ (f[nær]n) således læser prof. Storm de her udraderede bogstaver.

— 11¹⁶ a, böjlen svag men sikker.

* — 12²⁻⁴ jvf. Fsk. 18⁸⁻⁹.

— 12⁴ p i spaca rettelse for c.

— 12¹¹ ætztr mäske ætztr.

— 12¹⁵ (fyrfta), således mener prof. Storm, at de her udraderede bogstaver mulig kan læses.

— 13¹ „Aptari leggurinn á n (í in) er eins og út skafinn. Mundi ritarinn hafa ætlað að gera úr því it, en síðan gleymt því?“ (Frumpartar XXXIX).

— 13³ læs lýpsinf; jeg tror ikke (som Gislason l. c.), at der kan være nogen tvivl om, at det bogstav, der står over ý, er s.

— 13³ fvltilgi læs fvltingi.

— 13⁵ i (efter do) sér ud som en lævning af et udraderet h („h“).

— 13⁸ € er vist senere tilføjet.

— 13¹⁹ krøllen under o i hq er halvt skjult af strengen over þei i l. 20.

* — 14¹³⁻²¹ jvf. Fsk. 24¹⁶⁻¹⁸.

— 14¹⁷ ved strengen gennem k (i kOH) er der kradset noget; var det skriverens mening at skrive kOHungHj hélt ud?

*Spalte 14²⁵ *foran skalda spill glemt gvinðr.* .

— 15⁴ *rummet mellem hialm og goll synes aldrig at have været beskrevet.*

— 15⁷ *undʻ*, 15¹⁰ *sciolʻ* — *jvf. anm. til 2¹⁸.*

— 15¹⁴ (*æprō*), *således læser prof. Storm det her udraderede.*

— 15¹⁵ *i margen med tekstskriverens hånd:*

᠑ hialmaþr oc

brvniþr

— 15¹⁶ *q̄xina*, *aksenten svag.*

— 15²² *i margen med tekstskriverens hånd:*

᠑ ibrimio᠑i

— 16⁵ *vr*, *måské yr.*

— 16⁶ *af det sidste c i comasc er det meste udraderet.*

— 16¹¹ *q̄fra læs høgra (Bugge: Årb. 1873 s. 8).*

— 16¹³ *i margen med tekstskriverens hånd:*

mat
fveir᠑
ei᠑

— 16¹⁶ *lēt*, *aksenten svag.*

— 17¹⁻² *jvf. Fsk. 26⁶.*

— 17⁴ *moʻstong*, 17⁵ *mōʻst* — *læs moʻstrʻstong*, *mōʻstr.*

— 17⁵ *måské fawð*; *æ utydeligt, da blækket er løbet ud; aksenten svag.*

— 17⁶ *af 1 i þvi er det meste udraderet.*

* — 17⁸⁻¹⁶ *jvf. Fsk. 26¹⁰⁻¹⁴,*

Spalte 17¹² kirkio, rettere var vel kirkio.

— 17¹⁷ Vétli, aksenten svag.

— 17¹⁸ fiol, aksenten meget svag.

— 17²¹ a'et i haH rettelse for ø („øH“); skriveren har altså først glemt haH.

* — 17^{22—24} jvf. Fsk. 26^{18—19}.

— 18¹ bitl, aksenten svag.

— 18³ mellem l. 3 og l. 5 er der som i udgaven et meget betydeligt mellemrum.

— 18⁵ €, der er betydelig større i hdskr., synes at være en yngre hånds tilføjelse.

— 18⁶ aX måske aX.

— 18¹¹ if i beiððisc sér ud til at være en rettelse for u.

— 18¹⁷ er læs øH.

— 18²³ ei, aksenten svag.

* — 18^{25—19⁴} jvf. Fsk. 18^{1—2}.

— 19¹ fnæriſc, aksenten svag.

— 19⁴ over u i fvnū er en streg, „, udraderet, ligeså over a (i fina), der er en rettelse for u („fvnū finū“).

— 19⁷ E en del større i hdskr.

— 19¹⁶ læs oc eiHa betpt.

— 19²¹ Prof. Storm meddeler mig, men des værre først efter reentrykningen, at han efter haraldr har trót at kunne læse [grafe]ldr.

Spalte 19²² v. (i .xv.) burde jeg have sat i klammer, da kun svage ubestemmelige spor er tilbage. Prof. Storm er i tvivl, om der har stået .xv. eller .xii.

— 20¹ favra, aksenten svag.

— 20⁹ bindestregen senere opfrisket; interlineartilføjelsen er næppe med tekstskriverens hånd.

— 20¹² fléfo, aksenten tvivlsom.

— 20¹⁴ bindestregen senere opfrisket.

* — 20¹⁴⁻²¹ jvf. Fsk. 31³⁻⁷ (B).

— 20¹⁵ h næsten fuldstændig ulæseligt; er stærkt afbleget, måske udkradset.

— 20²² de sidste linjer på siden udraderede og meget utydelige (prof. Storms læsning).

— 20²³ jeg nærer nogen tvivl om, at linjen virkelig har været så lang.

— 21⁴ en rettelse for er.

— 21⁷ blatajar, aksenten svag.

* — 21¹² hælçø læs æglø; sé Hkr. 115²⁵: á Öglói. I Aslak Bolts jordebog s. 33 kaldes skibredet „j Agloo“; (jvf. Bugges bemærkninger i A. Gjessings udgave af „Jömsvíkingasaga i latinsk Oversættelse af Arngrim Jónsson“. s. XII ff.)

* — 21¹⁵⁻²⁴ jvf. Fms. XI 23¹⁵⁻²⁴.

— 21¹⁶ þa qþ h urigtig tilføjet af tekstskriveren; står i hdskr. lidt længere ude i margen end i udgaven.

Spalte 21¹⁸ frænðl, æ har en lidt sær form.

— 22^{1,2,3} hēr er et hul i pergamentet, som dog må have været der, før det blev beskrevet, da intet fattes i teksten.

— 22³ en lignende afstand mellem linjerne som 18³.

— 22⁵ €, der er meget større i hdskr., er vist senere tilføjet.

* — 22¹⁵⁻²⁰ jvf. Fsk. 31²²⁻²⁴ (omskrevet).

— 22¹⁵ hvrna iarl sé Bugges bemærkninger l. c.

— 22¹⁸ iarl læs iarlǫ (fejl?).

— 22²² andet g i gagn rettelse for r.

— 22²³ -ftōni, strengen over o ser omtrent således ud:

— 23^{1,2,3} jvf. 22^{1,2,3}.

— 23² en del af h skjult af en blækklat.

— 23³ måske ikke fyn men fȳn.

— 23⁴ i margen med en lidt yngre hånd:

riþuaxiH

— 23¹⁰ bindestregen svag.

— 23¹⁵ H i henHj har en sær form.

— 23¹⁷ rit, aksenten svag.

— 24^{1,15} €'erne, der er meget større i hdskr., måske en senere hånds tilføjelse.

— 24^{2,3} i, fítz, aksefterne svage.

— 24¹³ uæri, prikken svag.

— 24¹⁸ læs igaula ðah.

-
- Spalte 24²² mōtopofk, k rettelse for c.
- 25³ h læs h.
 - 25⁴ remole — Rimuli, de andre sagaer.
 - 25⁷ krøllen under e (i fteþio) svag.
 - 25⁸ ær, ær utydeligt, da blækket er løbet ud.
 - 25¹⁰ mōt, aksenten svag.
 - 25¹⁴ carkl læs carkr.
 - 25^{21,25} lēt, in, aksenterne svage.
 - 26^{2,3} en del af a i at og r i funr skjult af en blækklat.
 - 26⁴ i rettelse for a.
 - 26⁵ aĥat, ĥ sér ud, som om det var fremkommet ved en rettelse.
 - 26²⁵ fæyr, aksenten svag.
 - 27² flut, prikken svag.
 - 27⁴ ĥ i ofaĥ synes at være en rettelse for r(?).
 - 27¹⁴ fra þat og til l. 17 (inkl.) har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.
 - 27²² ø synes at være en rettelse for e; krøllen svag.
 - 28² ætti, aksenten svag.
 - 28¹⁶⁻¹⁷ et stort E er med grønt blæk senere tilføjet her foran; æterĥi, aksenten svag.
 - 28²¹ aī svagt.
 - 29² fvr, gart læs fvrer gart.

Spalte 29¹⁵ *ay* i *hayra* rettelse for *ai*.

— 29¹⁹⁻²¹ et stort *€* er med grønt blæk sener her foran.

— 29²² *rétt*, aksenten svag.

— 30³ efter *raymariki* er udfaldet et stykke, endt med *ranriki* (sé Bugge: *Årb.* 1873 s. 8, *Det norske Folks Historie* I. 2 s. 15 anm.).

— 30¹² de tre sidste ord er skrevne over noget u

— 30¹⁷⁻¹⁸ et stort *€* er med grønt blæk sener her foran.

— 30²⁴ *fv* sé anm. til 2¹³.

— 31¹ *p* i *kippufc* synes at være en rettelse for

— 31⁴ *c* i *cō* har fået form som et *o*.

— 31⁷ *leynafp*, *p* er måske en rettelse for *c*.

— 31¹² *fum* *lopfcegi* næsten fuldstændig ulæseli (*Storms læsning*).

— 31¹³ *lavn*, aksenten svag.

— 31¹⁶ *fvipior* læs *fvipuop*; *v* i *villdi* rettelse for *t*

— 32¹⁻² et stort *€* er med grønt blæk senere tilføjet h

— 32³ *f* i *lavf* har en aparte form.

— 32¹⁴ *g* i *gerpisc* synes at være en rettelse for *r*

— 32²⁵ *fn* rettelse for *m*.

— 33³ måske snarere *lægor*.

— 33¹⁵ ælt, således *cod. v:* *a* har fået form ufuldbåret æ; er æ = a + l?

- valte 33¹⁹ la^ond, o urigtig tilföjet; kommaet strækker sig så langt ned, at det kunde sé ud som en aksent over i i hiape.
- 33²⁰ hiape, e rettelse for i.
- 33²² efter o,ðanar tilföj: oc vindr (*Bugge: Årb. 1873 s. 8*); kommaet strækker sig ned i k'et i floz urki.
- 34¹ over h'et er et stort H senere tilföjet med grönt blæk.
- 34⁸ uęndlande fejl for friflande; *Bugge (l. c.) mener, at der efter uęndlande mangler oc afriflande.*
- 34²³ hialpræpa, måske -ræpa.
- 34²⁴—36¹⁰ jvf. *Hkr. 148*¹⁰⁻²⁷.
- 35⁶ ui i iui sér aldeles ud som et m.
- 35¹⁰ fořtaflo læs fořtaflo; a i han rettelse for i.
- 35¹⁶ andet þ i þioþu rettelse for n.
- 35²³ g i margf rettelse for k; læs markf.
- 36⁸ læs uerpa innaj; i'et står i hdskr. endnu nærmere op til r'et og på skrå.
- 36¹⁵ (g) lidt raderet.
- 36¹⁹ necquer diocn fejl for necquera diocna; *Tjodrek har på det tilsvarende sted: habuit et diaconos aliquos; jvf. Storm: Årb. 1871 s. 431.*
- 36²¹ hærpu landi læs hærpa landi.
- 36²⁴ hæfpi læs hæfpi.

Spalte 4⁷ raykill : rykkill *Hkr.* 63¹⁷, *Fsk.* 12¹⁸.

- 4¹¹ H i coHjungf rettelse for l.
- 4¹⁸—7¹³ jvf. *Hkr.* 66¹⁸ ff.
- 4²² er læs eH.
- 5¹⁻² udkradsede og som følge deraf utydelige.
- 5¹ i efter siþr i høj grad tvivlsomt (læst af prof. Storm).
- 5⁷ þopt yH læs þoptuH (*således kaldes gården i et brev fra 1343: *Dipl. Norv. V*, 166); men Þoptum *Hkr.* 66¹⁹, Þotni *Frissbók* 52⁶; aksenten svag.
- 5⁸ útt, 5¹⁸ friþ, 5¹⁴ væHoft — aksenterne svage.
- 5¹⁷ a i alt synes at være en rettelse for l.
- 6¹ udraderet og meget utydelig, det indklamrede hélt ulæseligt; pladsen forbyder tanken om, at der nogen-
sinde efter fecc har stået det nødvendige heHjar.
- 6¹⁰⁻¹¹ coma læs comr (= komr) (samme fejl også i *Frissbók* 52²⁶).
- 6¹¹ þozleif læs þozleifr.
- 6¹⁵ mun, krøllen svag.
- 7⁴ fra oc til 7⁷ yrmi har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.
- 7²¹ E er i hdskr. betydelig større.
- 7²² blót æx, begge aksenterne svage.
- * — 8⁴ gun hildi.ð. auzørar laffcegf jvf. *Fsk.* 14¹¹ (B).
- * — 8⁵⁻⁷ jvf. *Fsk.* 14¹⁶⁻¹⁷.

Spalte 8⁷ *erlling læs erllingr.*

— 8⁸ *ŕeṽa, både krøllen og aksenten svag.*

— 8¹⁴ *k g rettelse for kr.*

* — 8¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 14¹⁴⁻¹⁵.*

— 8²⁴ *o jvf. anm. til 2¹³.*

* — 8²⁴—9² *jvf. Fsk. 14²⁰⁻²¹.*

— 9¹ *ŕeiri, aksenten svag.*

— 9⁴ *rummet mellem uar og of synes aldrig at have været beskrevet.*

— 9⁸ *n i laṽnd rettelse for a.*

— 9¹⁵⁻¹⁶ *máské er der udraderet noget efter ŕterer og foran at.*

— 9¹⁹ *uæri, aksenten svag.*

— 9²⁰ *i hélt udraderet, kun aksenten er tilbage.*

— 9²³ *i, aksenten svag.*

— 10⁹ *v i var rettelse for c.*

— 10¹⁴ *krøllen under e i hēlgi er máské en del af det lige under stående h.*

* — 10¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 18⁶⁻⁸.*

— 10¹⁷ *b i barþifc rettelse for h.*

— 10²⁰ *c i ŕic synes at være en rettelse for r; i margen, som det synes, med tekstskriverens hånd: oc ŕcane.*

* — 11⁸⁻²⁴ *jvf. Fsk. 18¹⁰ ff.*

— 11⁹ *mauri jvf. anm. til 2¹³.*

— 11¹⁰ *e i ne rettelse for i.*

Spalte 11¹³ næcquærH, aksenten svag.

— 11¹⁶ (e-pa), 11¹⁶ ([nær]h) således læser prof. Storm de her udraderede bogstaver.

— 11¹⁶ a, böjlen svag men sikker.

* — 12²⁻⁴ jvf. Fsk. 18⁸⁻⁹.

— 12⁴ p i spaca rettelse for c.

— 12¹¹ ætztr mäske ætztr.

— 12¹⁵ (fyrfta), således mener prof. Storm, at ðe her udraderede bogstaver mulig kan læses.

— 13¹ „Aptari leggurinn á n (i in) er eins og út skafinn. Mundi ritarinn hafa ætlað að gera úr því it, en síðan gleymt því?“ (Frumpartar XXXIX).

— 13³ læs lýpsinf; jeg tror ikke (som Gislason l. c.), at der kan være nogen tvivl om, at det bogstav, der står over ý, er s.

— 13³ fvltilgi læs fvltingi.

— 13⁵ i (efter ðo) sér ud som en lævning af et udraderet h („h“).

— 13⁸ € er vist senere tilföjet.

— 13¹⁹ kröllen under o i hq er halvt skjult af stregen over þei i l. 20.

* — 14¹³⁻²¹ jvf. Fsk. 24¹⁶⁻¹⁸.

— 14¹⁷ ved stregen gennem k (i kOH) er der kradset noget; var det skriverens mening at skrive koHungiH hélt ud?

palte 14²⁵ foran skalda spill glemt ævinðr. .

— 15¹ rummet mellem hialm og goll synes aldrig at have været beskrevet.

— 15⁷ und', 15¹⁰ sciol' — jvf. anm. til 2¹³.

— 15¹⁴ (æprō), således læser prof. Storm det her udraderede.

— 15¹⁵ i margen med tekstskriverens hånd:

9 hialmaþr oc

brvniþr

— 15¹⁶ qxina, aksenten svag.

— 15²² i margen med tekstskriverens hånd:

9 ibrinioH

— 16⁵ vr, måske yr.

— 16⁶ af det sidste c i comasc er det meste udraderet.

— 16¹¹ qfra læs hōgra (Bugge: Arb. 1873 s. 8).

— 16¹³ i margen med tekstskriverens hånd:

mat

fvēH

eiH

— 16¹⁶ lēg, aksenten svag.

— 17¹⁻² jvf. Fsk. 26⁸.

— 17⁴ mo:ftong, 17⁵ mōft — læs mo:ftong, mōstr.

— 17⁵ måske fæð; æ utydeligt, da blækket er løbet ud; aksenten svag.

— 17⁶ af i i þvi er det meste udraderet.

— 17⁸⁻¹⁶ jvf. Fsk. 26¹⁰⁻¹⁴,

Spalte 17¹² kirkio, rettere var vel kirkio.

— 17¹⁷ Vétti, aksenten svag.

— 17¹⁸ fiol, aksenten meget svag.

— 17²¹ a'et i haH rettelse for e („eH“); skriveren har
altså først glemt haH.

* — 17²²—24 jvf. Fsk. 26¹⁸—19.

— 18¹ biti, aksenten svag.

— 18³ mellem l. 3 og l. 5 er der som i udgaven et
meget betydeligt mellemrum.

— 18⁵ €, der er betydelig større i hdskr., synes at være
en yngre hånds tilføjelse.

— 18⁶ æx måske æx.

— 18¹¹ if i beiððisc sér ud til at være en rettelse
for u.

— 18¹⁷ er læs eH.

— 18²³ ei, aksenten svag.

* — 18²⁵—19⁴ jvf. Fsk. 18¹—2.

— 19¹ snærfisc, aksenten svag.

— 19⁴ over u i fvu er en streg, „, udraderet, ligeså
over a (i fina), der er en rettelse for u („fvu finu“).

— 19⁷ E en del større i hdskr.

— *19¹⁶ læs oc eiHa betpt.

— 19²¹ Prof. Storm meddeler mig, men des værre først
efter reudtrykningen, at han efter haraldr har trót at
kunne læse [grafe]ldr.

Spalte 19²² v. (i .xv.) burde jeg have sat i klammer, da kun svage ubestemmelige spor er tilbage. Prof. Storm er i tvivl, om der har stået .xv. eller .xii.

— 20¹ favra, aksenten svag.

— 20⁹ bindestregen senere opfrisket; interlineartilføjelsen er næppe med tekstskriverens hånd.

— 20¹² fléfo, aksenten tvivlsom.

— 20¹⁴ bindestregen senere opfrisket.

* — 20¹⁴⁻²¹ jvf. Fsk. 31³⁻⁷ (B).

— 20¹⁵ h næsten fuldstændig ulæseligt; er stærkt afbleget, måske udkradset.

— 20²² de sidste linjer på siden udraderede og meget utydelige (prof. Storms læsning).

— 20²³ jeg nærer nogen tvivl om, at linjen virkelig har været så lang.

— 21⁴ en rettelse for er.

— 21⁷ blatajar, aksenten svag.

* — 21¹² hælcløe læs ægløe; sé Hkr. 115²⁵: á Öglói. I Aslak Bolts jordebog s. 33 kaldes skibredet „j Agloo“; (jvf. Bugges bemærkninger i A. Gjessings udgave af „Jómsvíkingasaga i latinsk Oversættelse af Arngrim Jónsson“. s. XII ff.)

* — 21¹⁵⁻²⁴ jvf. Fms. XI 23¹⁶⁻²⁴.

— 21¹⁶ þa qþ h urigtig tilføjet af tekstskriveren; står i hdskr. lidt længere ude i margin end i udgaven.

Spalte 21¹⁸ frænðl, æ har en lidt sær form.

— 22^{1,2,3} hér er et hul i pergamentet, som dog må have været der, før det blev beskrevet, da intet fattes i teksten.

— 22³ en lignende afstand mellem linjerne som 18³.

— 22⁵ €, der er meget større i hdskr., er vist senere tilføjet.

* — 22¹⁵⁻²⁰ jvf. Fsk. 31²²⁻²⁴ (omskrevet).

— 22¹⁵ hvrna iarl sé Bugges bemærkninger l. c.

— 22¹⁸ iarf læs iarlf (fejl?).

— 22²² andet g i gagn rettelse for r.

— 22²³ -stōni, stregen over o ser omtrent således ud:

— 23^{1,2,3} jvf. 22^{1,2,3}.

— 23² en del af h skjult af en blækklat.

— 23³ måske ikke fyn men fyn.

— 23⁴ i margin med en lidt yngre hånd:

riþuaxiH

— 23¹⁰ bindestregen svag.

— 23¹⁵ H i henH har en sær form.

— 23¹⁷ nt, aksenten svag.

— 24^{1,15} €'erne, der er meget større i hdskr., måske en senere hånds tilføjelse.

— 24^{2,3} i, fítz, aksesterne svage.

— 24¹³ uæri, prikken svag.

— 24¹⁸ læs igala ðali.

Spalte 24²² mǫtǫpǫfk, k rettelse for c.

— 25³ h^o læs h.

— 25⁴ rēmole — Rimuli, de andre sagaer.

— 25⁷ krøllen under e (i ftepio) svag.

— 25⁸ ar, a^o utydeligt, da blækket er løbet ud.

— 25¹⁰ mót, aksenten svag.

— 25¹⁴ carkl læs carkr.

— 25^{21,25} lét, ín, aksenterne svage.

— 26^{2,3} en del af a i at og r i funr skjult af en blækklat.

— 26⁴ i^o rettelse for a.

— 26⁵ aĥat, Ĥ sér ud, som om det var fremkommet ved en rettelse.

— 26²⁵ fýr, aksenten svag.

— 27² flút, prikken svag.

— 27⁴ Ĥ i ofaĤ synes at være en rettelse for r(?).

— 27¹⁴ fra Þat og til l. 17 (inkl.) har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.

— 27²² ø synes at være en rettelse for e; krøllen svag.

— 28² ætti, aksenten svag.

— 28¹⁶⁻¹⁷ et stort E er med grönt blæk senere tilføjet her foran; æterĤl, aksenten svag.

— 28²¹ a^o svagt.

— 29² fvr^or, gart læs fvrer gart.

Spalte 11¹³ næcquærH, aksenten svag.

— 11¹⁶ (e-pa), 11¹⁶ ([nær]u) således læser prof. Storm de her udraderede bogstaver.

— 11¹⁶ a, böjlen svag men sikker.

* — 12²⁻⁴ jvf. Fsk. 18⁸⁻⁹.

— 12⁴ p i spaca rettelse for c.

— 12¹¹ ýtztr mäske ýtztr.

— 12¹⁵ (fyrfta), således mener prof. Storm, at ðe her udraderede bogstaver mulig kan læses.

— 13¹ „Aptari leggurinn á n (i in) er eins og út skafinn. Mundi ritarinn hafa ætlað að gera úr því it, en síðan gleymt því?“ (Frumpartar XXXIX).

— 13³ læs lýpsinf; jeg tror ikke (som Gislason l. c.), at der kan være nogen tvivl om, at det bogstav, der står over ý, er s.

— 13³ fvltilgi læs fvltingi.

— 13⁵ i (efter ðo) sér ud som en lævning af et udraderet h („h“).

— 13⁸ € er vist senere tilföjet.

— 13¹⁹ krøllen under o i hq er halvt skjult af stregen over þei i l. 20.

* — 14¹³⁻²¹ jvf. Fsk. 24¹⁶⁻¹⁸.

— 14¹⁷ ved stregen gennem k (i kōH) er der kradset noget; var det skriverens mening at skrive kōHungiH hélt ud?

*Spalte 14²⁵ *foran* *fealda* *spill* *glegt* *gvinðr*.

- 15¹ rummet mellem hialm og goll synes aldrig at have været beskrevet.
- 15⁷ und', 15¹⁰ feiol' — jvf. anm. til 2¹³.
- 15¹⁴ (aþrō), således læser prof. Storm det her udraderede.
- 15¹⁵ i margen med tekstskriverens hånd:

9 hialmaþr oc

brvniþr

- 15¹⁶ qxina, aksenten svag.
- 15²² i margen med tekstskriverens hånd:

9 ibrinioþr

- 16⁵ vr, måske yr.
- 16⁶ af det sidste c i comasc er det meste udraderet.
- 16¹¹ qfra læs høgra (Bugge: Arb. 1873 s. 8).
- 16¹³ i margen med tekstskriverens hånd:

mat
svēiþ
eiþ

- 16¹⁶ lēt, aksenten svag.
- 17¹⁻² jvf. Fsk. 26⁶.
- 17⁴ moꝛftong, 17⁵ mōft — læs moꝛftong, mōft.
- 17⁵ måske fæð; ær utydeligt, da blækket er løbet ud; aksenten svag.
- 17⁶ af 1 i þvī er det meste udraderet.

* — 17⁸⁻¹⁶ jvf. Fsk. 26¹⁰⁻¹⁴,

Spalte 17¹² kirkio, rettere var vel kirkio.

— 17¹⁷ Vétti, aksenten svag.

— 17¹⁸ fiol, aksenten meget svag.

— 17²¹ a'et i haH rettelse for e („eH“); skriveren har altså først glemt haH.

* — 17²²—24 jvf. Fsk. 26¹⁸—19.

— 18¹ biti, aksenten svag.

— 18³ mellem l. 3 og l. 5 er der som i udgaven et meget betydeligt mellemrum.

— 18⁵ €, der er betydelig større i hdskr., synes at være en yngre hånds tilføjelse.

— 18⁶ æx måske æx.

— 18¹¹ if i beiððisc sér ud til at være en rettelse for u.

— 18¹⁷ er læs eH.

— 18²³ éi, aksenten svag.

* — 18²⁵—19⁴ jvf. Fsk. 18¹—2.

— 19¹ snærrisc, aksenten svag.

— 19⁴ over u i svnu er en streg, udraderet, ligeså over a (i fina), der er en rettelse for u („svnū finū“).

— 19⁷ E en del større i hdskr.

— 19¹⁶ læs oc eiHa betpt.

— 19²¹ Prof. Storm meddeler mig, men des værre først efter rentrykningen, at han efter haraldr har trót at kunne læse [grafe]ldr.

Spalte 19²² v. (i .xv.) burde jeg have sat i klammer, da kun svage ubestemmelige spor er tilbage. Prof. Storm er i tvivl, om der har stået .xv. eller .xii.

— 20¹ favra, aksenten svag.

— 20⁹ bindestregen senere opfrisket; interlineartilføjelsen er næppe med tekstskriverens hånd.

— 20¹² fléfo, aksenten tvivlsom.

— 20¹⁴ bindestregen senere opfrisket.

* — 20¹⁴⁻²¹ jvf. Fsk. 31³⁻⁷ (B).

— 20¹⁵ h næsten fuldstændig ulæseligt; er stærkt afbleget, måske udkradset.

— 20²² de sidste linjer på siden udraderede og meget utydelige (prof. Storms læsning).

— 20²³ jeg nærer nogen tvivl om, at linjen virkelig har været så lang.

— 21⁴ en rettelse for er.

— 21⁷ blátajar, aksenten svag.

* — 21¹² hæclpe læs aglpe; sé Hkr. 115²⁵: á Öglói. I Aslak Bolts jordebog s. 33 kaldes skibredet „j Agloo“; (jvf. Bugges bemærkninger i A. Gjessings udgave af „Jómsvíkingasaga i latinsk Oversættelse af Arngrim Jónsson“. s. XII ff.)

* — 21¹⁵⁻²⁴ jvf. Fms. XI 23¹⁶⁻²⁴.

— 21¹⁶ þa qp h urigtig tilföjet af tekstskriveren; står i hdskr. lidt længere ude i margen end i udgaven.

Spalte 21¹⁸ frændi, æ har en lidt sær form.

— 22^{1,2,3} hēr er et hul i pergamentet, som dog må have været der, før det blev beskrevet, da intet fattes i teksten.

— 22³ en lignende afstand mellem linjerne som 18³.

— 22⁵ €, der er meget større i hdskr., er vist senere tilføjet.

* — 22¹⁵⁻²⁰ jvf. Fsk. 31²²⁻²⁴ (omskrevet).

— 22¹⁵ hvra iarl sé Bugges bemærkninger l. c.

— 22¹⁸ iarf læs iarlí (fejl?).

— 22²² andet g i gagn rettelse for r.

— 22²³ -ftōni, strengen over o ser omtrent således ud:

— 23^{1,2,3} jvf. 22^{1,2,3}.

— 23² en del af h skjult af en blækklat.

— 23³ måske ikke fyn men fyn.

— 23⁴ i margen med en lidt yngre hånd:

riþuaxiH

— 23¹⁰ bindestregen svag.

— 23¹⁵ H i henH i har en sær form.

— 23¹⁷ rit, aksenten svag.

— 24^{1,15} €'erne, der er meget større i hdskr., måske en senere hånds tilføjelse.

— 24^{2,3} í, fítz, aksepterne svage.

— 24¹³ uæri, prikken svag.

— 24¹⁸ læs igaula ðali.

Spalte 24²² mōtopofk, k rettelse for c.

— 25³ h læs h̄.

— 25⁴ rēmile — Rimuli, de andre sagaer.

— 25⁷ krøllen under e (i ftepio) svag.

— 25⁸ ær, ær utydeligt, da blækket er løbet ud.

— 25¹⁰ mōt, aksenten svag.

— 25¹⁴ carkl læs carkr.

— 25^{21,25} lét, ín, aksenterne svage.

— 26^{2,3} en del af a i at og r i funr skjult af en blækklat.

— 26⁴ i rettelse for a.

— 26⁵ aHæt, H sér ud, som om det var fremkommet ved en rettelse.

— 26²⁵ fæyr, aksenten svag.

— 27² flut, prikken svag.

— 27⁴ H i ofaH synes at være en rettelse for r(?).

— 27¹⁴ fra Pat og til l. 17 (inkl.) har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.

— 27²² ø synes at være en rettelse for e; krøllen svag.

— 28² ætti, aksenten svag.

— 28¹⁶⁻¹⁷ et stort E er med grønt blæk senere tilføjet her foran; æterHl, aksenten svag.

— 28²¹ æ svagt.

— 29² fvr̄r, gart læs fvr̄r gart.

Spalte 29¹⁵ *ay* i *hayra* rettelse for *ai*.

- 29¹⁹⁻²¹ *et stort €* er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 29²² *rétt*, aksenten svag.
- 30³ efter *raymarki* er udfaldet et stykke, der har endt med *ranriki* (sé Bugge: *Årb.* 1873 s. 8, *Munch: Det norske Folks Historie* I. 2 s. 15 anm. 3).
- 30¹² *de tre sidste ord* er skrevne over noget udraderet
- 30¹⁷⁻¹⁸ *et stort €* er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 30²⁴ *í v* sé anm. til 2¹³.
- 31¹ *p* i *kippusc* synes at være en rettelse for *p(?)*.
- 31⁴ *c* i *cō* har fået form som et *o*.
- 31⁷ *leynafp*, *p* er måske en rettelse for *c*.
- 31¹² *sum lópseegi næsten fuldstændig ulæseligt* (prof. Storms læsning).
- 31¹³ *lavn*, aksenten svag.
- 31¹⁶ *svipior læs svipioþ*; *v* i *villði* rettelse for *t* (•til•).
- 32¹⁻² *et stort €* er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 32³ *f* i *lavf* har en aparte form.
- 32¹⁴ *g* i *gerpisc* synes at være en rettelse for *r* (•par•).
- 32²⁵ *fn* rettelse for *m*.
- 33³ *máské* snarere *laigor*.
- 33¹⁵ *ælt*, således *cod. v: a* har fået form som et *ufuldbåret æ*; er $\text{æ} = \text{a} + \text{l}?$

Spalte 33¹⁹ la^onð, o urigtig tilføjet; kommaet strækker sig så langt ned, at det kunde sé ud som en aksent over i i hiape.

— 33²⁰ hiape, e rettelse for i.

— 33²² efter o^oðanar tilføj: oc vindr (*Bugge: Årb. 1873 s. 8*); kommaet strækker sig ned i k'et i ftoz urki.

— 34¹ over h'et er et stort H senere tilføjet med grønt blæk.

* — 34⁸ uęndlande fejl for frislande; *Bugge (l. c.) mener, at der efter uęndlande mangler oc afrislande.*

— 34²³ hialpræpa, måske -ræpa.

— 34²⁴—36¹⁰ jvf. *Hkr. 148¹⁰⁻²⁷.*

— 35⁶ ui i iui sér aldeles ud som et m.

— 35¹⁰ fořtaulo læs fořtaulo; a i han rettelse for i.

— 35¹⁶ andet þ i þiopu rettelse for n.

— 35²³ g i margf rettelse for k; læs markf.

— 36⁸ læs uerpa innø; i'et står i hdskr. endnu nærmere op til r'et og på skrå.

— 36¹⁶ (g) lidt raderet.

— 36¹⁹ necquer diocn fejl for necquera diocna; *Tjodrek har på det tilsvarende sted: habuit et diaconos aliquos; jvf. Storm: Årb. 1871 s. 431.*

— 36²¹ hørpu landi læs hørpa landi.

— 36²⁴ hæfpi læs hæfpi.

Spalte 4⁷ raykill : rykill *Hkr.* 63¹⁷, *Fsk.* 12¹⁸.

- 4¹¹ H i coHungf rettelse for l.
- 4¹⁸—7¹³ jvf. *Hkr.* 66¹⁸ ff.
- 4²² er læs eH.
- 5¹—² udkradsede og som følge deraf utydelige.
- 5¹ i efter Hpr i høj grad tvivlsomt (læst af prof. Storm).
- 5⁷ þopt yH læs þoptiH (*således kaldes gården i et brev fra 1343: *Dipl. Norv.* V, 166); men þoptum *Hkr.* 66¹⁹, þotni *Fríssbók* 52⁸; aksenten svag.
- 5⁸ útt, 5¹³ friþ, 5¹⁴ væHoft — aksenterne svage.
- 5¹⁷ a i alt synes at være en rettelse for l.
- 6¹ udraderet og meget utydelig, det indklamrede hélt ulæseligt; pladsen forbyder tanken om, at der nogen-
sinde efter fecc har stået det nødvendige heHjar.
- 6¹⁰—¹¹ coma læs comr (= kōmr) (samme fejl også i *Fríssbók* 52²⁸).
- 6¹¹ þozleif læs þozleifr.
- 6¹⁵ mun, krøllen svag.
- 7⁴ fra oc til 7⁷ yrmr har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.
- 7²¹ E er i hdskr. betydelig større.
- 7²² blgt æx, begge aksenterne svage.
- * — 8⁴ gun hildi.ð. auzørar laffcegf jvf. *Fsk.* 14¹¹ (B).
- * — 8⁵—⁷ jvf. *Fsk.* 14¹⁶—¹⁷.

Spalte 8⁷ *erling læs erlingr.*

— 8⁸ *flēva, både krøllen og aksenten svag.*

— 8¹⁴ *kg rettelse for kr.*

* — 8¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 14¹⁴⁻¹⁵.*

— 8²⁴ *o jvf. anm. til 2¹³.*

* — 8²⁴⁻⁹² *jvf. Fsk. 14²⁰⁻²¹.*

— 9¹ *fléiri, aksenten svag.*

— 9⁴ *rummet mellem uar og of synes aldrig at have været beskrevet.*

— 9⁸ *n i laund rettelse for a.*

— 9¹⁵⁻¹⁶ *måské er der udraderet noget efter sterer og foran at.*

— 9¹⁹ *uæri, aksenten svag.*

— 9²⁰ *i hélt udraderet, kun aksenten er tilbage.*

— 9²³ *i, aksenten svag.*

— 10⁹ *v i var rettelse for c.*

— 10¹⁴ *krøllen under e i hēlgi er måské en del af det lige under stående h.*

* — 10¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 18⁶⁻⁸.*

— 10¹⁷ *b i barþiſc rettelse for h.*

— 10²⁰ *c i ſic synes at være en rettelse for r; i margen, som det synes, med tekstskriverens hånd: oc ſcane.*

* — 11⁸⁻²⁴ *jvf. Fsk. 18¹⁰ ff.*

— 11⁹ *mári jvf. anm. til 2¹³.*

— 11¹⁰ *ø i ne rettelse for i.*

11¹⁵ *racquærið*, aksenten *svag*.

11¹⁶ *(f[nær]u)*, således læser *prof. Storm* „*u*“ udtræderede bogstaver.

11¹⁶ *a*, *bøjlen svag men sikker*.

12¹⁴ *jvf. Fsk. 18⁸—9*.

12¹⁴ *p* i *spaca* rettelse for *c*.

12¹⁴ *ætzttr* måske *ætztr*.

12¹⁵ (*fyrfta*), således mener *prof. Storm*, at *de her* udtræderede bogstaver mulig kan læses.

13¹ „*Aptari leggurinn á n (í in) er eins og út skafinn. Mundi ritarinn hafa ætlað að gera úr því it, en síðan gleymt því?*“ (*Frumpartar XXXIX*).

13³ læs *lýpsinf*; *jeg tror ikke (som Gislason l. c.), at der kan være nogen tvivl om, at det bogstav, der står over ý, er s*.

— 13³ *fvltilgi* læs *fvltingi*.

— 13⁵ *i* (efter *ðo*) sér *ud* som en lævning af et udtræderet *h* („*h*“).

— 13⁸ *€* er vist senere tilføjet.

— 13¹⁰ *krøllen* under *o* i *hp* er halvt skjult af strengen over *pei* i l. 20.

* — 14^{13—21} *jvf. Fsk. 24^{16—18}*.

— 14¹⁷ ved strengen gennem *k* (i *koh*) er der kradset noget; var det skriverens mening at skrive *kohjunguð* hélt ud?

*Spalte 14²⁵ *foran skalda spill glemt ævindr.*

- 15¹ rummet mellem hialm og goll synes aldrig at have været beskrevet.
- 15⁷ undʀ, 15¹⁰ sciolʀ — jvf. anm. til 2¹³.
- 15¹⁴ (æprō), således læser prof. Storm det her udraderede.
- 15¹⁵ i margen med tekstskriverens hånd:

9 hialmaþr oc

brvmaþr

- 15¹⁶ q̄xina, aksenten svag.
- 15²² i margen med tekstskriverens hånd:

9 ibrinioþi

- 16⁵ v̄r, måske ȳr.
- 16⁶ af det sidste c i comasc er det meste udraderet.
- 16¹¹ ofra læs hōgra (Bugge: Årb. 1873 s. 8).
- 16¹³ i margen med tekstskriverens hånd:

mat
fv̄eiH
eiH

- 16¹⁶ l̄et, aksenten svag.
- 17¹⁻² jvf. Fsk. 26⁶.
- 17⁴ mo:ftong, 17⁵ m̄oft — læs mo:ftong, m̄oft.
- 17⁵ måske f̄aʀð; a utydeligt, da blækket er løbet ud; aksenten svag.
- 17⁶ af i i þvi er det meste udraderet.

* — 17⁸⁻¹⁶ jvf. Fsk. 26¹⁰⁻¹⁴,

Spalte 17¹² kirkíō, *rettere var vel kirkíō.*

— 17¹⁷ Vétti, *aksenten svag.*

— 17¹⁸ fiol, *aksenten meget svag.*

— 17²¹ a'et i haH *rettelse for e („eH“); skriveren har altså først glemt haH.*

* — 17²²⁻²⁴ jvf. Fsk. 26¹⁸⁻¹⁹.

— 18¹ bití, *aksenten svag.*

— 18³ mellem l. 3 og l. 5 er der som i udgaven et meget betydeligt mellemrum.

— 18⁵ €, der er betydelig større i hdskr., synes at være en yngre hånds tilføjelse.

— 18⁶ æx máské æx.

— 18¹¹ íf i beiððisc sér ud til at være en rettelse for u.

— 18¹⁷ er læs eH.

— 18²³ eí, *aksenten svag.*

* — 18²⁵—19⁴ jvf. Fsk. 18¹⁻².

— 19¹ fnærisc, *aksenten svag.*

— 19⁴ over u i fvnū er en streg, udraderet, ligeså over a (i fina), der er en rettelse for u („fvnū finū“).

— 19⁷ E en del større i hdskr.

— 19¹⁶ læs oc eiHa betpt.

— 19²¹ Prof. Storm meddeler mig, men des værre først efter rentrykningen, at han efter haraldr har trót at kunne læse [grafe]ldr.

Spalte 19²² v. (i .xv.) burde jeg have sat i klammer, da kun svage ubestemmelige spor er tilbage. Prof. Storm er i tvivl, om der har stået .xv. eller .xii.

— 20¹ fávra, aksenten svag.

— 20⁹ bindestregen senere opfrisket; interlineartilføjelsen er næppe med tekstskriverens hånd.

— 20¹² flefo, aksenten tvivlsom.

— 20¹⁴ bindestregen senere opfrisket.

* — 20¹⁴⁻²¹ jvf. Fsk. 31³⁻⁷ (B).

— 20¹⁵ h næsten fuldstændig ulæseligt; er stærkt afbleget, måske udkradset.

— 20²² de sidste linjer på siden udraderede og meget utydelige (prof. Storms læsning).

— 20²³ jeg nærer nogen tvivl om, at linjen virkelig har været så lang.

— 21⁴ en rettelse for er.

— 21⁷ blatajar, aksenten svag.

* — 21¹² hæclqe læs aglqe; sé Hkr. 115²⁵: á Öglói. I Aslak Bolts jordebog s. 33 kaldes skibredet „j Agloo“; (jvf. Bugges bemærkninger i A. Gjessings udgave af „Jómsvíkingasaga i latinsk Oversættelse af Arngrim Jónsson“. s. XII ff.)

* — 21¹⁵⁻²⁴ jvf. Fms. XI 23¹⁶⁻²⁴.

— 21¹⁶ þa qþ h urigtig tilføjet af tekstskriveren; står i hdskr. lidt længere ude i margen end i udgaven.

Spalte 21¹⁸ frænḁl, æ har en lidt sær form.

— 22^{1,2,3} hēr er et hul i pergamentet, som dog må have været der, før det blev beskrevet, da intet fattes i teksten.

— 22³ en lignende afstand mellem linjerne som 18³.

— 22⁵ €, der er meget større i hdskr., er vist senere tilføjet.

* — 22¹⁵⁻²⁰ jvf. Fsk. 31²²⁻²⁴ (omskrevet).

— 22¹⁵ hvrna iarl sé Bugges bemærkninger l. c.

— 22¹⁸ iarlf læs iarlf (fejl?).

— 22²² andet g i gagn rettelse for r.

— 22²³ -ftōni, strengen over o ser omtrent således ud:

— 23^{1,2,3} jvf. 22^{1,2,3}.

— 23² en del af h skjult af en blækklat.

— 23³ måske ikke fȳn men fȳn.

— 23⁴ i margin med en lidt yngre hånd:

riþuaxiH

— 23¹⁰ bindestregen svag.

— 23¹⁵ H i henH i har en sær form.

— 23¹⁷ rit, aksenten svag.

— 24^{1,15} €'erne, der er meget større i hdskr., måske en senere hånds tilføjelse.

— 24^{2,3} í, fítz, aksesterne svage.

— 24¹³ uæri, prikken svag.

— 24¹⁸ læs igalla ðali.

-
- Spalte 24²² mǫtoposk, k rettelse for c.
- 25³ h̅ læs h̅.
 - 25⁴ ǣmole — Rimuli, de andre sagaer.
 - 25⁷ krøllen under e (i ftepio) svag.
 - 25⁸ ar, aʏ utydeligt, da blækket er løbet ud.
 - 25¹⁰ mót, aksenten svag.
 - 25¹⁴ carkī læs carkr.
 - 25^{21,25} lēt, in, aksenterne svage.
 - 26^{2,3} en del af a i at og r i funr skjult af en blækklat.
 - 26⁴ i rettelse for a.
 - 26⁵ aḥat, ḥ sér ud, som om det var fremkommet ved en rettelse.
 - 26²⁵ fǣr, aksenten svag.
 - 27² flut, prikken svag.
 - 27⁴ ḥ i ofaḥ synes at være en rettelse for r(?).
 - 27¹⁴ fra þat og til l. 17 (inkl.) har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.
 - 27²² ø synes at være en rettelse for e; krøllen svag.
 - 28² ætti, aksenten svag.
 - 28¹⁶⁻¹⁷ et stort E er med grønt blæk senere tilføjet her foran; æterḥi, aksenten svag.
 - 28²¹ aʏ svagt.
 - 29² fvr̅, gǣrt læs fvr̅er gǣrt.

Spalte 4⁷ raykill : rykkill *Hkr.* 63¹⁷, *Fsk.* 12¹⁸.

— 4¹¹ H i coHungf rettelse for l.

— 4¹⁸—7¹³ jvf. *Hkr.* 66¹⁸ ff.

— 4²² er læs eH.

— 5¹⁻² udkradsede og som følge deraf utydelige.

— 5¹ i efter siþr i høj grad tvivlsomt (læst af prof. Storm).

— 5⁷ þopt yH læs þoptuH (*således kaldes gården i et brev fra 1343: *Dipl. Norv.* V, 166); men Þoptum *Hkr.* 66¹⁹, Þotni *Frissbók* 52⁹; aksenten svag.

— 5⁸ útt, 5¹³ friþ, 5¹⁴ væHoft — aksenterne svage.

— 5¹⁷ a i alt synes at være en rettelse for l.

— 6¹ udraderet og meget utydelig, det indklamrede hélt ulæseligt; pladsen forbyder tanken om, at der nogen-
sinde efter fecc har stået det nødvendige heHær.

— 6¹⁰⁻¹¹ coma læs comr (= komr) (samme fejl også i *Frissbók* 52²⁸).

— 6¹¹ þorleif læs þorleifr.

— 6¹⁵ mun, krøllen svag.

— 7⁴ fra oc til 7⁷ yrmr har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.

— 7²¹ E er i hdskr. betydelig større.

— 7²² bløt æx, begge aksenterne svage.

* — 8⁴ gun hildr.ð. auzørar laffcegf jvf. *Fsk.* 14¹¹ (B).

* — 8⁵⁻⁷ jvf. *Fsk.* 14¹⁶⁻¹⁷.

Spalte 8⁷ *erlling læs erllingr.*

— 8⁸ *flęva*, både *krøllen* og *aksenten* *svag*.

— 8¹⁴ *kg* *rettelse* for *kr*.

* — 8¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 14¹⁴⁻¹⁵*.

— 8²⁴ *o* *jvf. anm. til 2¹³*.

* — 8²⁴⁻⁹² *jvf. Fsk. 14²⁰⁻²¹*.

— 9¹ *flęri*, *aksenten* *svag*.

— 9⁴ *rummet mellem uar og of synes aldrig at have været beskrevet.*

— 9⁸ *n* i *laund* *rettelse* for *a*.

— 9¹⁵⁻¹⁶ *måské* er der *udraderet* noget efter *fterer* og *foran* *at*.

— 9¹⁹ *uæri*, *aksenten* *svag*.

— 9²⁰ *i* *hellt* *udraderet*, kun *aksenten* er tilbage.

— 9²³ *i*, *aksenten* *svag*.

— 10⁹ *v* i *var* *rettelse* for *c*.

— 10¹⁴ *krøllen* under *e* i *hęlgi* er *måské* en del af det *lige* under *stående* *h*.

* — 10¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 18₆₋₅*.

— 10¹⁷ *b* i *barþufc* *rettelse* for *h*.

— 10²⁰ *c* i *fic* *synes* at være en *rettelse* for *r*; i *margen*, som det *synes*, med *tekstskriverens* *hånd*: oc *scane*.

* — 11⁸⁻²⁴ *jvf. Fsk. 18¹⁰ ff.*

— 11⁹ *mavri* *jvf. anm. til 2¹³*.

— 11¹⁰ *e* i *ne* *rettelse* for *l*.

Spalte 11¹³ næcquærH, aksenten svag.

— 11¹⁵ (e-þa), 11¹⁶ (f[nær]i) således læser prof. Storm de her udraderede bogstaver.

— 11¹⁶ a, böjlen svag men sikker.

* — 12²⁻⁴ jvf. Fsk. 18⁸⁻⁹.

— 12⁴ p i spaca rettelse for c.

— 12¹¹ ætztr måske ætztr.

— 12¹⁵ (fyrfta), således mener prof. Storm, at de her udraderede bogstaver mulig kan læses.

— 13¹ „Aptari leggurinn á n (í in) er eins og út skafinn. Mundi ritarinn hafa ætlað að gera úr því ít, en síðan gleymt því?“ (Frumpartar XXXIX).

— 13³ læs lýpsinf; jeg tror ikke (som Gislason l. c.), at der kan være nogen tvivl om, at det bogstav, der står over ý, er s.

— 13³ fvltilgi læs fvltingi.

— 13⁵ i (efter do) sér ud som en lævning af et udraderet h („h“).

— 13⁸ € er vist senere tilføjet.

— 13¹⁹ krøllen under o i hþ er halvt skjult af strengen over þei i l. 20.

* — 14¹³⁻²¹ jvf. Fsk. 24¹⁶⁻¹⁸.

— 14¹⁷ ved strengen gennem k (i kOH) er der kradset noget; var det skriverens mening at skrive kOHungH helt ud?

*Spalte 14²⁵ *foran skalda spill glemt gvinðr.* .

— 15¹ *rummet mellem hialm og goll synes aldrig at have været beskrevet.*

— 15⁷ *undʻ*, 15¹⁰ *sciolʻ* — *jvf. anm. til 2¹³.*

— 15¹⁴ (*ap̄rō*), *således læser prof. Storm det her udraderede.*

— 15¹⁵ *i margen med tekstskriverens hånd:*

᠑ hialmaþr oc

brvmaþr

— 15¹⁶ *q̄xina*, *aksenten svag.*

— 15²² *i margen med tekstskriverens hånd:*

᠑ ibrinio᠑i

— 16⁵ *vr*, *måské yr.*

— 16⁸ *af det sidste c i comasc er det meste udraderet.*

— 16¹¹ *q̄fra læs høgra (Bugge: Arb. 1873 s. 8).*

— 16¹³ *i margen med tekstskriverens hånd:*

mat

fveih

eiH

— 16¹⁶ *lēt*, *aksenten svag.*

— 17¹⁻² *jvf. Fsk. 26⁶.*

— 17⁴ *moʻstr̄tong*, 17⁵ *mōʻstr̄* — *læs moʻstr̄ t̄tong*, *mōʻstr̄.*

— 17⁵ *måské faʻð*; *av utydeligt, da blækket er løbet ud; aksenten svag.*

— 17⁶ *af i i þvi er det meste udraderet.*

* — 17⁸⁻¹⁶ *jvf. Fsk. 26¹⁰⁻¹⁴,*

Spalte 17¹² kirkio, rettere var vel kirkio.

— 17¹⁷ Vétti, aksenten svag.

— 17¹⁸ fiol, aksenten meget svag.

— 17²¹ a'et i haH rettelse for e („eH“); skriveren har altså først glemt haH.

* — 17^{22—24} jvf. Fsk. 26^{18—19}.

— 18¹ biti, aksenten svag.

— 18³ mellem l. 3 og l. 5 er der som i udgaven et meget betydeligt mellemrum.

— 18⁵ €, der er betydelig større i hdskr., synes at være en yngre hånds tilføjelse.

— 18⁶ æx måske æx.

— 18¹¹ if i beiððisc sér ud til at være en rettelse for u.

— 18¹⁷ er læs eH.

— 18²³ éi, aksenten svag.

* — 18^{25—19⁴} jvf. Fsk. 18^{1—2}.

— 19¹ snærrisc, aksenten svag.

— 19⁴ over u i fvu er en streg, udraderet, ligeså over a (i fina), der er en rettelse for u („fvu finu“).

— 19⁷ E en del større i hdskr.

— 19¹⁶ læs oc eiHa betpt.

— 19²¹ Prof. Storm meddeler mig, men des værre først efter rentrykningen, at han efter haraldr har trót at kunne læse [grafe]ldr.

palte 19²² v. (i .xv.) burde jeg have sat i klammer, da kun svage ubestemmelige spor er tilbage. Prof. Storm er i tvivl, om der har stået .xv. eller .xii.

— 20¹ favra, aksenten svag.

— 20⁹ bindestregen senere opfrisket; interlineartilføjelsen er næppe med tekstskriverens hånd.

— 20¹² fléfo, aksenten tvivlsom.

— 20¹⁴ bindestregen senere opfrisket.

— 20¹⁴⁻²¹ jvf. Fsk. 31⁸⁻⁷ (B).

— 20¹⁵ h næsten fuldstændig ulæseligt; er stærkt afbleget, måske udkradset.

— 20²² de sidste linjer på siden udraderede og meget utydelige (prof. Storms læsning).

— 20²³ jeg nærer nogen tvivl om, at linjen virkelig har været så lang.

— 21⁴ en rettelse for er.

— 21⁷ blatajar, aksenten svag.

— 21¹² hælcløe læs ægløe; sé Hkr. 115²⁵: á Öglói. I Aslak Bolts jordebog s. 33 kaldes skibredet „j Agloo“; (jvf. Bugges bemærkninger i A. Gjessings udgave af „Jómsvíkingasaga i latinsk Oversættelse af Arngrím Jónsson“. s. XII ff.)

— 21¹⁵⁻²⁴ jvf. Fms. XI 23¹⁶⁻²⁴.

— 21¹⁶ þa qþ h urigtig tilføjet af tekstskriveren; står i hdskr. lidt længere ude i margen end i udgaven.

Spalte 21¹⁸ frænðl, æ har en lidt sær form.

— 22^{1,2,3} hēr er et hul i pergamentet, som dog må have været der, för det blev beskrevet, da intet fattes i teksten.

— 22³ en lignende afstand mellem linjerne som 18³.

— 22⁵ €, der er meget større i hdskr., er vist senere tilføjet.

* — 22¹⁵⁻²⁰ jvf. Fsk. 31²²⁻²⁴ (omskrevet).

— 22¹⁵ hvrna iarl sé Bugges bemærkninger l. c.

— 22¹⁸ iarl læs iarlí (fejl?).

— 22²² andet g i gagn rettelse for r.

— 22²³ -ftōni, strengen over o ser omtrent således ud:

— 23^{1,2,3} jvf. 22^{1,2,3}.

— 23² en del af h skjult af en blækklat.

— 23³ måske ikke fýn men fýn.

— 23⁴ i margen med en lidt yngre hånd:

riþuaxiH

— 23¹⁰ bindestregen svag.

— 23¹⁵ H i henHí har en sær form.

— 23¹⁷ rit, aksenten svag.

— 24^{1,15} €'erne, der er meget større i hdskr., måske en senere hånds tilføjelse.

— 24^{2,3} í, fítz, aksefterne svage.

— 24¹³ uæri, prikken svag.

— 24¹⁸ læs igaula ðali.

-
- Spalte 24²² mǫtopofofk, k rettelse for c.
- 25³ h læs h̄.
 - 25⁴ rēmole — Rimuli, de andre sagaer.
 - 25⁷ krøllen under e (i ftepio) svag.
 - 25⁸ ær, ær, utydeligt, da blækket er løbet ud.
 - 25¹⁰ mót, aksenten svag.
 - 25¹⁴ carkl læs carkr.
 - 25^{21,25} lét, ín, aksenterne svage.
 - 26^{2,3} en del af a i at og r i funr skjult af en blækklat.
 - 26⁴ i rettelse for a.
 - 26⁵ aHæt, H sér ud, som om det var fremkommet ved en rettelse.
 - 26²⁵ fýr, aksenten svag.
 - 27² flut, prikken svag.
 - 27⁴ H i ofaH synes at være en rettelse for r(?).
 - 27¹⁴ fra Pat og til l. 17 (inkl.) har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.
 - 27²² ø synes at være en rettelse for e; krøllen svag.
 - 28² ætti, aksenten svag.
 - 28¹⁶⁻¹⁷ et stort E er med grønt blæk senere tilføjet her foran; æterHl, aksenten svag.
 - 28²¹ aī svagt.
 - 29² fvr̄, gart læs fvr̄er gart.

Spalte 29¹⁵ *ay* i *hayra* rettelse for *ai*.

- 29¹⁹⁻²¹ *et stort €* er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 29²² *rétt*, aksenten svag.
- 30³ efter *rýmaríki* er udfaldet et stykke, der har endt med *ranríki* (sé Bugge: *Árb.* 1873 s. 8, Munch: *Det norske Folks Historie* I. 2 s. 15 anm. 3).
- 30¹² *de tre sidste ord* er skrevne over noget udraderet
- 30¹⁷⁻¹⁹ *et stort €* er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 30²⁴ *í v* sé anm. til 2¹³.
- 31¹ *p* i *kippufc* synes at være en rettelse for *p(?)*.
- 31⁴ *c* i *cō* har fået form som *et o*.
- 31⁷ *lœynafp*, *p* er måske en rettelse for *c*.
- 31¹² *fum lœpfeegi næsten fuldstændig ulæseligt* (*pro Storms læsning*).
- 31¹³ *lœvn*, aksenten svag.
- 31¹⁶ *fvipior læs fvipioþ; v* i *villdi* rettelse for *t* (*"ti"*)
- 32¹⁻² *et stort €* er med grønt blæk senere tilføjet her for
- 32³ *f* i *lavf* har en aparte form.
- 32¹⁴ *g* i *gerpisc* synes at være en rettelse for *r* (*•p*)
- 32²⁵ *fn* rettelse for *m*.
- 33³ måske snarere *lægor*.
- 33¹⁵ *ælt*, således *cod. o*: *a* har fået form *s* ufuldbåret *æ*; *er æ = a + l?*

Spalte 33¹⁹ la,^onð, o urigtig tilføjet; kommaet strækker sig så langt ned, at det kunde sé ud som en aksent over i i hiape.

— 33²⁰ hiape, e rettelse for i.

— 33²² efter o,^oðanar tilføj: oc vindr (*Bugge: Årb. 1873 s. 8*); kommaet strækker sig ned i k'et i ftoz urki.

— 34¹ over h'et er et stort H senere tilføjet med grønt blæk.

* — 34³ uęndlande fejl for frislande; *Bugge (l. c.) mener, at der efter uęndlande mangler oc afrislande.*

— 34²³ hialpræpa, måske -ræpa.

— 34²⁴—36¹⁰ jvf. *Hkr. 148¹⁰—27.*

— 35⁶ ui i iui sér aldeles ud som et m.

— 35¹⁰ foxtaſlo læs foxtaſlō; a i han rettelse for i.

— 35¹⁶ andet þ i þioþu rettelse for n.

— 35²³ g i margf rettelse for k; læs markf.

— 36⁸ læs uerpa innø; i'et står i hdskr. endnu nærmere op til r'et og på skrå.

— 36¹⁵ (g) lidt raderet.

— 36¹⁹ necquer ðiocn fejl for necquera ðiocna; *Tjodrek har på det tilsvarende sted: habuit et diaconos aliquos; jvf. Storm: Årb. 1871 s. 431.*

— 36²¹ hærpu landi læs hærpa landi.

— 36²⁴ hæfpi læs hæfpi.

Spalte 4⁷ raykill : rykill *Hkr.* 63¹⁷, *Fsk.* 12¹⁸.

— 4¹¹ H i coHungf rettelse for l.

— 4¹⁸—7¹⁸ jvf. *Hkr.* 66¹⁸ ff.

— 4²² er læs eH.

— 5¹⁻² udkradsede og som følge deraf utydelige.

— 5¹ i efter siþr i høj grad tvivlsomt (læst af prof. Storm).

— 5⁷ þopt yH læs þoptuH (*således kaldes gården i et brev fra 1343: *Dipl. Norv. V*, 166); men Þoptum *Hkr.* 66¹⁹, Þotni *Fríssbók* 52⁶; aksenten svag.

— 5⁸ útt, 5¹⁸ friþ, 5¹⁴ væHjost — aksenterne svage.

— 5¹⁷ a i alt synes at være en rettelse for l.

— 6¹ udraderet og meget utydelig, det indklamrede hélt ulæseligt; pladsen forbyder tanken om, at der nogen-
sinde efter fecc har stået det nødvendige heHjar.

— 6¹⁰⁻¹¹ coma læs comr (= komr) (samme fejl også i *Fríssbók* 52²⁶).

— 6¹¹ þo:leif læs þo:leifr.

— 6¹⁵ mun, krøllen svag.

— 7⁴ fra oc til 7⁷ yrmr har skriften et lidt forand
udseende; der er dog ingen grund til at antage,
det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.

— 7²¹ E er i hdskr. betydelig større.

— 7²² bløt æx, begge aksenterne svage.

* — 8⁴ gun hildr.ð. auzørar laffcegf jvf. *Fsk.* 14¹¹

* — 8⁵⁻⁷ jvf. *Fsk.* 14¹⁶⁻¹⁷.

Spalte 8⁷ *erlling læs erllingr.*

— 8⁸ *fleʒva*, både *krøllen* og *aksenten* *svag*.

— 8¹⁴ *kg* *rettelse* for *kr*.

* — 8¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 14¹⁴⁻¹⁵*.

— 8²⁴ *o* *jvf. anm. til 2¹³*.

* — 8²⁴⁻⁹² *jvf. Fsk. 14²⁰⁻²¹*.

— 9¹ *fleiri*, *aksenten* *svag*.

— 9⁴ *rummet mellem uar og of synes aldrig at have været beskrevet.*

— 9⁸ *n* i *laund* *rettelse* for *a*.

— 9¹⁵⁻¹⁶ *máské* *er der udraderet noget efter sterer og foran at.*

— 9¹⁹ *uæri*, *aksenten* *svag*.

— 9²⁰ *i* *hélt* *udraderet, kun aksenten er tilbage.*

— 9²³ *i*, *aksenten* *svag*.

— 10⁹ *v* i *var* *rettelse* for *c*.

— 10¹⁴ *krøllen under e i hēlgi* *er måske en del af det lige under stående h.*

* — 10¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 18⁶⁻⁵*.

— 10¹⁷ *b* i *barþifc* *rettelse* for *h*.

— 10²⁰ *c* i *fic* *synes at være en rettelse for r; i margen, som det synes, med tekstskriverens hånd: oc scane.*

* — 11⁸⁻²⁴ *jvf. Fsk. 18¹⁰ ff.*

— 11⁹ *mauri* *jvf. anm. til 2¹³*.

— 11¹⁰ *e* i *ne* *rettelse* for *i*.

Spalte 11¹³ næcquærH, aksenten svag.

— 11¹⁵ (e-þa), 11¹⁶ (f[nær]i) således læser prof. Storm de her udraderede bogstaver.

— 11¹⁶ a, böjlen svag men sikker.

* — 12²⁻⁴ jvf. Fsk. 18⁸⁻⁹.

— 12⁴ p i spaca rettelse for c.

— 12¹¹ ætztr måske ætztr.

— 12¹⁵ (fyrfta), således mener prof. Storm, at de her udraderede bogstaver mulig kan læses.

— 13¹ „Aptari leggurinn á n (i in) er eins og út skafinn. Mundi ritarinn hafa ætlað að gera úr því it, en síðan gleymt því?“ (Frumpartar XXXIX).

— 13³ læs lýpsinf; jeg tror ikke (som Gislason l. c.), at der kan være nogen tvivl om, at det bogstav, der står over ý, er s.

— 13³ fvltilgi læs fvltingi.

— 13⁵ i (efter do) sér ud som en lævning af et udraderet h („h“).

— 13⁸ € er vist senere tilføjet.

— 13¹⁹ krøllen under o i hq er halvt skjult af strengen over þei i l. 20.

* — 14¹³⁻²¹ jvf. Fsk. 24¹⁶⁻¹⁸.

— 14¹⁷ ved strengen gennem k (i kOH) er der kradset noget; var det skriverens mening at skrive kOHungIH hélt ud?

*Spalte 14²⁵ foran skalda spill glemt ævindr.

— 15⁴ rummet mellem hialm og goll synes aldrig at have været beskrevet.

— 15⁷ undr, 15¹⁰ sciol — jvf. anm. til 2¹³.

— 15¹⁴ (aþro), således læser prof. Storm det her udraderede.

— 15¹⁵ i margen med tekstskriverens hånd:

9 hialmaþr oc

brvniapr

— 15¹⁶ qxina, aksenten svag.

— 15²² i margen med tekstskriverens hånd:

9 ibrinioH

— 16⁵ vr, måske yr.

— 16⁸ af det sidste c i comasc er det meste udraderet.

— 16¹¹ qfra læs hōgra (Bugge: Arb. 1873 s. 8).

— 16¹³ i margen med tekstskriverens hånd:

mat
fveih
eiH

— 16¹⁶ lēt, aksenten svag.

— 17¹⁻² jvf. Fsk. 26⁶.

— 17⁴ mo:ftong, 17⁵ mōft — læs mo:ft:ftong, mōft:ft.

— 17⁵ måske fæð; æ utydeligt, da blækket er løbet ud; aksenten svag.

— 17⁶ af i i þvi er det meste udraderet.

* — 17⁸⁻¹⁶ jvf. Fsk. 26¹⁰⁻¹⁴,

Spalte 17¹² kirkio, rettere var vel kirkio.

— 17¹⁷ Vétti, aksenten svag.

— 17¹⁸ fiol, aksenten meget svag.

— 17²¹ a'et i hað rettelse for e („eH“); skriveren har altså først glemt hað.

* — 17²²⁻²⁴ jvf. Fsk. 26¹⁸⁻¹⁹.

— 18¹ biti, aksenten svag.

— 18⁸ mellem l. 3 og l. 5 er der som i udgaven et meget betydeligt mellemrum.

— 18⁸ €, der er betydelig større i hdskr., synes at være en yngre hånds tilføjelse.

— 18⁸ æx måske aux.

— 18¹¹ if i beiððisc sér ud til at være en rettelse for u.

— 18¹⁷ er læs eH.

— 18²³ éi, aksenten svag.

* — 18²⁵—19⁴ jvf. Fsk. 18¹⁻².

— 19⁴ fnætrisc, aksenten svag.

— 19⁴ over u i fvnū er en streg, „, udraderet, ligeså over a (i fina), der er en rettelse for u („fvnū fnū“).

— 19⁷ E en del større i hdskr.

— 19¹⁸ læs oc eiða betpt.

— 19²¹ Prof. Storm meddeler mig, men des værre først efter restrykningen, at han efter haraldr har trót at kunne læse [grafe]ldr.

Spalte 19²² v. (i .xv.) burde jeg have sat i klammer, da kun svage ubestemmelige spor er tilbage. Prof. Storm er i tvivl, om der har stået .xv. eller .xii.

— 20¹ favra, aksenten svag.

— 20⁹ bindestregen senere opfrisket; interlineartilføjelsen er næppe med tekstskriverens hånd.

— 20¹² flefo, aksenten tvivlsom.

— 20¹⁴ bindestregen senere opfrisket.

* — 20¹⁴⁻²¹ jvf. Fsk. 31³⁻⁷ (B).

— 20¹⁵ h næsten fuldstændig ulæseligt; er stærkt afbleget, måske udkradset.

— 20²² de sidste linjer på siden udraderede og meget utydelige (prof. Storms læsning).

— 20²³ jeg nærer nogen tvivl om, at linjen virkelig har været så lang.

— 21⁴ en rettelse for er.

— 21⁷ blatajar, aksenten svag.

* — 21¹² haclpe læs aglpe; sé Hkr. 115²⁵: á Öglói. I Aslak Bolts jordebog s. 33 kaldes skibredet „j Agloo“; (jvf. Bugges bemærkninger i A. Gjessings udgave af „Jómsvíkingasaga i latinsk Oversættelse af Arngrím Jónsson“. s. XII ff.)

* — 21¹⁶⁻²⁴ jvf. Fms. XI 23¹⁶⁻²⁴.

— 21¹⁶ þa qp h urigtig tilføjet af tekstskriveren; står i hdskr. lidt længere ude i margin end i udgaven.

Spalte 21¹⁸ frænðl, æ har en lidt sær form.

— 22^{1,2,3} hér er et hul i pergamentet, som dog må have været der, før det blev beskrevet, da intet fattes i teksten.

— 22³ en lignende afstand mellem linjerne som 18³.

— 22⁵ €, der er meget større i hdskr., er vist senere tilføjet.

* — 22¹⁵⁻²⁰ jvf. Fsk. 31²²⁻²⁴ (omskrevet).

— 22¹⁵ hvrna iarl sé Bugges bemærkninger l. c.

— 22¹⁸ iarf læs iarlf (fejl?).

— 22²² andet g i gagn rettelse for r.

— 22²³ -ftöni, stregen over o ser omtrent således ud:

— 23^{1,2,3} jvf. 22^{1,2,3}.

— 23² en del af h skjult af en blækklat.

— 23³ måske ikke fyn men fyn.

— 23⁴ i margen med en lidt yngre hånd:

ripuaxiH

— 23¹⁰ bindestregen svag.

— 23¹⁵ H i henHj har en sær form.

— 23¹⁷ rit, aksenten svag.

— 24^{1,15} €'erne, der er meget større i hdskr., måske en senere hånds tilføjelse.

— 24^{2,3} i, fitz, aksefterne svage.

— 24¹³ uæri, prikken svag.

— 24¹⁸ læs igala ðali.

Spalte 24²² mptopofk, k rettelse for c.

— 25³ h læs h.

— 25⁴ remole — Rimuli, de andre sagaer.

— 25⁷ krøllen under e (i ftepio) svag.

— 25⁸ ær, ær, utydeligt, da blækket er løbet ud.

— 25¹⁰ mót, aksenten svag.

— 25¹⁴ carkl læs carkr.

— 25^{21,25} lét, ín, aksenterne svage.

— 26^{2,3} en del af a i at og r i funr skjult af en blækklut.

— 26⁴ i rettelse for a.

— 26⁵ aHæt, H sér ud, som om det var fremkommet ved en rettelse.

— 26²⁵ fýr, aksenten svag.

— 27² flut, prikken svag.

— 27⁴ H i ofaH synes at være en rettelse for r(?).

— 27¹⁴ fra Þat og til l. 17 (inkl.) har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.

— 27²² ø synes at være en rettelse for e; krøllen svag.

— 28² ætti, aksenten svag.

— 28¹⁶⁻¹⁷ et stort E er med grønt blæk senere tilføjet her foran; æterHl, aksenten svag.

— 28²¹ aj svagt.

— 29² fvr^er, gart læs fvrer gart.

Spalte 29¹⁵ ay i hayra rettelse for ai.

- 29¹⁹⁻²¹ et stort € er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 29²² rétt, aksenten svag.
- 30³ efter rymaríki er udfaldet et stykke, der har endt med ranríki (sé Bugge: Årb. 1873 s. 8, Munch: Det norske Folks Historie I. 2 s. 15 anm. 3).
- 30¹² de tre sidste ord er skrevne over noget udraderet
- 30¹⁷⁻¹⁸ et stort € er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 30²⁴ ív sé anm. til 2¹³.
- 31¹ þ i kippufe synes at være en rettelse for p(?).
- 31⁴ c i cō har fået form som et o.
- 31⁷ leynafþ, þ er måske en rettelse for c.
- 31¹² sum lópsegi næsten fuldstændig ulæseligt (prof. Storms læsning).
- 31¹³ lavn, aksenten svag.
- 31¹⁶ fviþior læs fviþiop; v i villði rettelse for t (•til•).
- 32¹⁻² et stort € er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 32³ f i lavf har en aparte form.
- 32¹⁴ g i gerþife synes at være en rettelse for r (•þar•).
- 32²⁵ fn rettelse for m.
- 33³ måske snarere laǵor.
- 33¹⁵ ælt, således cod. 2: a har fået form som et ufuldbåret æ; er æ = a+l?

Spalte 33¹⁹ la^onð, o *urigtig tilføjet*; kommaet strækker sig så langt ned, at det kunde sé ud som en aksent over i i hiape.

— 33²⁰ hiape, e *rettelse for* i.

— 33²² efter o^oðanar tilføj: oc vindr (*Bugge: Årb. 1873 s. 8*); kommaet strækker sig ned i k'et i flo: uirki.

— 34¹ over h'et er et stort H senere tilføjet med grønt blæk.

* — 34³ uęndlande fejl for frislände; *Bugge (l. c.) mener, at der efter uęndlande mangler oc afrislände.*

— 34²³ hialpræpa, måske -ræpa.

— 34²⁴—36¹⁰ jvf. *Hkr. 148¹⁰⁻²⁷.*

— 35⁶ ui i iui sér aldeles ud som et m.

— 35¹⁰ foxtalo læs foxtalō; a i han *rettelse for* i.

— 35¹⁶ andet p i piopū *rettelse for* n.

— 35²³ g i margf *rettelse for* k; læs markf.

— 36⁸ læs uerpa innay; i'et står i hdskr. endnu nærmere op til r'et og på skrå.

— 36¹⁵ (g) lidt raderet.

— 36¹⁹ necquer diocn fejl for necquera diocna; *Tjodrek har på det tilsvarende sted: habuit et diaconos aliquos; jvf. Storm: Årb. 1871 s. 431.*

— 36²¹ hærpu landi læs hærpa landi.

— 36²⁴ hæfpi læs hæfpi.

Spalte 11¹³ næcquærH, aksenten svag.

— 11¹⁵ (e-pa), 11¹⁶ (f[nær]u) således læser prof. Storm de her udraderede bogstaver.

— 11¹⁶ a, böjlen svag men sikker.

* — 12²⁻⁴ jvf. Fsk. 18⁸⁻⁹.

— 12⁴ p i spaca rettelse for c.

— 12¹¹ ýtztr máské ýtztr.

— 12¹⁵ (fyrfta), således mener prof. Storm, at de her udraderede bogstaver mulig kan læses.

— 13¹ „Aptari leggurinn á n (i in) er eins og út skafinn. Mundi ritarinn hafa ætlað að gera úr því it, en síðan gleymt því?“ (Frumpartar XXXIX).

— 13³ læs lýpsinf; jeg tror ikke (som Gislason l. c.), at der kan være nogen tvivl om, at det bogstav, der står over ý, er s.

— 13³ fvltilgi læs fvltingi.

— 13⁵ i (efter do) sér ud som en lævning af et udraderet h („h“).

— 13⁸ € er vist senere tilföjet.

— 13¹⁰ krøllen under o i hq er halvt skjult af strengen over þei i l. 20.

* — 14¹³⁻²¹ jvf. Fsk. 24¹⁶⁻¹⁸.

— 14¹⁷ ved strengen gennem k (i kOH) er der kradset noget; var det skriverens mening at skrive kOHunguH hélt ud?

*Spalte 14²⁵ *foran scalda spill glemt ævinðr.* .

— 15¹ rummet mellem hialm og goll synes aldrig at have været beskrevet.

— 15⁷ und', 15¹⁰ sciol' — jvf. anm. til 2¹³.

— 15¹⁴ (aþrō), således læser prof. Storm det her udraderede.

— 15¹⁵ i margen med tekstskriverens hånd:

9 hialmaþr oc

brvniþr

— 15¹⁶ qxina, aksenten svag.

— 15²² i margen med tekstskriverens hånd:

9 ibrinioþi

— 16⁵ vr, måske yr.

— 16⁶ af det sidste c i comasc er det meste udraderet.

— 16¹¹ qfra læs høgra (Bugge: Årb. 1873 s. 8).

— 16¹³ i margen med tekstskriverens hånd:

mat
fvøiþ
eiþ

— 16¹⁶ lēt, aksenten svag.

— 17¹⁻² jvf. Fsk. 26⁶.

— 17⁴ moþftong, 17⁵ mōft — læs moþtr ftong, mōþtr.

— 17⁵ måske fald; æ utydeligt, da blækket er løbet ud; aksenten svag.

— 17⁶ af i i þvi er det meste udraderet.

* — 17⁸⁻¹⁶ jvf. Fsk. 26¹⁰⁻¹⁴,

Spalte 17¹² kirkio, rettere var vel kirkio.

— 17¹⁷ Vétti, aksenten svag.

— 17¹⁸ hól, aksenten meget svag.

— 17²¹ a'et i haH rettelse for ø („øH“); skriveren har altså først glemt haH.

* — 17^{22—24} jvf. Fsk. 26^{18—19}.

— 18¹ biti, aksenten svag.

— 18³ mellem l. 3 og l. 5 er der som i udgaven et meget betydeligt mellemrum.

— 18⁵ €, der er betydelig større i hdskr., synes at være en yngre hånds tilføjelse.

— 18⁶ æx máské æx.

— 18¹¹ íf i beiððifc sér ud til at være en rettelse for u.

— 18¹⁷ er læs øH.

— 18²³ ei, aksenten svag.

* — 18^{25—19⁴} jvf. Fsk. 18^{1—2}.

— 19⁴ fnærfic, aksenten svag.

— 19⁴ over u i fvnū er en streg, udraderet, ligeså over a (i fina), der er en rettelse for u („fvnū finū“).

— 19⁷ E en del større i hdskr.

— 19¹⁶ læs oc eiHa betþt.

— 19²¹ Prof. Storm meddeler mig, men des værre først efter restrykningen, at han efter haraldr har trót at kunne læse [grafe]ldr.

Spalte 19²² v. (i .xv.) burde jeg have sat i klammer, da kun svage ubestemmelige spor er tilbage. Prof. Storm er i tvivl, om der har stået .xv. eller .xii.

— 20¹ favra, aksenten svag.

— 20⁹ bindestregen senere opfrisket; interlineartilføjelsen er næppe med tekstskriverens hånd.

— 20¹² flefo, aksenten tvivlsom.

— 20¹⁴ bindestregen senere opfrisket.

* — 20¹⁴⁻²¹ jvf. Fsk. 31³⁻⁷ (B).

— 20¹⁵ h næsten fuldstændig ulæseligt; er stærkt afbleget, måske udkradset.

— 20²² de sidste linjer på siden udraderede og meget utydelige (prof. Storms læsning).

— 20²³ jeg nærer nogen tvivl om, at linjen virkelig har været så lang.

— 21⁴ en rettelse for er.

— 21⁷ blatajar, aksenten svag.

* — 21¹² havelpe læs æglpe; sé Hkr. 115²⁵: á Öglói. I Aslak Bolts jordebog s. 33 kaldes skibredet „j Agloo“; (jvf. Bugges bemærkninger i A. Gjessings udgave af „Jómsvíkingasaga i latinsk Oversættelse af Arngrím Jónsson“. s. XII ff.)

* — 21¹⁵⁻²⁴ jvf. Fms. XI 29¹⁶⁻²⁴.

— 21¹⁶ þa qþ h urigtig tilføjlet af tekstskriveren; står i hdskr. lidt længere ude i margin end i udgaven.

- 22¹ *den* har en lidt sær form.
 22² *et* hul i personer, som dog må have
 22³ *der* blev beskrevet, da intet fattes i
 22⁴ *afstand* mellem linjerne som 15³.
 22⁵ *der* er meget større i hdskr., er vist senere
 22⁶ *jeff. Fsk. 31²²⁻²⁴ (omskrevet).*
 22⁷ *hymn* iarl sé Bugges bemærkninger l. c.
 22⁸ *arf* las iarl (fejl?).
 22⁹ *undt g* i gagn rettelse for r.
 22¹⁰ *flom*, *stregen* over o ser omtrent således ud:
 22¹¹ *jeff. 22^{1,2,3}.*
 22¹² *en* del af h skjult af en blækklat.
 22¹³ måske ikke fyn men fyn.
 22¹⁴ i margen med en lidt yngre hånd:
 rþuaxið
 23¹⁰ *hindestregen* svag.
 23¹¹ *h* i henð har en sær form.
 23¹² *rit.* aksenten svag.
 24^{1,12} *erne*, der er meget større i hdskr., måske en
 senere hands tilføjelse.
 24¹³ *1*, fitz, aksesterne svage.
 24¹⁴ *uari*, prikken svag.
 24¹⁵ *les* igala dah.

-
- Spalte 24²² mǫtopofofk, k rettelse for c.
- 25³ h læs h̄.
 - 25⁴ rēmole — Rimuli, de andre sagaer.
 - 25⁷ krøllen under e (i ftepio) svag.
 - 25⁸ ar, a utydeligt, da blækket er løbet ud.
 - 25¹⁰ mót, aksenten svag.
 - 25¹⁴ carkl læs carkr.
 - 25^{21,25} lét, ín, aksenterne svage.
 - 26^{2,3} en del af a i at og r i funr skjult af en blækklat.
 - 26⁴ i rettelse for a.
 - 26⁵ aHæt, H sér ud, som om det var fremkommet ved en rettelse.
 - 26²⁵ fȳr, aksenten svag.
 - 27² flut, prikken svag.
 - 27⁴ H i ofaH synes at være en rettelse for r(?).
 - 27¹⁴ fra Pat og til l. 17 (inkl.) har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.
 - 27²² g synes at være en rettelse for e; krøllen svag.
 - 28² ætti, aksenten svag.
 - 28¹⁶⁻¹⁷ et stort E er med grønt blæk senere tilføjet her foran; æterHl, aksenten svag.
 - 28²¹ al svagt.
 - 29² fvr̄, gart læs fvr̄er gart.

Spalte 29¹⁵ *ay* i *hayra* rettelse for *ai*.

- 29¹⁹⁻²¹ *et stort €* er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 29²² *rett*, aksenten svag.
- 30³ *efter rymarki* er udfaldet et stykke, der har endt med *ranriki* (sé Bugge: *Årb.* 1873 s. 8, *Munch: Det norske Folks Historie* I. 2 s. 15 anm. 3).
- 30¹² *de tre sidste ord* er skrevne over noget udraderet
- 30¹⁷⁻¹⁸ *et stort €* er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 30²⁴ *fv* sé anm. til 2¹³.
- 31¹ *p* i *kippufc* synes at være en rettelse for *p(?)*.
- 31⁴ *c* i *cō* har fået form som et *o*.
- 31⁷ *løynaþ*, *p* er måske en rettelse for *c*.
- 31¹² *sum lopsægi næsten fuldstændig ulæseligt* (prof. Storms læsning).
- 31¹³ *lavn*, aksenten svag.
- 31¹⁶ *svipior læs svipior*; *v* i *villdi* rettelse for *t* ("til").
- 32¹⁻² *et stort €* er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 32³ *f* i *lavf* har en aparte form.
- 32¹⁴ *g* i *gerþisc* synes at være en rettelse for *r* ("par").
- 32²⁵ *fn* rettelse for *m*.
- 33³ *måské* snarere *lægor*.
- 33¹⁵ *ælt*, således cod. 3: *a* har fået form som et ufuldbåret *æ*; er *æ = a + l?*

Spalte 33¹⁹ la,^ond, o *urigtig tilføjet; kommaet strækker sig så langt ned, at det kunde sé ud som en aksent over i i hiape.*

— 33²⁰ hiape, e *rettelse for i.*

— 33²² efter o,^cðanar tilføj: oc vindr (*Bugge: Årb. 1873 s. 8*); *kommaet strækker sig ned i k'et i floz uirki.*

— 34¹ over h'et er et stort H senere tilføjet med grönt blæk.

* — 34³ uęndlande fejl for friflande; *Bugge (l. c.) mener, at der efter uęndlande mangler oc afriflande.*

— 34²³ hialpræpa, måske -ræpa.

— 34²⁴—36¹⁰ jvf. *Hkr. 148*¹⁰⁻²⁷.

— 35⁶ ui i iui sér aldeles ud som et m.

— 35¹⁰ fořawlo læs fořawlō; a i han *rettelse for i.*

— 35¹⁶ andet þ i þioþū *rettelse for n.*

— 35²³ g i margf *rettelse for k; læs markf.*

— 36⁸ læs uerpa innaj; i'et står i *hdskr. endnu nærmere op til r'et og på skrå.*

— 36¹⁵ (g) lidt raderet.

— 36¹⁹ necquer diocn fejl for necquera diocna; *Tjodrek har på det tilsvarende sted: habuit et diaconos aliquos; jvf. Storm: Årb. 1871 s. 431.*

— 36²¹ hærpu landi læs hærpa landi.

— 36²⁴ hæfpi læs hæfpi.

Spalte 37⁵ han, n rettelse for r.

- 37⁸⁻⁹ ærc | ýiar, n glemt på grund af linjeskiftet.
- 37⁹ j halvt udraderet (jeg burde have sat det i (), da meningen jo kræver .v.); fær måske fær.
- 37¹⁰ Oc. c har fået form som et o.
- 37¹⁹ har, 37²⁰ a harf, 37²¹ ht allan, er skrevet med en lidt yngre hånd, efter at det oprindelige er udraderet.
- 37²¹ det første l i allan er sammenslynget med a'et, så at det har fået lighed med et a, hvor den sidste streg er stærkt forlænget.
- 37²⁵ et stort E er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 38⁶ (f) noget raderet.
- 38²⁰ e i einō rettelse for i.
- 39³ truggver måske trvggver.
- 39⁴ l i felagar rettelse for e.
- 39⁵ fveih, 39⁶ fvía, akse'nterne svage.
- 39⁹ fío måske fío.
- 41⁹⁻¹¹ et stort € er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 41¹³ sparpíft, således står her sikkert (ikke -ífc, udgg.); men da ft ellers altid sammenbindes til ft, er t vist kun en fejl for c.
- 41¹⁴ æ i uærí utydeligt på grund af en blækklat.

*Spalte 41²⁰ læs: olaff [haraldz.s.] grænſca.

— 42⁵⁻⁶ et stort h er med grønt blæk senere tilføjet her foran.

— 42¹⁰ foran fvrfti glemt: eH.

* — 42¹⁶⁻¹⁸ jvf. OHm. 15²⁹.

— 42¹⁹ fælo, aksenten svag.

— 42²⁴ ue stærkt afbleget.

* — 44¹⁵⁻¹⁸ jvf. OHm. 20³⁴.

— 44²⁴ ingiripar fejl for ingigerpar (jvf. 54¹²).

— 45⁷ gun hildr fejl for ulfhildr (jvf. Hkr. 452¹⁹, OHm. 33₁).

— 45¹⁰ iarpr fejl for iarpt; måske står her dog et t, der kun tilfældig har fået lighed med et r.

— 45¹⁰ háfpi og hele linje 11 er skrevet med en lidt yngre hånd, efter at det oprindelige er udraderet.

* — 45¹³ jvf. OHm. 21₇.

— 45¹³⁻¹⁴ i margin med tekstskriverens hånd, stærkt afbleget:

[a] tvitv

[gf] aldrí

det indklamrede ødelagt ved håndskriftets hæftning (prof. Storms læsning).

— 45²⁰ strengen i uⁿnit går ned i det lige under stående fulttingi, så at l har fået lighed med et Y.

— 45²² foran helga synes der at være udraderet enö.

— 46⁷ for, aksenten svag.

Spalte 46¹⁰ uari vist kun fejl for uæri.

— 46¹¹ i margen efter imot: nalega.

— 47⁴ far, aksenten svag.

— 47¹² flægfar fiorpr, Slygsfjörðr Fsk. 88⁸, Slycs OHm. 55¹¹.

— 47¹⁴ bozgūg læs bozgūð (OHm. 55¹⁹).

— 47¹⁷ inden i 9 står et punktum; i margen sandsynligvis med tekstskriverens hånd:

9 afogrtanda

uetre fitz

h cō iland.

— 47²¹ e temmelig svagt.

— 48¹ hlvp, aksenten trivialsom.

— 48²—50³ jvf. OHm. 60²⁵ ff., Hkr. 503³¹ ff.

— 48⁹ af e i fevlðe er noget udraderet; måske var det hensigten at rette det til 1.

— 48¹⁶ æri, måske æri.

— 48²² lær, æ lidt utydeligt, da blækket er løbet ud.

— 48²⁴ uinar toddi — vinar toddi Hkr. 504⁴ og OH. 227⁷, viniar tode OHm. 60²⁵.

— 49⁴ fevlð oc at gā — skilldu oc gera OHm. 60³.

— 49⁹—¹⁰ hamlor eiga. hverr meget utydeligt, da blækket, på grund af radering, er løbet ud.

— 49¹¹ fevlð læs feuldi.

Spalte 49¹⁸ *ut*, aksenten svag.

— 49¹⁹ *hía hlvp*, aksenterne svage.

— 50¹ gennem det første *r* i *fvnr* går en fin streg, der dog rimeligvis er betydningsløs.

— 50⁷ *nær a dale læs ueraðale*; aksenten svag.

* — 50⁸⁻²² jvf. OHm. 65¹⁸⁻²¹.

— 50⁹ *amot*, aksenten svag.

— 50^{15,18} *bop*, *megni*, *krøllerne* svage.

— 50²² efter *gisl* står der fire bogstaver, der, på grund af at blækket er løbet stærkt ud, ikke lader sig læse med sikkerhed. Prof. Storm tror at kunne læse flom (fl skulde altså være urigtig gentaget af skriveren). De to første bogstaver kan være fl, men måske også ft, fl eller ft; tredje bogstav kan være o, v, a eller et andet bogstav af samme størrelse; derimod tror jeg ikke, at det sidste bogstav kan være m, snarere vilde jeg antage, at det var r.

— 50²⁴ *c* i *fticla* har fået form som et o.

— 50²⁵ *p* i *prænda* synes at være en rettelser for *b* («bonda»).

— 51⁵⁻⁶ de to sidste ord i l. 5 og de fire første i l. 6 er med tekstskriverens hånd skrevne oven på noget udraderet, hvoraf nu kun *Y*^r og *r* over *maþr* er tilbage; *uex*^u, meget utydeligt.

— 51⁹ *ór*, aksenten svag.

* — 51⁸⁻¹² jvf. OHm. 70¹⁷⁻¹⁹.

Spalte 51¹³ eH rettelse for er.

- * — 51¹⁷⁻²¹ jvf. OHm. 70²¹⁻²³.
- * — 51²¹⁻²⁴ jvf. OHm. 70³⁰⁻³¹.
- * — 51²⁴—52⁵ jvf. OHm. 70²³⁻²⁴ og 70³¹⁻³³.
 — 52⁶—53⁸ jvf. OHm. 75²⁻¹³.
 — 52¹⁵ g i aldregr rettelse for r.
 — 52¹⁸⁻²⁵ jvf. Flat. II 393⁸⁻¹¹ og Fms. V 209¹⁸—210⁶.
 — 52²⁴ r over hialm meget tvivlsomt; prof. Storm læser e.
 — 53¹¹ de fire sidste ord er med tekstskriverens hånd skrevne over noget udraderet.
- * — 53¹⁷—54²¹ jvf. OHm. 75³¹—76².
 — 54² r i baynar halvt udslettet.
 — 54⁵ haufþigar læs haufþigiar.
 — 54⁷ fot læs fotr.
 — 55² læs finar facar.
 — 55⁷ æt i þrændi noget usikkert, da blækket er løbet ud i den nederste del af bogstavet.
 — 55¹³ fætti, aksenten svag.
 — 55¹⁴⁻¹⁵ coma- | -asc, a urigtig gentaget på grund af linjeskiftet.
 — 55¹⁶⁻²⁴ jvf. Hkr. 527²⁴⁻³¹ og Fms. VI 43⁴⁻¹¹.
 — 55²⁰ Gnæyft læs Græyft.
 — 55²⁵ foran hætti tilföj: þeirna.
 — 57¹³ fvit læs fvic.

Spalte 57²⁵ e rettelse for 1.

- 58² c i oc har form som et o.
- 58⁴ i efter þta er først glemt af skriveren, men derpå kilet ind mellem þta og engl.
- 58⁶ foran at indsæt for.
- 58²² andet o i morgoneH rettelse for 1.
- 59¹⁴ c og o i eo er således sammenslyngede, at de har fået lighed med et ∞.
- 59¹⁸ mikH rettelse for mikl.
- 59²¹ voxnō læs vxnō eller oxnō; adskillelsen mellem fci og pat er fremkaldt ved den nederste del af P i l. 20.
- 59²² fíno, aksenten svag.
- 60⁴⁻⁵ frel | tife, f glemt på grund af linjeskiftet.
- 60¹² und a, jvf. fci pat 59²¹.
- 60²⁴ leiþr læs hþr (ikke leiþr, som Gislason læser: Frumpartar 76).
- 61¹ heím, aksenten svag.

* — 61⁹—63² jvf. Flat III 287—288.

- 61²³ c i oc har fået form som et o.
- 62² þ i utþan rettelse for r («utran»); fra toppen af þ udgår en aksentlignende streg.
- 62⁷ af máské rettelse for at.
- 62¹⁸ ftvrf læs ftvref.
- 62²⁰ som det synes, har det andet bogstav i faþo oprindelig været a, men den sidste streg er bleven skjult af þ, der er kommet for nær ind på a.

Spalte 62²¹ *fá, æ lidt tvivlsomt, da blækket er løbet ud.*

— 62²⁵ *læs liftohga.*

— 63¹⁴ *fugþar læs figþar; hrifa, aksenten svag.*

— 63¹⁷ *læs hælfo.*

— 63¹⁸ *meþ máské en senere hånds tilføjelse.*

— 63²³ *c i oc har fået form som et o.*

— 64³ (a) og (d) *rester af noget udraderet, over hvilket*
EH er skrevet.

— 64⁵ *c i oc har fået form som et o.*

— 64²³ *p i feipan synes at være en rettelse for c.*

— 64²⁵ *her efter er der udklippet 2 blade, men intet*
mangler i teksten.

— 65³ *al i haldr synes at være en rettelse for æ; eih*
stærkt raderet.

— 65⁴ *uil læs uip.*

* — 65¹⁶ *austr aran riki læs aauftraut avriū = á Austrátt*
á Yrjum.

* — 65¹⁸ *uetti h magi fino haraldi ki læs uetti honū*
magr hf haraldr kr.

— 65²⁴ *fiþ, således bør man vist snarere læse end fiþ*
o: fiþaj (Fms. X 406).

— 65²⁵—66¹ *læs meþ frænda genge.*

— 66⁷ *lete rettelse for leti.*

— 66⁸ *k i kono: rettelse for R.*

— 66¹³ *c i oc har form som et o.*

*Spalte 66¹⁴—67⁴ *jvf. Mork. 75²⁵—35, Hkr. 590²³—33, Flat.*

III 359¹⁸—33.

- 66¹⁵ áy, aksenten noget tvivlsom.
- 66²¹ ef rettelse for er.
- 66²³ elð, krøllen svag.
- 67¹⁰ þ i figraþ synes at være en rettelse for r.
- 67¹³ de to sidste bogstaver noget afblegede.
- 68² mellem hæl og fo er et lidet hul i pergamentet.
- 68¹³ snærosc, 68¹⁴ ' i þ, 68¹⁰ stregen over u i honū
— meget utydeligt.
- 68²¹ var, svagt.
- 68²³ máské hyg, v'et er lidt forlænget nedad.
- 68²⁵ rummet mellem Fell og bæpi synes aldrig at
have været beskrevet.
- 69⁶ i margen, stærkt beskadiget:

er var

at al

ðri

(prof. Storms læsning); indsættes

efter ^rY.

- 69⁹ oc fec næsten ulæseligt.
- 69¹²—¹³ fe sipaj. mþ paile iarlle skrevet over noget
tidligere udraderet; om det sidste bogstav i iarlle er
e, er noget tvivlsomt.
- 69¹⁵ hc hanf temmelig utydeligt.
- 69¹⁷ elgio sæt, l rettelse for n, 1 máské for l, (har
skriveren villet skrive engla?); Elgesøtre Mork. 122²²
og hyppig ellers.

*Spalte 69¹⁷—70⁶ jvf. *Mork.* 122²²—²⁸, *Flat.* III 399¹²—¹⁸.

— 70⁵ efter fa indsæt er.

— 70⁹ sciotara rettet for -are.

— 70¹⁰ H i foH utydeligt.

* — 70¹⁰—¹² jvf. *Mork.* 121²⁵—²⁶.

* — 70¹⁴—72¹¹ jvf. *Mork.* 127¹—²⁵.

— 71² prikken over mozg er måske tilfældig.

— 71⁹ aft, 71¹² catr, í, 71²² lvþr, aksenterne svage.

— 72⁸ fego, uagtet blækket i o er løbet ud, ansér jeg det for sikkert, at der står således i cod.; det må altså være en fejl for seg. e i Varpe rettelse for i.

— 72⁸—¹¹ jvf. *Fms.* VI 437⁵—², *Hkr.* 628 ⁴—⁵.

— 72¹⁴ fryfta læs fyrfta.

— 72¹⁷—²² jvf. *Fsk.* 151⁸—¹⁰.

— 72¹⁹ c i oc har form som et o.

— 72²⁴—79¹⁰ jvf. *Hkr.* 636 ff., *Mork* 130 ff.

— 72²⁴ over magnuf står med en yngre hånd: bain.

— 72²⁵ legr senere opfrisket; hf til utydeligt.

— 73¹ fra h var til 73³ fopoz fuH er noget udradcret, over hvilket det nu læselige er skrevet.

— 73⁷—79⁷ jvf. *Fsk.* 151 ff.

— 73¹² de to første bogstaver i kirkio beskadigede.

— 73¹⁴ gíaf og ar adskille ved den nederste del af P i l. 13.

— 74¹ det øverste af P og h bortklippet.

Spalte 74⁷ *rp* i *varp* lidt *beskadiget* ved et *hul* i *pergamentet*.

— 75¹ *det* *øverste* af *€* og *største* *delen* af *stregen* over *u* *bortklippet*.

— 75²⁴ *fr* i *frestu* *rettelse* for *ft*.

— 76¹⁰ *v* i *viqua* *har* en *aparte* *form*; *møg*, *krøllen* *svag*.

— 76¹² *r* i *er* *beskadiget*.

— 76¹³ *fvéiH*, *krøllen* *svag*.

— 76¹⁴ *ofmet*, *t* *beskadiget*.

— 76¹⁷ *ðal*, *aksenten* *er* *måské* *kun* en *forlænget* *prik*?

— 76²² *uin* *rettelse* for *fun*.

— 76²³ *ft* i *røft* lidt *utydeligt*.

— 76²⁵ *her* *efter* *er* *der* *udklippet* et *blad* i *hdskr.*, *men* *intet* *mangler* i *teksten*.

— 77⁶ *f* i *æfri* *rettelse* for *p*.

— 77⁸ *€* *beskadiget*.

— 77²¹ *i*, *aksenten* *svag*.

— 77²² *hpi* *bör* *udgå*.

— 77²⁴ *hplægja* *således* *cod. 2*: *skriveren* *har* *villet* *rettet* *det* *til* *hpløga*, *men* *glemt* *at* *sætte* *de* *nødvendige* *prikker*.

— 78¹⁰⁻¹⁶ *jvf. Fms. VII 125-2*.

* — 78¹⁶ *eigill* *afself* *funr*, — *Egill* *son* *Ásláks* *Hkr.* 638³⁰, *men* *Egill* *Askelsson* *Mork.* 131³⁵, *Fsk.* 152¹¹.

— 78¹⁷ *afoland*, *prof. Storm* *meddeler* *mig*: „*Jeg* *læser* *á* *Forlandi*. *Dette* *er* *nemlig* *det* *rigtige*, *hvilket* *fremgaar* *af* *Mork.* 134³⁷: *Egill* *af* *Forlandi*,

Spalte 37^b han, n *rettelse* for r.

- 37⁸⁻⁹ aŕc | aȝar, n *glemt på grund af linjeskiftet.*
- 37⁹ j halvt *udraderet* (jeg burde have sat det i ()),
da meningen jo kræver .v.); fær måske fær.
- 37¹⁰ Oc. c har fået form som et o.
- 37¹⁹ har, 37²⁰ a harf, 37²¹ h̄t allan, er skrevet
med en lidt yngre hånd, efter at det oprindelige er
udraderet.
- 37²¹ det første l i allan er sammenslynget med a'et,
så at det har fået lighed med et a, hvor den sidste
streg er stærkt forlænget.
- 37²⁵ et stort E er med grønt blæk senere tilføjet her
foran.
- 38⁶ (f) noget raderet.
- 38²⁰ e i einō *rettelse* for i.
- 39³ truggver måske trvggver.
- 39⁴ l i felagar *rettelse* for e.
- 39⁵ fveih̄, 39⁶ fvia, aksenterne svage.
- 39⁹ fio måske fio.
- 41⁹⁻¹¹ et stort € er med grønt blæk senere tilføjet
her foran.
- 41¹⁸ fparp̄st, således står her sikkert (ikke -isc,
udgg.); men da ft ellers altid sammenbindes til ft, er
t vist kun en fejl for c.
- 41¹⁴ æ i uæri *utydeligt på grund af en blækklat.*

*Spalte 41²⁰ læs: olaff [haraldz.s.] gransca.

— 42⁵⁻⁶ et stort h er med grønt blæk senere tilføjet her foran.

— 42¹⁰ foran fvrfti glemt: eH.

* — 42¹⁶⁻¹⁸ jvf. OHm. 15²⁹.

— 42¹⁹ fælo, aksenten svag.

— 42²⁴ ue stærkt afbleget.

* — 44¹⁵⁻¹⁸ jvf. OHm. 20³⁴.

— 44²⁴ ingiripar fejl for ingigerpar (jvf. 54¹²).

— 45⁷ gun hildi fejl for ulfhildi (jvf. Hkr. 452¹⁹, OHm. 33₁).

— 45¹⁰ iarpr fejl for iarpt; måske står her dog et t, der kun tilfældig har fået lighed med et r.

— 45¹⁰ háfpi og hele linje 11 er skrevet med en lidt yngre hånd, efter at det oprindelige er udraderet.

* — 45¹³ jvf. OHm. 21₇.

— 45¹³⁻¹⁴ i margen med tekstsriverens hånd, stærkt afbleget:

[a] tvitv

[g] alðri

det indklamrede ødelagt ved håndskriftets hæftning (prof. Storms læsning).

— 45²⁰ strengen i uⁿnit går ned i det lige under stående fulttingi, så at l har fået lighed med et Y.

— 45²² foran helga synes der at være udraderet enō.

— 46⁷ for, aksenten svag.

Spalte 46¹⁰ uari vist kun fejl for uæri.

— 46¹¹ i margen efter imot: nalega.

— 47⁴ far, aksenten svag.

— 47¹² flægfar fiorþr, Slygsfjörðr Fsk. 88⁸, Slycs OHm. 55¹¹.

— 47¹⁴ bo:zgū læs bo:zgūð (OHm. 55¹⁹).

— 47¹⁷ inden i 9 står et punktum; i margen sandsynligvis med tekstskriverens hånd:

9 afogrtanda

uetre fitz

h cō iland.

— 47²¹ e temmelig svagt.

— 48¹ hlvp, aksenten tvivlsom.

— 48²—50² jvf. OHm. 60²⁵ ff., Hkr. 503³¹ ff.

— 48⁹ af e i fevlde er noget udraderet; måske var det hensigten at rette det til 1.

— 48¹⁶ ari, måske æri.

— 48²² lær, æ lidt utydeligt, da blækket er løbet ud.

— 48²⁴ uinar toddi — vinar toddi Hkr. 504⁴ og OH. 227⁷, viniar tode OHm. 60³⁵.

— 49⁴ fevlð oc at g'a — skilldu oc gera OHm. 60³.

— 49⁹—¹⁰ hamlor eiga. hverr meget utydeligt, da blækket, på grund af radering, er løbet ud.

— 49¹¹ feulð læs feulði.

Spalte 49¹⁸ ut, aksenten svag.

— 49¹⁹ fía hlvþ, aksenterne svage.

— 50¹ gennem det første r i fvrir går en fin streg, der dog rimeligvis er betydningsløs.

— 50⁷ nær a ðale læs ueraðale; aksenten svag.

* — 50⁸⁻²² jvf. OHm. 65¹⁶⁻²¹.

— 50⁹ amot, aksenten svag.

— 50^{15,18} bþþ, mægni, krøllerne svage.

— 50²² efter gífl står der fire bogstaver, der, på grund af at blækket er løbet stærkt ud, ikke lader sig læse med sikkerhed. Prof. Storm tror at kunne læse flom (fl skulde altså være urigtig gentaget af skriveren). De to første bogstaver kan være fl, men måske også ft, fl eller ft; tredje bogstav kan være o, v, a eller et andet bogstav af samme størrelse; derimod tror jeg ikke, at det sidste bogstav kan være m, snarere vilde jeg antage, at det var r.

— 50²⁴ c i ftícla har fået form som et o.

— 50²⁵ þ i þrænda synes at være en rettelser for b («bonda»).

— 51⁵⁻⁶ de to sidste ord i l. 5 og de fire første i l. 6 er med tekstskriverens hånd skrevne oven på noget udraderet, hvoraf nu kun ^rY og r over maþr er tilbage; uex^u, meget utydeligt.

— 51⁹ ór, aksenten svag.

* — 51⁸⁻¹² jvf. OHm. 70¹⁷⁻¹⁹.

Spalte 51¹³ eH rettelse for er.

- * — 51¹⁷⁻²¹ jvf. OHm. 70²¹⁻²³.
- * — 51²¹⁻²⁴ jvf. OHm. 70³⁰⁻³¹.
- * — 51²⁴⁻⁵² jvf. OHm. 70²³⁻²⁴ og 70³¹⁻³³.
 — 52⁶⁻⁵³ jvf. OHm. 75²⁻¹³.
 — 52¹⁵ g i aldregi rettelse for r.
 — 52¹⁸⁻²⁵ jvf. Flat. II 393⁸⁻¹¹ og Fms. V 209¹⁸⁻²¹⁰.
 — 52²⁴ r over hialm meget tvivlsomt; prof. Storm læser e.
 — 53¹¹ de fire sidste ord er med tekstskriverens hånd skrevne over noget udråderet.
- * — 53¹⁷⁻⁵⁴ jvf. OHm. 75³¹⁻⁷⁶.
 — 54² r i baynar halvt udslettet.
 — 54⁵ hæfþigar læs hæfþigiar.
 — 54⁷ fot læs fotr.
 — 55² læs finar facar.
 — 55⁷ æ i þrændi noget usikkert, da blækket er løbet ud i den nederste del af bogstavet.
 — 55¹³ fætti, aksenten svag.
 — 55¹⁴⁻¹⁵ coma- | -asc, a urigtig gentaget på grund af linjeskiftet.
 — 55¹⁶⁻²⁴ jvf. Hkr. 527²⁴⁻³¹ og Fms. VI 43⁴⁻¹¹.
 — 55²⁰ Gnæyft læs Græyft.
 — 55²⁵ foran hætti tilföj: þeirna.
 — 57¹³ fvit læs fvic.

Spalte 57²⁵ e rettelse for 1.

- 58² c i oc har form som et o.
- 58⁴ 1 efter þta er først glemt af skriveren, men derpå kilet ind mellem þta og engʃ.
- 58⁶ foran at indsæt for.
- 58²² andet o i morgoneʃ rettelse for 1.
- 59¹⁴ c og o i eo er således sammenslyngede, at de har fået lighed med et ∞.
- 59¹⁸ mikʃ rettelse for mikil.
- 59²¹ voxnō læs vxnō eller oxnō; adskillelsen mellem fci og pat er fremkaldt ved den nederste del af P i l. 20.
- 59²² hno, aksenten svag.
- 60⁴⁻⁵ frel | tife, f glemt på grund af linjeskiftet.
- 60¹² und aʃ, jvf. fci pat 59²¹.
- 60²⁴ leiþr læs liþr (ikke leiþr, som Gislason læser: Frumpartar 76).
- 61¹ heim, aksenten svag.

* — 61⁹—63² jvf. Flat III 287—288.

- 61²³ c i oc har fået form som et o.
- 62² þ i utþan rettelse for r («utran»); fra toppen af þ udgår en aksentlignende streg.
- 62⁷ af máské rettelse for at.
- 62¹⁸ ftvrf læs ftvref.
- 62²⁰ som det synes, har det andet bogstav i faþor oprindelig været aʃ, men den sidste streg er blæven skjult af þ, der er kommet for nær ind på aʃ.

Spalte 62²¹ fǫr, ær lidt tvivlsomt, da blækket er løbet ud.

— 62²⁵ læs hstohga.

— 63¹⁴ fugþar læs figþar; hrifa, aksenten svag.

— 63¹⁷ læs hælfō.

— 63¹⁸ með máské en senere hånds tilføjelse.

— 63²³ c i oc har fået form som et o.

— 64³ (a) og (ð) rester af noget udraderet, over hvilket *EH* er skrevet.

— 64⁵ c i oc har fået form som et o.

— 64²³ p i fciþan synes at være en rettelse for c.

— 64²⁵ her efter er der udklippet 2 blade, men intet mangler i teksten.

— 65³ al i haldr synes at være en rettelse for a; eih stærkt raderet.

— 65⁴ uil læs uip.

* — 65¹⁶ austr aran riki læs aaustræt avriū = á Austrátt á Yrjum.

* — 65¹⁸ uetti h magr sínō haraldr ki læs uetti honū magr hf haraldr kr.

— 65²⁴ fiþ, således bør man vist snarere læse end fiþ o: fiþaj (*Fms. X* 406).

— 65²⁵—66¹ læs með frænda genge.

— 66⁷ lete rettelse for leti.

— 66⁸ k i kono: rettelse for R.

— 66¹³ c i oc har form som et o.

*Spalte 66¹⁴—67⁴ jvf. *Mork.* 75²⁵—³⁵, *Hkr.* 590²³—³³, *Flat.*

III 359¹⁸—³³.

- 66¹⁵ *au*, aksenten noget tvivlsom.
- 66²¹ *ef* rettelse for *er*.
- 66²³ *eld*, krøllen svag.
- 67¹⁰ *p* i *figraþ* synes at være en rettelse for *r*.
- 67¹³ *de to sidste bogstaver* noget afblegede.
- 68² mellem *hæl* og *fo* er et lidet hul i pergamentet.
- 68¹³ *fnærofe*, 68¹⁴ ' i *p*, 68¹⁰ *stregen over u* i *honu*
— meget utydeligt.
- 68²¹ *var*, svagt.
- 68²³ *måské* *lyg*, *v'et* er lidt forlænget nedad.
- 68²⁵ rummet mellem *Fell* og *bæpi* synes aldrig at
have været beskrevet.
- 69⁸ i margen, stærkt beskadiget:

er var

at al

ðri

(prof. Storms læsning); indsættes

efter *Ÿ*.

- 69⁹ *oc fec* næsten ulæseligt.
- 69¹²—¹³ *fe siþaj. mþ pæle iarlle* skrevet over noget
tidligere udraderet; om det sidste bogstav i *iarlle* er
ø, er noget tvivlsomt.
- 69¹⁵ *lic hanf* temmelig utydeligt.
- 69¹⁷ *elgio sæt*, *l* rettelse for *n*, *l* måske for *l*, (har
skriveren villet skrive engla?); *Elgesetre Mork.* 122²²
og hyppig ellers.

*Spalte 69¹⁷—70⁶ jvf. *Mork.* 122²²—²⁸, *Flat.* III 399¹²—¹⁸.

— 70⁵ efter fa indsæt er.

— 70⁹ sciotara rettet for -are.

— 70¹⁰ H i foH utydeligt.

* — 70¹⁰⁻¹² jvf. *Mork.* 121²⁵—²⁶.

* — 70¹⁴—72¹¹ jvf. *Mork.* 127¹—²⁵.

— 71² prikken over mozg er måske tilfældig.

— 71⁹ aft, 71¹² catr, í, 71²² lvpr, aksenterne svage.

— 72⁸ fego, uagtet blækket i o er løbet ud, ansér jeg det for sikkert, at der står således i cod.; det må altså være en fejl for seg. e i Varpe rettelse for i.

— 72⁸⁻¹¹ jvf. *Fms.* VI 437⁵—², *Hkr.* 628 ⁴—⁵.

— 72¹⁴ fryfta læs fyrfta.

— 72¹⁷⁻²² jvf. *Fsk.* 151⁸—¹⁰.

— 72¹⁹ c i oc har form som et o.

— 72²⁴—79¹⁰ jvf. *Hkr.* 636 ff., *Mork* 130 ff.

— 72²⁴ over magnuf står med en yngre hånd: bain.

— 72²⁵ legr senere opfrisket; hf til utydeligt.

— 73¹ fra h var til 73³ fopoz fih er noget udraderet, over hvilket det nu læselige er skrevet.

— 73⁷—79⁷ jvf. *Fsk.* 151 ff.

— 73¹² de to første bogstaver i kirkio beskadigede.

— 73¹⁴ gíaf og ar adskille ved den nederste del af P i l. 13.

— 74¹ det øverste af P og h bortklippet.

Spalte 74⁷ rþ i varþ *lidt* *beskadiget ved et hul i pergamentet.*

— 75¹ det øverste af € og største delen af strengen over u *bortklippet.*

— 75²⁴ fr i frefti *rettelse for ft.*

— 76¹⁰ v i víqua *har en aparte form; mög, krøllen svag.*

— 76¹² r i er *beskadiget.*

— 76¹³ fvǫiH, *krøllen svag.*

— 76¹⁴ ofmet, t *beskadiget.*

— 76¹⁷ ðah, *aksenten er måske kun en forlænget prik?*

— 76²² uin *rettelse for fun.*

— 76²³ ft i reift *lidt utydeligt.*

— 76²⁵ *her efter er der udklippet et blad i hdskr., men intet mangler i teksten.*

— 77⁶ f i æfri *rettelse for þ.*

— 77⁸ € *beskadiget.*

— 77²¹ i, *aksenten svag.*

— 77²² hþi *bör udgå.*

— 77²⁴ hþlǫgja ^osåledes *cod. 3: skriveren har villet rettet det til hþloga, men glemt at sætte de nødvendige prikker.*

— 78¹⁰⁻¹⁶ *jvf. Fms. VII 125-2.*

* — 78¹⁶ eigill ascelf funr, — Egill son Ásláks *Hkr.* 638³⁰, *men* Egill Askelsson *Mork.* 131³⁵, *Fsk.* 152¹¹.

— 78¹⁷ aforlandi, *prof. Storm meddeler mig: „Jeg læser á Forlandi. Dette er nemlig det rigtige, hvilket fremgaar af Mork. 134³⁷: Egill af Forlandi,*

Haandskr. Kringla: Egill f. Aslaks af forði (forlandi), ligesaa *Cod. Frisianus*. Hvorfra Unger har den urigtige Form af Aurlandi (*Hkr.* 638⁸⁰), ved jeg ikke.“

Spalte 78²⁰ fr i fra vist rettelse for n.

— 78²¹ fífi, 78²⁴ a, aksenterne svage.

* — 79¹⁻¹⁵ jvf. *Hkr.* 641²⁴⁻³².

— 79¹⁵ c i scap rettelse for l o: den første halvdel af et p.

— 79¹⁵⁻¹⁶ i margen: 9 all^o u þ mic

chr Men oc

frþ sýnuð

det samme har stået ud for l. 12—14, men er der blevet udkradset.

— 80⁷ f i of, 80⁸ i i hæfþi, beskadiget.

— 80¹⁴ freltisc læs freltisc.

— 80²⁵ her efter er der udklippet to blade i hdskr., men intet mangler i teksten.

— 81³ honū, strengen svag.

— 81⁶ den øverste del af f i vlfr mangler på grund af et hul i pergamentet.

— 81¹⁴ ut, aksenten tvivlsom.

— 81¹⁷ efter h indsæt var.

— 81¹⁹ heilar, prikken og krøllen svage.

— 81²⁴ scpt, krøllen svag.

— 81²⁵ heim, aksenten svag.

Spalte 82¹ den øverste del af alle bogstaverne i gvlz bortklippet.

- 82¹¹ meþ, þ *beskadiget ved et hul i pergamentet.*
- 82¹⁶ fvik, måske fvik.
- 82²⁰ gen, e *beskadiget.*
- 83¹ litt, det øverste af l *bortklippet.*
- 83⁵ ftig hofu *opfrisket med en yngre hånd.*
- 83⁸ rummet mellem vaur og oc har, på grund af at *pergamentet er noget beskadiget, vist aldrig været beskrevet; oc er måske senere opfrisket.*
- 83⁹ aksenten over á *noget tvivlsom.*
- 83¹⁰ z i finz *meget tvivlsomt, da pergamentet er noget beskadiget.*
- 83¹² pigiar *vist senere opfrisket.*
- 83²³ h i hafpi *noget beskadiget; c i fic er måske en rettelse for r.*
- 84³⁻⁴ biapmunio, *mon fejl for -munia?*
- 84⁴ ber og legr *adskilte ved den nederste del af þ i l. 3; legr senere opfrisket.*
- 84⁶ o i mognuf *lidt beskadiget ved et hul i pergamentet*
- 84⁷ tiga *bör udgå.*
- 84²¹ den store afstand mellem de to ord *findes ikke i hdskr.; men bogstaverne er spærrede vidt fra hinanden.*
- 84²² harinaþo, a'böjlen i det første a *noget svag, så at a har fået lighed med et v (Fms. X 415.).*

- Spalte 84²³ al i fall *ligner et a.*
- 85¹¹ g i fagt *rettelse for r.*
- 85¹² fva á, 85²⁴ tígh, *aksenterne svage.*
- 86⁴ fialfr, a *rettelse for l (eller 1?).*
- 86⁷ ftol, o lidt *beskadiget, så at det har fået lighed med et c.*
- 86²⁵ p i heip^h *rettelse for r (?); sidste ord læs chirkiona.*
- 87² flvctu læs flvttu.
- 87⁷ scvffe læs scvrfe (*næppe fjel*).
- 87¹⁰ i *margen stærkt afbleget [hel]ga, indsættes efter enf.*
- 88¹ quiot ^k jvf. *Gislason: Arb. 1866 s. 381.*
- 88² arz *stærkt afbleget, navnlig z; sikkert står her ikke garps (Munch) eller garpz (Fms.).*
- 88⁸ fíh, *aksenten svag.*
- 88¹⁹ uar *fremkommet ved en rettelse; hvad der opr. har stået, kan jeg ikke sé.*
- 88²⁵ *hér efter mangler der efter Arne Magnussons mening 1 blad.*
- * *Fortsættelsen findes i Mork. 165³⁷.*
- 89¹ *hér begynder håndskriftets anden hånd. — *Lakunen udfyldes ved hjælp af Hkr. 685²⁰.*
- 89⁵ ^{or} gerrsimum læs gersimum; *det er dog noget tvivlsomt, om det bogstav, der står mellem o og r, er r.*
- 89⁷ oc, 89⁸ cal *utydeligt på grund af en blækklat.*

- Spalte 89⁸ *carlmarna læs calmarna* (næppe fejl).
- 89¹⁰ *fumpri, p synes at være en rettelse for r.*
- 89¹³ *máské gætz, blækket er løbet lidt ud i a.*
- 89¹⁴ *eino læs eina.*
- 89²⁰ *af udraderet.*
- 90¹ *forellar, den største del af det første r ødelagt ved et hul i pergamentet.*
- 90² *e i en næsten fuldstændig ulæseligt; lyþr, ak-senten svag.*
- 90³ *q i qft noget afbleget; áft síþi overstreget i cod.*
- 90⁷ *en læs er; þóttíse máské þóttíse.*
- 90¹¹ *frillo rettelse for friþlo.*
- 90¹² *væftr fejl for væftr.*
- 91¹ *læte, t beskadiget ved et hul i pergamentet.*
- 91³⁻¹⁴ *jvf. Mork. 198²⁴⁻³⁰.*
- 91³ *vafer skrevet over noget udraderet.*
- 91⁵ *uaxtū skrevet med en lidt yngre hånd, det oprindelige udraderet; fýnū senere opfrisket.*
- 91¹¹ *þ i kþ rettelse for r.*
- 91¹⁷ *feirslrū læs -lrnar; fréchelft íf. Vigfússon = frekeft.*
- 91¹⁹ *ern i þernif utydeligt.*
- 91^{22-92⁴} *jvf. Mork. 198³⁰⁻³².*
- 92⁴ *afloar, a er máské en rettelse for al (jvf. faksimilet).*
- 92⁸ *g i noregi synes at være en rettelse for r.*

Spalto 92²¹ fe,^fc læs fefc = fekksk.

- 92²⁵ hēr mangler efter Arne Magnussons mening 4 blade.
- 93¹ hēr begynder den tredje hånd. Slutningen af det manglende findes med lidt andre ord i Hkr. 743¹².
- 93^{7,9} prikkernes antal burde være større (sé faksimilet).
- 93⁹ Sapa g^{oo} þ, således mener prof. Storm, at kunne læse de hēr udkradsede bogstaver; ʒ bör udgå.
- 93⁹⁻¹⁴ jvf. Fsk. 171²⁸⁻³⁰.
- 93¹⁶ mäske érlīgi.
- 94¹ a_l lidt beskadiget ved en fold.
- 94² ein i Eyfstein utydeligt.
- 94³ det sidste r i styrer er vist en rettelse for k.
- 94¹³ et bogstav er udraderet mellem n og a i n-aeq.
- 94¹⁶ ff. jvf. Mork. 228²¹ ff.
- 94²¹ rummet mellem G og eirft- synes aldrig at have været beskrevet; det sidste bogstav i linjen stærkt afbleget.
- 95¹ j^{uw} f stærkt beskadiget ved en fold i pergamentet.
- 95³ ragnhīðr læs -hīðar (ueppe fejl).
- 95⁸ vlnpfc mäske vlnpfc, læs vlnpfc.
- 95¹⁹ ð^a.c, 95²⁰ v^a noget beskadiget ved en fold.
- 96⁷ gra, r bör udgå.
- 96¹⁴ hleypr, e synes at være en rettelse for r(?)
- 96²² fortsættelsen i Mork. 229¹⁵.

Navneliste.¹⁾

Aðalsteinn Englakonungr, 3 ¹⁶ , 7 ²⁴ , 18 ¹³ .	Bjaðmynju Myrjartaksdóttir, 84 ³ .
Alfifa, 48 ⁵ , 52 ⁹ , 18, 54 ¹⁸ .	Björn enn digri, 517. 24.
Álof Haraldsdóttir hárfagra, 22 ¹⁸ .	Björn kaupmaðr, búna, 31 ⁸ , 9 ¹ , 42 ⁸ .
Alreksstaðir, 16 ²³ , 20 ¹² .	<i>Borgund</i> [Borgung] 47 ¹⁴ .
Ámundi <i>Gyrðarson</i> , 93 ¹⁰ .	Brenneyjar, 57 ³ .
Áslákr af Finneyjum, 51 ² , 52 ³ .	Bretland, 81 ¹⁵ .
Áslákr fitjaskalli, 46 ²² .	Byskupssteinn, 13 ¹⁸ .
<i>Ástriðr Eiríksdóttir</i> [Æstrið] 30 ¹⁸ .	Dagr Eilífsson, 81 ⁴ , 95 ³ .
Ástriðr Óláfsdóttir, 44 ²⁴ .	Dagr Haraldsson hárfagra, 32 ¹ .
Ástriðr <i>Sveinsdóttir</i> , 58 ² .	Dalr, 79 ²⁰ .
Atli, 55 ¹¹ .	Danir, 21 ¹ , 22 ³ , 33 ²² , 38 ³ , 40 ²⁴ .
Austrvegr, 45 ³ , 47 ¹⁸ , 53 ¹² , 24, 61 ¹ .	Danmörk, 2, 10, 19, 23, 38, 44, 54, 56-58, 60, 61, 63, 66, 79, 88.
Bergljót Þórisdóttir, 22 ¹⁶ , 20.	Danskr, 48 ⁸ .

¹⁾ Når et navn forekommer mere end 5 gange, anføres kun numret på spalterne, på hvilke det findes, ikke, som ellers, også på linjerne. Med kursiv trykkes former af navne eller tilnavne, som ikke forekommer i *Ágrip*; forskellige former af samme navn sættes i skarp parentes, dog tages der intet hensyn til rent grafiske forskelligheder, ligesom jeg også anfører Mögnús, Hókon, Hókun, Svénn o. s. v. under Magnús, Hákon, Sveinn o. s. v. Forklarende bemærkninger sættes i buetformet parentes. Når et navns forekomst skyldes konjektur, sætter jeg parentes om vedkommende spaltenummer.

- Egg, 46⁵, 50⁸.
 Egill Áskelsson, 78¹⁶, 23.
Eggjar Kálfr [Engjar K.] *sé*
 Kálfr Árnason.
 Einarr þambaskelmir, 44¹⁵, 54⁶.
 Eiríkr blóðex [blóðax], 3, 7—9,
 12, 18.
 Eiríkr jarl Hákonarson, 27, 39,
 40, 42, 43.
 Eistland, 32⁵.
 Eistr, 31¹⁹.
Elgisetr [Elgju-], 69¹⁷.
 England, 3, 7, 17, 18, 27, 34,
 41, 42, 45, 56, 58, 67,
 68, 82, 85.
 Englandshaf, 48³.
 Erlendr ór Gerði 51¹, 8.
 Erlendr Orkneyjajarl, 81¹⁰.
 Erlingr Eiríksson, 8⁷, 16².
 Erlingr gamli, 20²¹.
 Erlingr skakki, 93¹³, 16.
 Erlingr *Skjálgsson* á Sóla,
 46⁴, 9, 16.
 Eysteinn erkibyskup, 69²¹.
 Eysteinn Haraldsson hárfagra,
 4².
 Eysteinn konungr *Haraldsson*,
 93³, 94², 12, 14.
 Eysteinn konungr Magnússon,
 79⁴, 84⁹, 25, 88²⁰.
 Eysýsla, 31²⁴.
 Eyvindr Eiríksson, 8¹⁰, 12¹⁹.
 Eyvindr *ölbogi* Finnson, 83¹⁰.
 Eyvindr skáldaspillir, [14²⁵],
 29¹⁶.
 Eyvindr skreyja, 13²².
 Finneyjar, 51³, 52⁴.
 Finn, 4⁹, 11, 5⁴.
Finnr [Fiðr] *Árnason*, 65¹⁵, 24,
 67¹².
 Fitjar, 13¹⁷.
 Flæmingjaland, 34³.
 Forland, 78¹⁷.
 Fróði Haraldsson hárfagra, 3²⁴.
 Fræði, 12²¹.
 Færeyjar, 37⁹.
 Gamli Eiríksson, 8⁵, 12¹⁰, 25,
 13¹⁴.
 Gamlaleir, 13⁶.
 Garðar, 44²⁰.
 Garðr *sé* Mikligarðr.
 Gaulardalr [Gaula-], 13⁵, 24¹⁸,
 25⁵, 19.
 Gautar, 33²².
 Gautland, 10²¹, 79¹⁹, 80².
 Geirsteinn, 94¹⁸, 21, 95⁵, 96¹⁴.
 Gerði, 51², 9.
 Gormr Eiríksson, 8¹¹, 16².
 Gregorius Dagsson, 81⁵.
 Grenmarr, 44¹².
 Grænskr, 41²⁰.
 Guðrún Lundasól, 24¹⁷.
 Guðroðr Bjarnarson, 42⁷.

Guðrøðr [Goðrøðr] ljómi Eiríksson, 8⁹, 19¹³.

Guðrøðr ljómi Haraldsson, 4⁴.

Guðrøðr [Goðrøðr] skirja Haraldsson, 32².

Gulapingslög [Gola-], 12², 75⁴.

Gullharaldr, 21⁵, 46, 25.

Gunnhildr konungamóðir, Özurardóttir lafskeggs, 8, 12, 13, 16, 18, 22, 23, 30, 31.

Gunnhildar synir, 28¹⁰, 30¹.

Gunnhildr Ólafsdóttir sé Úlfhildr.

Gunnrøðr Haraldsson hárfagra, 4¹.

Guthormr [Goðormr, Goðþormr] Eiríksson, 8⁶, 12¹³, 18.

Guthormr [Goðormr] Haraldsson hárfagra, 32⁰.

Gyða Skoptadóttir, 95², 96²⁰.

Gyrðr Gyðufóstri, 95²⁰, 96^{10, 17}.

Haðaland [Haðalland], 12⁴, 41⁵.

Hafrsvágr (= *Hafrsfjörðr*), 21⁹.

Hákon góði Aðalsteinsfóstri, 3, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 19.

Hákon jarl Eiríksson, 41—43, 47, 48.

Hákon jarl enn illi, 21—25, 27, 29, 30, 36, 39, 40.

Hákon Magnússon Þórisfóstri, 70, 73—76.

Hákonarhella, 171, 20.

Háleygir, 22¹¹.

Háleygjatal, 29¹⁵.

Hálfðan Eiríksson, 81⁰, 12¹⁸.

Hálfðan heikilnefr, hvítbeinn, 63^{11, 18}.

Hálfðan hvítbeinn, háfótr, 4⁵.

Hálfðan svarti Guðrøðarson, 12³, 27.

Hálfðan svarti Haraldsson, 32⁰, 72³.

Halland, 66¹⁴.

Halldórr á Skerðingsstjedu, 25⁷.

Hallvarðskirkja (í Osló), 92⁷.

Hálogaland [Háleygjaland], 77²⁴ (sé *anm.*).

Háls, 21²³, 24⁴.

Haraldr danakonungr, blátönn, 19², 21¹, 7, 23⁹.

Haraldr flettir, 76¹⁴.

Haraldr gillikristr, 90—92.

Haraldr Goðínason, 67²¹, 24, 69¹⁰.

Haraldr gráfeldr, 8, 12, 13, 19—22, 24.

Haraldr grœnski, [41²⁰] 42⁵.

Haraldr hárfagri, lúfa, 1, 2, 4,

7—9, 22, 29, 42, 63, 70.

Haraldr *hæðráði* Sigurðarson,

- 51, 53, 60—63, 65—70,
72, 79, 82.
Harmr, 78².
Hárr (= *Óðinn*), 120.
Hasleyjarsund, 719.
Haugar, 719.
Haukboer, 7218.
Hefringr, 7417, 7714.
Helganes, 588.
Hersir konungr, 2818, 28.
Hessjutún, 783.
Hísingr Geirsteinsson, 9420.
Hjaltland, 378.
Hjarrandi Geirsteinsson, 9419.
Hlýrskógsheiðr, 595.
Hólmgarðr 3117, 326, 10.
Hringaríki, 24.
HringrHaraldsson hárfagra, 322.
Hrærekr Haraldsson hárfagra,
325.
Hugi enn digri, 8117.
Hörðaknútr [Knútr], 5625,
576, 20.
Hörðaland [Hörðu-], 3621.
Ingi konungr *Haraldsson*, 932.
9312, 18, 946, 15.
Ingi konungr *Steinkelsson*, 803.
8011, 14, 18.
IngibjörgÖgmundardóttir, 7820.
Ingigerðr Óláfsdóttir, [4424],
5412.
Ingiríðr, *sé frg.*
- Ingiríðr *Rögnvaldsdóttir*, 9311.
Írir, 8216.
Írland, 345, 825, 8325, 9015.
Ísland, 377, 4916.
Íslenzkr, 1416.
Jaðarr, 219.
Jamtaland, 505.
Jarizláfr [Jarit-] Austrvegs-
konungr, 453, 5325.
Jarlshellir, 2519.
Jólnir, 121.
Jómsborg, 349.
Jórsalaland, 4011.
Jórsalir, 852, 15, 23.
Kálfr Árnason [Eggjar Kálfr],
464, 508, 514, 15, 548.
Kalmarna leiðangr [Karlm-]
898.
Karkr [Karki], 2514, 2711.
Kaupangr, 27, 74, 75, 77, 84.
Klemenskirkja [Klemets-] (í
Niðarósi) 7311.
Klyppr *sé þorkell klyppr.*
Knútr *Gormsson*, 216.
Knútr enn ríki, 41, 45—48,
56—58.
Konungsgarðr (í *Niðarósi*), 739.
Kristskirkja (í *Niðarósi*) 655,
767, 8121.
Kvernbitr, 1512, 181.
Kýrpingaormr, 9314.
Körmt, 1215.

Limaðfjörðr, 21³, 23, 24⁴.
 Lundar, 24¹⁸.
 Magnús berlegg, 72—85, 90.
 Magnús *blindi* Sigurðarson, 90—92.
 Magnús Erlendsson, 81¹¹.
 Magnús góði, 47, 53, 54, 56—63, 67.
 Magnús Haraldsson harðráða, 70⁶, 10, 72¹⁶.
 Margrét Ingadóttir, 80¹⁷.
 Máriukirkja (í *Niðarósi*), 69¹⁵.
 Meðalhús, 24¹⁹.
 Mikligarðr [Garðr], 53¹², 61¹, 88².
 Mostr [Most] 17⁵, 36²¹.
 Myrjartak Kondjálfasen, 83²⁴.
 Mæri, 11⁹, 22¹¹, 18.
 Naumudalr, 28¹⁹, 22.
 Nesjar, 44¹¹.
 Niðaróss, 55⁵, 69¹⁶, 71⁵, 72²¹, 73⁸.
 Nikolaus Sigurðarson, 81⁷.
 Nizi, 66¹³.
 Norðhörðaland, 17²².
 Norðimbraland, 18¹⁶, 68⁵.
 Norðmenn, 14⁷, 19⁸, 33²¹, 48¹⁰.
 Noregr, [1], 2, 3, 7, 8, 10—13, 19—22, 27—29, 31, 36, 37, 40—43, 45, 47, 53, 57, 63, 65—67, 69, 70, 72, 79, 88, 90, 92.

Normandie, 68⁷.
 Oddmjórr, 22³.
 Óðinn, 1¹⁸.
 Óláfr búandi, *kyrri* Haraldsson, 69⁵, 70⁷, 13, 72⁹.
 Óláfr digrbeinn, 3¹⁷, 8²⁵, 29²⁴.
 Óláfr enn helgi, digri, 41—46, 50—54, 59—61, 71, 86, 87.
 Óláfr Magnússon, 84¹⁰, 15, 85¹, 88²².
 Óláfr enn svenski [sœnski], 27²¹, 39⁶, 12, 18, 44²³.
 Óláfr Tryggvason, 20, 27, 29, 30, 34, 35, 37—41.
 Ólof sé Álof.
 Ómundi sé Ámundi.
 Orkneyjar, 30, 31, 37, 69, 81.
 Ormrinn langi, 40².
 Osló, 91²², 92⁴.
 Óttarr birtingr, 93¹⁰.
 Ottó hertogi, 45⁸.
 Páll Orkneyjajarl, 69¹³.
 Pétrækirkja (í *Miklagarði*), 88¹⁰.
 Ragnarr rykkill sé Rögnvaldr.
 Ragnfræðr Eiríksson, 8⁹, 19¹⁴.
 Ragnhildr *Skoptadóttir*, 95³.
 Ránriki, 65¹⁶ (sé *anm.*), 72¹⁸.
 Raumaríki, 30² (sé *anm.*).
 Raumsdalr, 76¹⁷.
 Rimul [Rēmol], 25⁴, 26¹².
 Rogaland, 7¹⁸.
 Rögnvaldr Brúsa son, 51⁶, 54⁵.

Rögnvaldr *réttilbeini* Haraldsson, 323.

Rögnvaldr [Ragnarr] rykkill, 47, 8.

Rykinvík, 22.

Rönd, 21.

Sauðungasund, 4220, 431.

Saxland, 458, 8813.

Seljuhverfi, 7720.

Selund *sé* Sjóland.

Sigtryggr Haraldsson hárfagra, 324.

Sigurðr byskup, 3614.

Sigurðr [H]ranason, 817.

Sigurðr hrísi, 43, 6314.

Sigurðr Magnússon Jórsalafari, 49, 84, 85, 88—90, 92.

Sigurðr *munnr*, 933, 18. 20, 9410, 20.

Sigurðr Sigurðarson, 8023.

Sigurðr slefa Eiríksson, 8, 19, 20.

Sigurðr sýr, 447, 6310.

Sigurðr ullstreng, 7620, 775, 8, 8024.

Sigurðr [h]yrnjarl [*hladajarl*], 2215.

Sigvatr *skáld*, 5217, 5515.

Sjóland[Selund], 1020, 399, 6324.

Skáney, 1020.

Skeiðarbrandr [Brandr], 218, 20, 32.

Skerðingssteðja, 257.

Skjöldung, 31, 5519.

Skopti Ögmundarson, 7822.

Skotborgará, 596.

Skotland, 345, 8115.

Skúlagarðr, 7310.

Slygsarfjörðr (*sé anm.*) 4713.

Smálönd, 891.

Snjófriðr Svasadóttir, 410, 513.

Sóli, 464.

Sótanes, 304.

Spanialand, 1824.

Steigar-Þórir, 70, 73, 74, 76—78.

Steinbjörg, 274, 7516.

Steinn (*á Hringaríki*), 24.

Stiklastaðir, 5024.

Storð, 1317.

Suðreyjar, 4319.

Sunnmæri, 7617.

Súrnadalr, 131.

Svasi Finnkonung, 411, 19, 514, 21.

Sveinn Alffuson, 485, 529, 5418, 5621, 25.

Sveinn bryggjufótr, 547.

Sveinn Haraldsson flettis, 7613, 773, 791.

Sveinn jarl Hákonarson, 27, 40, 43, 44.

Sveinn tjúguskegg, Danakonung, 38—40.

Sveinn Úlfsson, 58—60, 64,
66, 67.
Svenskr (*jvf.* Sænskr), 39¹⁸.
Sviar, 39⁶.
Svipjóð, 27²², 31¹⁵, 16, 50⁵.
Sæheimr, 17²¹, 91¹⁶.
Sæla, 42¹⁹.
Sænskr (*jvf.* Svenskr), 27²².
Tosti jarl, 67²⁰, 69¹.
Tryggvi Haraldsson hárfagra,
4¹.
Tryggvi Ólafsson, 20²³, 25,
29²⁵, 30¹⁸, 22.
Tryggvahreyr, 80⁶.
Túnsberg, 92¹.
Ulaðstír, 83⁹.
Úlfhildr Ólafsdóttir, [45⁷].
Úlfr [*H*]ranason, 81⁶.
Úlfr jarl *Sprakaleggsson*, 58².
Úlfr stalleri, 61¹¹, 16, 62¹², 24.
Ulli, 26¹.
Ungaraland, 88¹².
Upplendingar, 73¹⁶.
Upplönd, 30¹⁹, 44⁸, 76¹⁶.
Vagnvíkaströnd, 77¹⁷.
Valdallr, 47¹⁶.
Vambarhólmr, 78¹⁰.
Vear, 79²⁰.
Vémundur völbútr, 20¹³.
Veradalr, 50⁷.
Viðkuðr [Vit-] Jóansson, 81⁵,
83¹³, 16.

Viðrir, 1¹⁹.
Vigða (*á*) 28²².
Vigða (*dróttning*), 28²⁰.
Vigg, 77².
Vik (= *Vikin*), 75⁷, 95⁴.
Vindland [Vinn-, Vinð-, Vend-,
Vein-], 2, 34, 38, 39, 58.
Vörðynjar [= *Varðynjar*], 79²¹.
Vörsar, 20⁷.
Yrnar [Hyrnar], 22¹⁵.
Þangbrandr prestur, 36¹⁷.
Þeksdallr, 77¹⁹.
Þjóstólfr Ólason, 93¹⁰.
Þoptinn, 5⁷.
Þóra *mostrstöng* [mor-], 17⁴.
Þóra á Rimuli, 25⁴, 26¹³.
Þórálfr enn sterki, 14¹⁵.
Þórir sé Steigar-Þórir.
Þórir bróðir Magnúss ens góða,
64¹³, 25.
Þórir hundr, 46⁵, 51¹, 18.
Þórir þegjandi *Rögnvaldsson*,
22¹⁷.
Þorkell klyppr, 20¹⁵.
Þorleifr spaki, 61¹, 12⁸.
Þormóðr *prestur*, 36¹⁸.
Þórólfr lúsa[r]skegg, loðskegg,
20²⁴, 31¹¹, 32¹⁷.
Þorsteinn knarrasmiðr, 51¹⁹, 25.
Þrándheimr, 13², 21¹², 50⁶,
64⁵, 76¹⁹.
Þriði (= *Óðinn*), 120.

Þrændir, 11, 50—52, 55, 73.

Þyri Haraldsdóttir, 38⁴.

Æstrið *sé* Astriðr.

Ögló [Hökló], 21¹².

Ögmundur dengir, 93¹².

Ögmundur Skoptason, 80²².

Ögmundur sviptir, 93¹².

Ögvaldsnes, 12¹⁶.

Özurr lafskegg, 8⁴.

Oversigtstavle

over siderne i udgaven i Fornmanna sögur X (F) og spalterne
i denne udgave (A).

F.	A.	F.	A.
377	1 ¹ —2 ¹⁸ .	400	51 ¹¹ —53 ¹⁰ .
378	2 ¹⁸ —4 ²⁴ .	401	53 ¹⁰ —55 ¹¹ .
379	4 ²⁴ —7 ⁴ .	402	55 ¹¹ —57 ¹¹ .
380	7 ⁴ —9 ¹² .	403	57 ¹¹ —59 ¹⁶ .
381	9 ¹² —11 ¹⁵ .	404	59 ¹⁶ —61 ²⁰ .
382	11 ¹⁵ —13 ²⁴ .	405	61 ²¹ —64 ¹ .
383	13 ²⁴ —16 ² .	406	64 ² —66 ⁹ .
384	16 ³ —18 ⁸ .	407	66 ⁹ —68 ¹³ .
385	18 ⁸ —20 ⁹ .	408	68 ¹⁴ —70 ¹³ .
386	20 ⁹ —22 ¹⁵ .	409	70 ¹³ —72 ¹⁰ .
387	22 ¹⁵ —24 ¹⁷ .	410	72 ¹⁰ —74 ⁹ .
388	24 ¹⁷ —26 ¹⁹ .	411	74 ⁹ —76 ¹⁷ .
389	26 ¹⁹ —29 ⁵ .	412	76 ¹⁷ —78 ¹⁷ .
390	29 ⁵ —31 ¹⁰ .	413	78 ¹⁸ —80 ¹⁷ .
391	31 ¹⁰ —33 ¹⁴ .	414	80 ¹⁷ —82 ²³ .
392	33 ¹⁴ —35 ²⁴ .	415	82 ²³ —85 ⁶ .
393	35 ²⁴ —38 ¹¹ .	416	85 ⁶ —87 ⁸ .
394	38 ¹¹ —40 ¹³ .	417	87 ⁸ —89 ¹³ .
395	40 ¹⁴ —42 ²¹ .	418	89 ¹³ —91 ¹⁹ .
396	42 ²¹ —44 ²⁴ .	419	91 ¹⁹ —93 ²⁰ .
397	44 ²⁴ —47 ³ .	420	93 ²¹ —95 ¹⁷ .
398	47 ³ —49 ⁷ .	421	95 ¹⁷ —96 ²² .
399	49 ⁷ —51 ¹¹ .		

Vejledning

til

bogens brug.

Af bogstaver, der ikke bruges i almindelige udgaver af oldnordiske bøger, findes i Agrip følgende:

ǣ = æ, e, é.

Ē = E.

f = f.

Ṁ = m.

ṇ = nn.

ḡ = n, nn.

ǫ = ø, æ, ö, ó, o.

ṛ = r.

p = v.

ŷ = y.

ǽ = av, áu, ø, æ, ö, ó, o.

æ = ø, æ, sjældn æ, ö, ó.

ǣ = ey, au, æ, ö.

ǣ = an, ann.

ǣ = q.

ǣ = ar.

ð (undertiden også ð) = dr

þ = þr.

ǵ = ok.

' = er, ır, eir, ri, r.

w = ar, ra.

∞ = ur, ru, (ry).

9 = us.

— over et bogstav betegner i reglen m eller n.

ǵ betegner, at noget, der er skrevet i margen, skal indsættes i teksten.

, eller , betegner, at noget, der er tilføjet mellem linjerne, skal indsættes i teksten.

En prik under et bogstav betegner, at dette skal udslettes.

De almindeligste forkortelser er følgende: når en vokal

skrives over linjen, betegner det i reglen, at der foran den skal indsættes et v eller r: q^ap=quap (*kvað*), f^a=fra (*frá*), q^omo=quomo (*kvámu*), b^op=broper (*bróðir*) o. s. v.

h=hann; h^o=honom; h^f, fi=hans; h^o=hon;

p=pat; p, p^r=peir;

m, m^r, Y, Y^r=maðr; m^r=mannz; m^r=menn, manna; m^a=manna, mann o. fl.

k, kr=konungr; k^r=konungrinn; kf=konungs o. fl.
eng^r, vend^r osv.=England, Vendland osv.

u^o=uoro (*váru*).

m^r, m^ri, m^rt=mælti.

at=átti.

ft=skal.

mp, m;=mep.

si^p=sipan.

De såkaldte „stammstafanir“, o: sådanne forkortelser som s.=sonr, p.=var o. dsl., vil formentlig let kunne forstås på de steder, hvor de forekommer.

Trykfejl og rettelser.

- II l. 9 læs: „*Fornmanna*
III l. 11 — og har sluttet omtrent ved år 1150.
VII l. 22 — ¹⁾
VIII l. 9 læs: 5 og tilføj: *evhlēgt* 6¹⁵,
XIV l. 8-12 blandt eksemplerne tilføjes: *dreipm* 26⁸
og *yfir læti* 33¹⁵.
XV l. 12 efter 83¹⁴ tilføj: og *Sio* (= sjau) 49⁶
XVII l. 19 læs: *rnda* 48⁹
XIX l. 10 foran *fváro* tilføj: *fvær* 43¹⁸ og
XXIII l. 10 læs: 4 gange *lanz*
XXXI l. 2 — *abridgment*
— l. 20 — og *æu*
XXXIII l. 1 — *hvarføpo*
XXXIV l. 23 — *of the end*
3 l. 23-24 læs: *rpgHvaldr. | xi.*
7 l. 10 læs: *ftvrēp.*
8 l. 21 — *grimle*.
13 l. 13 — *merkilgastr*
22 l. 22 — *ifir*.
24 l. 24 — *var*
25 l. 8 — *ær*

-
- 25 l. 9 læs fættu
 29 l. 11 — fⁱpn-
 31 l. 13 — -rnet
 32 l. 5 — eft
 33 l. 20 — hⁱ iape .
 36 l. 7 — €n
 — l. 9 — oc
 43 l. 14 punktet efter olafi udgår.
 45 l. 2 læs: giftu
 47 l. 25 — €H
 48 l. 4 — knutr
 55 l. 5 — cō
 64 l. 5 — iⁱcfz
 71 l. 18 — bæpi
 81 l. 13 — er nu er
 84 l. 3 — hét (*meget svag aksent*)
 — l. 12 — ma-
 85 l. 8 — alaigoz
 — l. 21 — fvríta
 87 l. 1 — tōco
 89 l. 3 — krífn
 98 noterne ⁶⁾ og ⁷⁾ læses:

⁶⁾ c beskadiget.

⁷⁾ af l er kun lidt af det øverste synligt; prof.

Storm læser mon]tu

103 anm. til 17⁵ læs: fæð

106 anm. til 22²³ tegnet < er i nogle aftryk blevet meget svagt.

111 som anm. til 44¹⁴ tilføjes: hp fejl for hpf.

117 l. 9 læs: 68¹⁸ (i st. f. 68¹⁰).

124 som anm. til 92²² tilføjes: haraldr fejl for haraldr.

127^a l. 1 læs: Eiriks-

133 tilføj: ʟ = ll, pp = pp.

134 l. 16 læs: „skammstafanir“

Fremdeles står der på nogle steder (især på spalterne 49—56) et mere eller mindre tydeligt f (aldrig f) i steden for f. — Desuden henvises til Storms efter trykningen af Ágrip udkomne „Monumenta historica Norvegiæ“, hvori findes flere tekstkritiske bemærkninger til Ágrip.

Rettelser.

XVII l. 19 læs rinda 48°

XXIII l. 10 — 4 gange lanz

7 l. 10 — ftvrcpi.

13 l. 13 — merkiligafti

22 l. 22 — ifir-

29 l. 11 — f¹pn-

33 l. 20 — h¹ iape.

36 l. 7 — En

36 l. 9 — . oc

45 l. 2 — gifti

47 l. 25 — En

55 l. 5 — cō

64 l. 5 — icfz

81 l. 13 — er nuer

103 anm. til 17° læs fæð

133 efter F = f tilföj l = ll.

Desuden står der på nogle steder et mere eller mindre tydeligt f (aldrig f) i steden for f.

roc h. at all stættu oð
standino þi itvico uph
De snaruse h þa noþr iho
rþ þan er heit slæglar ho
rþr. mtra boigug oc gee
par af seipō. oc up at dat
pei er heit valdair. oc
helt sipar oð landi? oþm
næst iaustr uega. ochaf
þi sin sin meþ ser. oþagi
gosa.

q kunnr seipar þa i
rika forst hocum fyr
tol svui hno. oc gillap:
land und he. af allra bap
stra oð sinu. En lagpi sol

da tio noth maha. Enga
seuldi na af landi at fara
nema meþ Kt lausi. En ef
fiorn þafelli und kg egn
þett. En hvæn er may vœgi
seuldi hana for veigat
landi oc lausu ari. Et oð
uarp iut legþ oc tæmþu
honu arst. þa eignafete kr
arf þay.

a t iolo seuld; hvæn bu
andi konugi fa af arm
hværið mæti mæz oc lœr
af gra þue uerru. þ var
callat muar toddi. oc
þan smiort. oc hof stregia

nul noro itunf bergi. oc
u þogar oþ gar urr ulmog
nul oc h hvatapi ferþ sinr
innl allaar. oc comi h su
at gar sinu. En lioannr Si
guar þar kic var iarfust ihal
varz kurkua þær h hafþi alt
vafit noregi. vii. uerr oc
xx.

forrar þin. 7 bafþo
þe eina birþ bafþagi k
7 sigþ. k. En eyttomk.
en ter. Oc e þeller hof
þingiar vndoposc aler
er mþ sinō rapō
holþo Engoliga ky
rr rikino mþ þei epf laz
logō þia 10
mði. þrostolfr. pla. f. 101a

1871

1872

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

JAN 1971

34 81228

IDENTIFIED
CANCELLED

NOV 12 1982
306061

STALL STUDY
CHARGE

CANCELLED

FEB 1 1983
MAR 5 1983
6086545

60865451886

